

24
'70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 784
13 Iunie 1970

reportaj de sapte zile

ore fierbinți

Răspunzând cu înflăcărare chemării conducerii partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, colectivele largi de oameni ai muncii — români, maghiari, germani, sârbi și de alte naționalități — și-au subordonat întreaga activitate productivă, asemeni unei totale dăruiri, uriașului efort pentru recuperarea pagubelor provocate de inundații, pentru asigurarea reluării producției în ritmurile necesare îndeplinirii integrale și exemplare a planului de stat în acest ultim an al cincinalului.

Sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, în uzine și fabrici, pe șantierele și ogoarele patriei, eroica noastră clasă muncitoare, țărânilor cooperatistă, intelectualitatea — animate de simțăminte solidarității socialiste, ale înaltului patriotism și spirit de abnegație — fac dovada hărniciei și talentului creator, suplimentându-și angajamentele, punând în valoare rezerve nebănuite, luptând din răzputeri pentru restabilirea și normalizarea întregii vieți economice și sociale.

portret-instantaneu al reconstrucției

Județul Argeș, puternică zonă industrială a României socialiste, este și el prezent în uriașa acțiune de redresare a vieții economice. Pretutindeni, pe întreaga rază a județului, colectivele de oameni ai muncii de la orașe și sate își suplimentează angajamentele inițiale, hărăziți să-și aducă o contribuție esențială la recuperarea pagubelor pricinuite de revărsarea năpraznică a apelor. Astfel, pe ansamblul industriei județene, planul producției-marfă a sporit în urma noilor angajamente de la 120 milioane la 160 milioane lei; volumul de livrări la export a crescut de la 7.324 milioane la 10.671 milioane lei-valută; economiile la prețul de cost însumează 34 milioane lei față de 20 milioane, angajamentul inițial. Iată și câteva exemple concrete desprinse din activitatea unor întreprin-

deri teritoriale. Uzina de automobile-Pitești și-a majorat angajamentul inițial cu 15 milioane lei la producția-marfă, angajându-se totodată să realizeze un milion lei economii la prețul de cost și un milion lei beneficii. Uzina mecanică-Muscel și-a mărit cu 12 milioane lei planul la producția-marfă, iar Combinatul petrochimic-Pitești s-a angajat să obțină în plus 10 milioane lei economii la prețul de cost și 3 milioane beneficii.

Și pentru că, acum mai mult ca oricând, este nevoie de mult, tot mai mult material de construcții, întreprinderea de poduri și materiale prefabricate din beton va da în plus la prefabricate din beton armat 644.000 mc și 15 tone construcții metalice (doar aici și la Giurgiu se fabrică deschizături de poduri, și știm cu toții câte poduri C.F.R. și rutiere au fost distruse de furia râurilor). Nici industria locală a Consiliului popular județean cu întreprinderile sale de la Pitești, Curtea de Argeș și Cimpulung nu-și

precupește eforturile. Se vor da peste plan: 400 tone var, 200 tone mozaic, 5.000 tone piatră brută calcar etc. La fel C.E.I.L.-Pitești, printr-o mai bună gospodărire a aceleiași cantități de masă lemnoasă, va da în plus: 5.000 mc busceni pentru industrializare; 2.000 mc lemn de foc; 1.500 mc cherestea și mobilă în valoare de 400.000 lei.

Pentru a întregi acest succint tur de orizont al activității unui județ, vom arăta pe scurt și contribuțiile sectorului agricol. Oamenii muncii din agricultură s-au angajat să obțină, tot peste planul general inițial, 600 tone griu-seacă, 1.235 tone legume, 531 tone carne, 601 hl lapte, 705 tone fructe. Nu vom putea uita nici contribuțiile cetățenilor — donații de bani și obiecte. Pînă la 6 iunie a.c. în contul 49.803 al filialei Argeș a Băncii Naționale erau depuși 2.745.055 lei contribuția benevolă a salariaților, iar în contul 2.000 suma de 1.754.040 lei.

Iuliana POP

porțile de fier, un exemplu al superlativului cotidian

La Porțile de Fier, viitoarea cetate de lumină a țării, apele s-au arătat încă o dată mai slabe decît omul. În ciuda furiei apelor din săptămîna trecută, cînd viitura lovea șantierul, calmul și-a pus amprenta peste întreaga activitate a constructorilor. S-a stabilit o relație direct proporțională: apele au atins cea mai înaltă cotă cunoscută la Porțile de Fier, iar colectivele de muncitori au înregistrat cel mai ridicat ritm de cînd se lucrează la

acest obiectiv. Producției suplimentare de 10,5 milioane lei obținute la sfîrșitul lunii trecute i s-au adăugat succese prestigioase în fiecare zi. La 5 iunie la Șantierul III Complex-betoane s-a obținut o producție record: 2.819 mc betoane hidrotehnice, în timp ce la barajul deversor se atinsese cel mai mare ritm zilnic — 2.500 mc betoane.

Durerii care a lovit țara i s-a răspuns — pe Dunăre — cu luciditate și intensificare a eforturilor. Aici angajamentele capătă proporții neașteptate, pe măsura unei hărnicii și a unei organizări a procesului de producție de cea mai înaltă calitate. Cred că nici un elogiu adus muncitorilor de la hidrocentrală nu poate să pară exagerat. Graficele de producție stabilite în amănunt pentru fiecare schimb în parte sînt de fiecare dată, dacă nu depășite, cel puțin îndeplinite la gradul celei mai pretențioase exigențe.

Alteori însă succesele sînt spectaculoase. Într-o singură zi au fost expediate punctelor de lucru 2.809 mc beton hidrotehnic, dintre care mai mult de jumătate fuseseră realizate de schimbul condus de Pavel Iacob. Pe de altă parte, cercetarea și inventivitatea capătă aici haină de veritabil proces de producție. Lotul I, condus de inginerul Nicolae Cehan, a pregătit toate condițiile pentru exploatarea a noi surse de agregate. Nu peste mult timp vor fi puse în funcțiune două graifere plutitoare care vor scoate pietriș din albia Dunării.

Și încă un succes de prestigiu: lucrările primului grup care va produce zilnic 1 milion kW/oră vor fi devansate cu circa 16 zile.

Petre ANGHEL

șantier edilitar în zonele sinistrate

Convorbire cu ing. Ion GĂVOZDEA, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Economia și Administrația Locală

— În legătură cu multiplele probleme care stau în fața orașelor afectate de revărsarea apelor care este acum cea mai stringentă?

— Pe primul loc pe agenda preocupărilor se pune asigurarea unui cămin celor care l-au pierdut. După cum se știe, înainte și în timpul inundațiilor, organele de partid și de stat locale au luat măsuri de primă urgență. Au evacuat cetățenii și le-au asigurat cazare, provizoriu, în clădiri administrative, școli, la familii cu locuințe mai spațioase, în căsuțe prefabricate, montate în foarte scurt timp, și chiar în corturi. Pe măsură ce apele s-au retras, s-a pornit imediat la lucrările de reparații, mulți cetățeni întorcîndu-se la locuințele lor. Totuși, aproximativ 5.000 de familii din orașele lovite de calamitate nu mai au cămine, gospodării, iar alte câteva mii de familii se vor putea muta în casele lor abia după ce acestea vor fi reparate. Adică, în maximum două luni.

Cît privește situația celor aproape 5.000 de familii ale căror locuințe au fost distruse, ea este în curs de soluționare prin grija organelor locale, potrivit prevederilor Hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România și a Consiliului Național al Frontului Uniunii Socialiste, privind unele măsuri de ajutorare a populației și a cooperativelor agricole de producție care au avut de suferit din cauza calamităților naturale din luna mai 1970. Astfel, hotărîrea prevede că încă în acest an să se construiască în localitățile calamitate, peste prevederile planului de stat, un număr de 5.000 de apartamente.

— Hotărîrea, ca și măsurile luate au fost primite cu cea mai vie satisfacție de cetățeni, care vîd în efortul material suplimentar al statului o expresie a grijii față de om. Volumul sporit de lucrări ridică însă probleme de proiectare, de asigurarea materialelor, utilajelor, specialiștilor, a mîinii de lucru calificate și necalificate. Ce s-a făcut în acest sens? Ce se prevede?

— Este cunoscut faptul că, imediat după retragerea apelor, în fiecare localitate s-au început operațiunile de remediere a stricăciunilor prin concentrarea tuturor forțelor locale și cu sprijinul primit din partea altor județe care au trimis în aceste localități mijloace de transport, utilaje, diferite materiale precum și echipe de muncitori. Astfel, în Satu Mare — oraș care are de construit suplimentar 1.650 apartamente — vor lucra nu numai colectivele întreprinderii județene de construcții, ci și subunități ale Trustului local de construcții din Baia Mare, ale Trustului de construcții din Oradea, ale

pulsul dunării

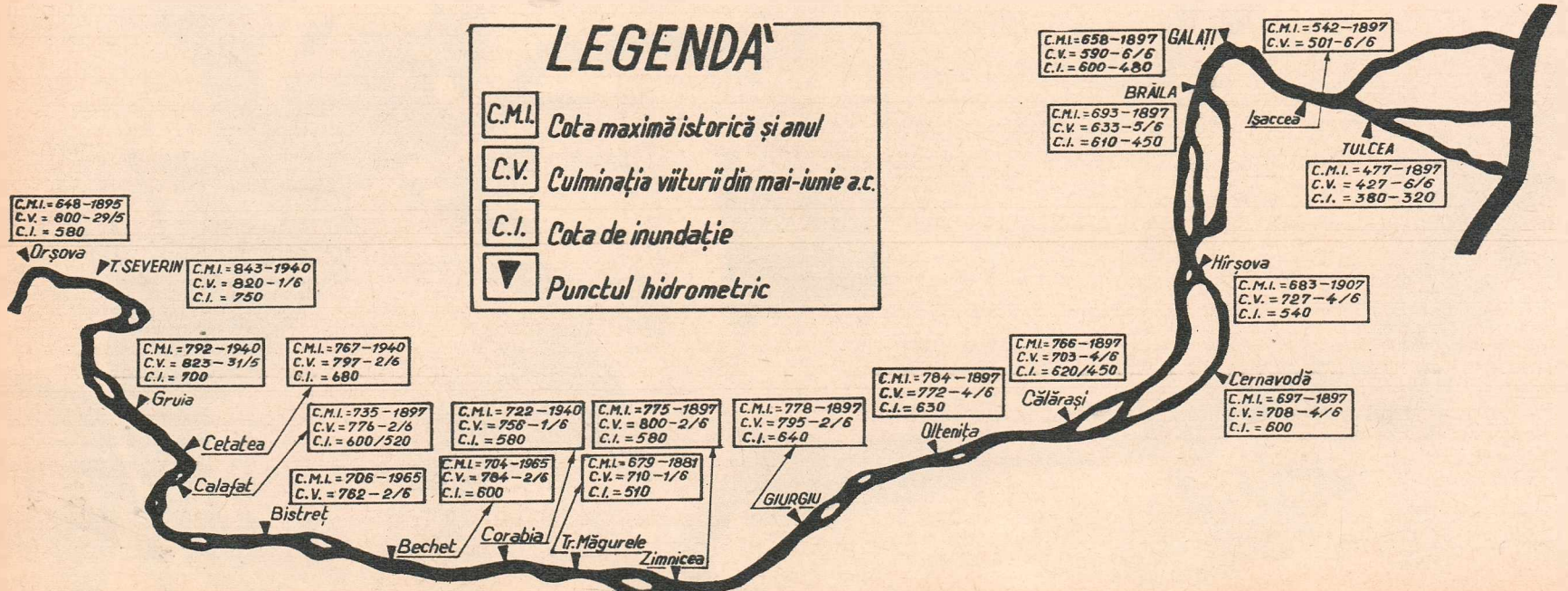
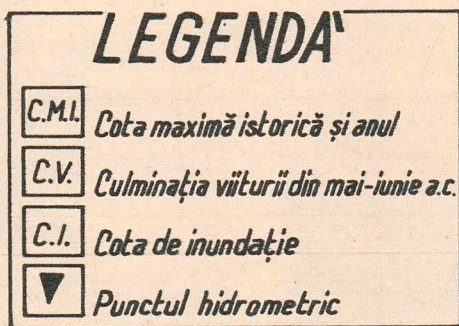
Începînd din 9-10 iunie, nivelurile au fost în scădere ușoară pe întreg sectorul românesc al Dunării. La Turnu Severin scăderea este de pe acum de circa 60 de cm față de cota culminației viiturii și ea va totaliza la finele lunii circa 150-180 cm; la Hirșova scăderea este deocamdată doar de cîteva cm, dar la finele lunii

va ajunge la aproape 1 m. Pericolul pentru diguri va fi trecut cînd cota apelor Dunării — acum o puteți urmări cu ajutorul acestei hărți în cunoștință de cauză — va atinge valori ce se vor situa în jurul cotei de inundație.

Pe hartă sînt indicate și cotele maxime atinse de Dunăre în trecut. După cum puteți vedea, în dreptul unui mare număr de puncte hidrometrice fluviul a doborît recent propriile sale recorduri.

Nu vă alarmați dacă în cursul

săptămîinii viitoare, în locul scăderilor îmbucurătoare, veți auzi timp de cîteva zile că apele au niveluri staționare sau marchează chiar creșteri ușoare. Este vorba de o nouă culminație pe Dunărea superioară, de proporții mult mai mici, care în momentul apariției revistei abia a depășit Budapesta. Și cum viteza apei este doar de 3-4 m pe secundă, ea se va face simțită peste cinci-șase zile. După aceea, apele, din nou, vor marca scăderi simțitoare.

Întreprinderii de construcții montaje-Cluj ș.a. Realizarea construcțiilor la Alba Iulia va fi sprijinită de constructorii din Hunedoara etc. O serie de lucrări se vor executa cu ajutorul militarilor. Toate locuințele atribuite suplimentar vor trebui să fie date în folosință încă în cursul acestui an.

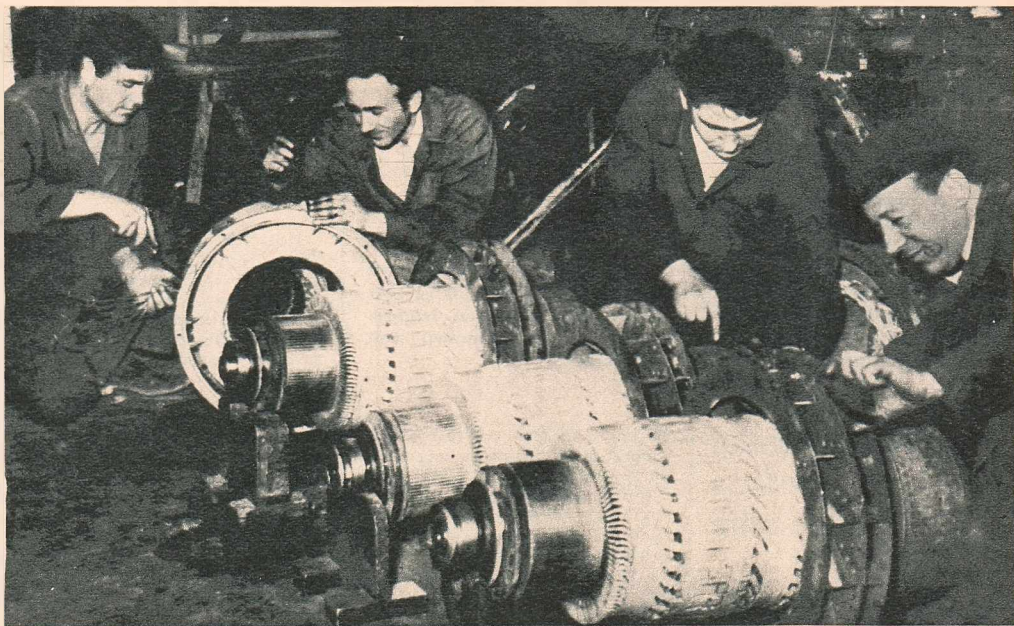
— Care este situația refacerii dotărilor edilitare din orașele calamitate?

— Aceste lucrări au avut destul de mult de suferit, însă s-au alocat de pe acum fonduri de investiții suplimentare care vor permite readucerea în stare de funcționare a tuturor instalațiilor și rețelelor subterane afectate de inundații. Din producția curentă și prin dirijarea de la alte județe, s-au putut pune la dispoziția orașelor sinistrate câteva zeci de autovidanaje necesare la desfundarea canalelor astupate de mil. S-au trimis materiale și specialiști pentru curățirea,

repararea și repunerea în funcțiune a stațiilor de epurare, tratare, decantare și filtrare a apei.

Muncitori și tehnicieni, înzestrați cu utilajele necesare, participă din toate colțurile țării și din București, la refacerea grabnică a drumurilor, străzilor și podurilor distruse sau avariate.

În toate aceste acțiuni, specialiști de la institutele de proiectare, de la direcțiile de construcții sistematizare și gospodărie comună din Comitetul de Stat pentru Economia și Administrația Locală contribuie, alături de cadrele locale, la soluționarea competentă a multiplelor probleme edilitare care se pun. Pe plan central, Comitetul de Stat pentru Economia și Administrația Locală, în strânsă legătură cu ministerele și celelalte organe centrale, continuă să acorde tot sprijinul operei de refacere și normalizare a vieții în zonele lovite de calamitățile naturale.

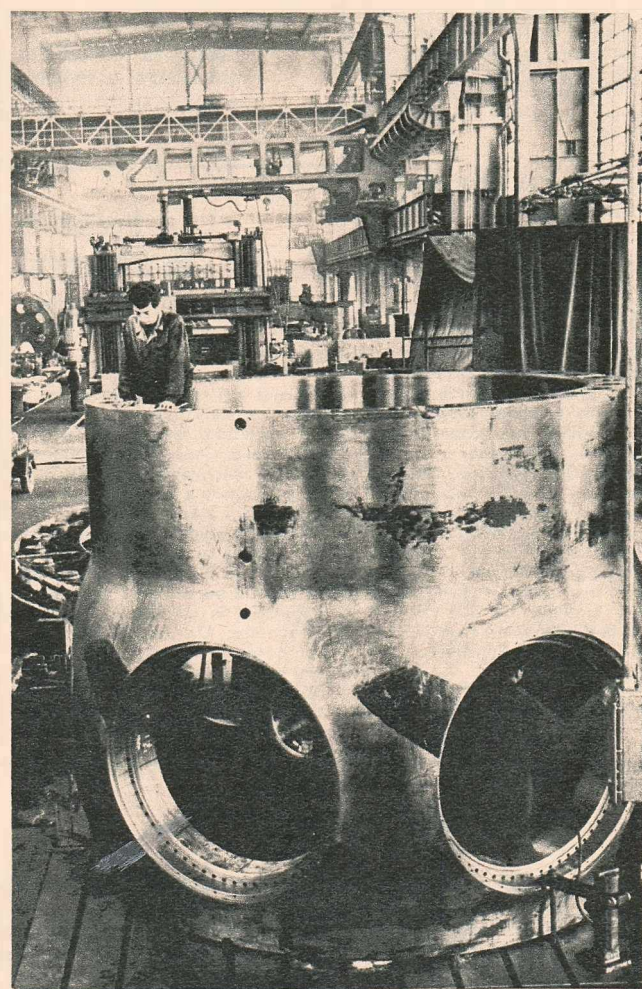
La Uzina «Tractorul» din Brașov, un colectiv de electricieni repară un lot de motoare de la Mediaș, deteriorate de revărsarea apelor Tirnavei.

Ogoarele inecate de puhoai sînt și ele în refacere. Mecanizatorii de la C.A.P.-urile din regiunile afectate de inundații redau cîmpurilor însămînțate fecunditatea lor inițială.

Punînd în valoare noi rezerve interne, constructorii de mașini reșițeni și-au redimensionat și ei angajamentele pe 1970. Ei au hotărît să-și suplimenteze planul la producția-marfă cu 9,5 milioane lei, urmînd să realizeze peste plan 3 motoare diesel de 2 300 CP, 4 perechi boghiuri, 3 000 tone oțel lingou, 200 tone piese turnate din oțel.

Cu tot pericolul immanent al apelor dezlănțuite, șantierele navale alinate de-a lungul Dunării și-au continuat activitatea zi și noapte. La Oltenița, după lansarea celei de-a 20-a motonave, constructorii pregătesc în prezent lansarea unui nou vas fluvial de pasageri.

copiii, cu inimile lor de aur

Sîntem în plină refacere. La chemarea Consiliului Național al Organizației Pionierilor unitățile și detașamentele de pionieri au răspuns cu o totală însuflețire. Inimile copiilor — ale celor aproape trei milioane de pionieri și școlari — continuă să bată tot atît de repede ca și în zilele în care mulți dintre ei, alături de cei vîrstnici, luptau cu furia apelor. Prezența lor în acțiuni patriotice este semnalată — așa cum ne informează scriitorul Iuliu Rațiu, secretarul comisiei de presă și propagandă a Consiliului Național al Organizației Pionierilor — în mii de scrisori primite de înaltul lor for. În două săptămîni au fost strînse sute de mii de cărți destinate bibliotecilor distruse de inundații, au fost colectate cantități uriașe de sticle, borcane, plante medicinale, care predate la DAC, s-au transformat în bani pentru «contul 2000». S-au adunat sute de mii de caiete, sute de mii de creioane pentru colegii de școală sinistrați. În clipa de față, cele 30 000 de «cercuri tehnice și aplicative» ale pionierilor din întreaga țară confecționează aparate și unelte necesare înzestrării din nou a laboratoarelor școlare, distruse de inundații. La Alba Iulia, oraș grav lovit de calamități, pionierii și școlarii au depus de curînd suma de 10 000 lei colectată de ei în satele Sălcuia, Cărpiniș, Roșia Montană, Cîrda de Jos, Vadul Moșilor. Pionierii din Sebeș au dat un spectacol, iar încasările au trecut la contul 2000. Același lucru, la Oradea, la Buzău, Covasna. În Capitală, numai într-un singur sector — sectorul 3 — pionierii au colectat pentru sinistrați îmbrăcăminte și încălțăminte în valoare de aproape 300 000 lei și suma de 30 000 lei. Așa, de pildă, elevii claselor V-X ale Școlii generale nr. 78 din București, au renunțat la excursia proiectată și au donat colegilor lor din zonele calamitate suma de 6 000 lei. Din Botoșani a venit știrea că pionierii au colectat (pînă acum cîteva zile) 150 000 lei. Și, acțiunile bravilor noștri pionieri continuă. Foarte mulți dintre ei — după cum sîntem informați la Consiliul Național al Organizației Pionierilor — s-au oferit de pe acum, ca în vacanța mare, să ajute în campania de recoltare a cerealelor fie pe ogoarele C.A.P.-urilor, fie pe cele ale întreprinderilor agricole de stat. Cu toții știu azi cît de prețioasă va fi la vară recuperarea fiecărui bob de grîu.

angajamente ferme, sprijin activ

Pretutindeni, cetățenii patriei — răspunzând măsurilor adoptate de partid și guvern privind creșterea producției de carne și lapte și îmbunătățirea aprovizionării populației — își exprimă deplina adeziune în legătură cu prevederile recente hotărâri în acest sens.

Publicăm câteva exemple concludente despre felul în care oamenii muncii — producători și consumatori — au înțeles să sprijine măsurile preconizate de recenta hotărâre, important suport moral pentru avântul zootehniei, pentru mai buna aprovizionare cu produse animaliere.

vom vinde statului produse peste plan

Grijii manifestate permanent de partid și guvern pentru unitățile agricole, programului național de dezvoltare a zootehniei și de creștere a producției animaliere îi vom răspunde prin fapte. De aceea ne-am angajat să livrăm statului pe bază de contract 1 500 porci grași în greutate totală de 150 de tone, și vom obține în felul acesta un venit pentru cooperativă de 1 170 000 lei.

Până la începutul acestei luni am livrat deja statului pe bază de contract 271 porci grași, în greutate totală de 27,3 tone, adică, în medie 100 kg carne pe cap de animal. Ne vom intensifica de asemenea eforturile în vederea depășirii greutății medii de livrare cu cel puțin

20 kg. Angajamentul luat se va concretiza în obținerea unei producții suplimentare de 24,6 tone carne, echivalentul unei producții marfă de 258 000 lei. La aceste venituri se vor adăuga, în favoarea cooperativei noastre și sporurile de preț ce rezultă din Hotărârea privind îmbunătățirea prețurilor de cumpărare a animalelor și a produselor animaliere, ceea ce înseamnă că vom realiza un venit suplimentar, față de cel planificat, de 340 000 lei.

De aceea, lucrătorii de la ferma specializată în creșterea porcilor, din cadrul cooperativei, ca de altfel toți cooperatorii, nu vor precepuți nici un efort în vederea sporirii livrării în fondul centralizat al statului, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației cu produse animaliere.

Ing. Dumitru BORCEANU
șef de fermă la C.A.P.
Catane, jud. Dolj

mai multe produse pentru fondul pieței

Hotărârea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea prețurilor de cumpărare a animalelor și produselor animaliere a fost studiată cu mare atenție de cooperatorii din Remetea. Datorită acestor măsuri, veniturile noastre vor crește în anul 1970 cu peste 400 000 lei, deși am fost crunt loviți de calamitate. Aproape 400 ha din cel mai bun pământ al nostru a fost spălat de ape, culturile distruse, munca noastră irosită. Noua măsură luată de partid ne stimulează să depunem eforturi sporite pentru refacerea a tot ce s-a distrus astfel ca acest an agricol să se încheie cu rezultate bune în producție. 150 hectare au și fost reinsămânțate, deși ploile nu încetaseră. Contractele încheiate cu statul vor fi respectate și vom da suplimentar 3 000 kg carne de bovine, 10 000 litri lapte, 4 vagoane de fructe și altele. Datorită înlesnirilor ce se fac prin noua hotărâre vom putea lua o

serie de măsuri de ordin financiar care să aibă drept rezultat ridicarea producției animaliere.

Aflind despre noile avantaje, fiecare se gîndește să vîndă statului mai multe animale: cooperatorul Pop Gavrilă a contractat 2 viței, Gheorghe Moldoveanu 3 viței, Gheorghe Tamaș 2 viței, Ion Rașu 4 viței etc. În urma îmbunătățirii prețurilor, țărani din județul nostru vor cîștiga suplimentar aproape 4 milioane lei, iar în cincinalul viitor circa 50 milioane. Vom participa cu mai multe produse la alcătuirea fondului de stat și vom vinde la fondul pieței cantități sporite de produse animaliere.

Ion FONEA
președintele C.A.P.-Remetea,
jud. Maramureș

ne vom bucura de o abundență de produse, calitativ superioare

Hotărârea cu privire la îmbunătățirea prețurilor de cumpărare a animalelor și produselor animaliere oferă producătorilor mari și stimulatorii avantaje, determinînd în ultimă instanță asigurarea pieței cu o bogată gamă de produse alimentare.

Faptul că anumitor produse li s-a mărit prețul este, după părerea mea, larg compensat prin abundența și calitatea lor sporită. Să nu uităm că hotărârea urmărește asigurarea cu un bogat sortiment de produse alimentare a întregii populații a țării, populație a cărei putere de cumpărare a crescut mult în ultima vreme. Am beneficiat de o sporire apreciabilă a salariului. Faptul că voi cheltui cîțiva lei în plus cu aprovizionarea mă va afecta mai puțin. În schimb sint convins că voi găsi produse alimentare variate și în cantități sporite, oricînd și oriunde, reușind astfel să economisesc un timp prețios.

Georgeta POPESCU
muncitoare la Fabrica
de confecții-București

o hotărâre în interesul tuturor

Ca și alți tovarăși de muncă ai mei, consider că recenta Hotărâre a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea prețurilor de cumpărare a animalelor și produselor animaliere, precum și alte măsuri de stimulare a zootehniei, se impune cu stringență. Oricine își poate da seama de creșterea din an în an a puterii de cumpărare a populației în materie de produse alimentare. Or, satisfacerea acestor necesități, firec, din ce în ce mai mari, nu se poate asigura decît printr-o dezvoltare corespunzătoare a agriculturii și zootehniei. Fără îndoială, în acest sector eco-

cronică

Pînă la data la care ne scriem cronică — 10 iunie a.c. — numai în 5 dintre județele greu încercate — Mureș, Arad, Satu Mare, Alba, Brăila — s-au acordat cetățenilor peste un milion de articole de îmbrăcăminte (confecții, tricotate etc.) și mai mult de 130 000 perechi de încălțăminte, 20 000 articole de lenjerie, 47 000 articole de lenjerie de casă, 40 000 perechi ciorapi, 150 000 obiecte de uz casnic, mii și mii articole pentru sugari, paturi, perne, pățuri, plăpumi, cojoace, haine de piele și altele. Consemnăm totodată aportul diferitelor țări străine sau societăți de Cruce Roșie concretizat în importante cantități de încălțăminte, îmbrăcăminte, alimente, medicamente, substanțe chimice pentru dezinfectarea apei, instalații de filtrare a apei, paturi pliante ș.a.m.d.

nomie s-au făcut, în ultimii ani progrese considerabile. Să nu uităm totuși că consumul de produse alimentare, s-a dezvoltat enorm, ca urmare a creșterii puterii de cumpărare a populației. Personal, am beneficiat în cadrul aplicării noului sistem de salarizare de o creștere apreciabilă a salariului, ceea ce-mi permite să cumpăr, printre altele, pentru mine, pentru familia mea, produse alimentare de calitate superioară și-n cantități sporite. Or, asemenea necesități firești pot fi realizate numai prin dezvoltarea

continuă a agriculturii și zootehniei. Să nu uităm apoi greutatea pe care acest sector le-a avut și le are din cauza calamităților naturale. Certitudinea că această hotărâre va duce la o echilibrare a raportului dintre cerere și ofertă, la stimularea producției agricole și animaliere, la asigurarea unei largi game de produse alimentare, mă determină s-o aprob din suflet.

Nicolae CIOBANU
mecanic
la uzinele «23 August»

din gospodăriile personale

Recenta Hotărâre a partidului și statului nostru a fost primită cu multă bucurie de locuitorii comunei noastre. Potrivit prevederilor ei, producătorii din comuna noastră vor putea cumpăra anual de la

stat cîte 100-150 kg porumb pentru fiecare vacă de la care se obține lapte destinat livrării pe bază de contract. În condițiile noii hotărâri voi încasa în plus peste 300 lei de fiecare vițel îngrășat și vîndut statului. Sînt avantaje care ne stimulează să producem mai mult și să vindem statului cantități sporite de carne și lapte. Doresc să arăt de asemenea că pentru a veni în ajutorul unităților cooperatiste care au suferit de pe urma inundațiilor, consătenii mei au oferit 20 tone fîn și pregătesc încă 100 tone, astfel ca și aceste unități să-și poată achita obligațiile contractuale. Pînă la sfîrșitul anului vom livra statului din gospodăriile personale încă 100 000 litri lapte, 25 bovine, 50 ovine și alte produse animaliere în vederea asigurării unui fond de marfă corespunzător cerințelor de consum ale populației.

Viczay TIBERIU
țaran muncitor din
comuna Ocna Șugatag,
jud. Maramureș

s-a încheiat anul școlar

Astăzi, 13 iunie a.c., începe vacanța de vară. După disputa obișnuită unui sfîrșit de an școlar, care se va concretiza în acordarea mult rîvnitelor premii la învățătură, sute de mii de copii și adolescenți vor cunoaște binemeritata odihnă a vacanței. Un mare număr de școlari sînt așteptați să sosească în taberele organizate din timp la munte — Bușteni, Sinaia, Telega, Moreni — sau la mare — Năvodari, Costinești, Schitu, Mangalia. Pentru odihna micilor cetățeni ai țării, statul nostru a alocat în acest an 64 milioane lei. Și alt eveniment școlar iminent: ediția 1970 a bacalaureatului, care va fi susținut anul acesta de 62 000 de absolvenți.

de Emanuel VALERIU

ZEUL FOTBAL

Platurile înalte ale Mexicului sînt, în aceste săptămîni, închinete noului Zeu al secolului. Acest Zeu se cheamă Fotbal și aflarea lui la Mexic prilejuiește ritualuri laice uzînd de cele mai moderne utilaje ale tehnicii universale pentru a-și prolifera credința, dar ignorînd lentilele teleobiectivelor și sateliții-piloți, aspectele cele mai interesante rămîn cele ce se desfășoară pe cele patru stadioane, din tot atatea orașe mexicane, și în tribunele lor, de obicei pline pînă la ultimul loc.

Fără îndoială, fotbalul cunoaște în prezent cel mai grandios spectacol ce i s-a regizat vreodată și care a împins dincolo de uitare pînă și acerba dispută de acum patru ani, din Anglia, trăind intens doar clipa prezentă. În acest cadru supratensionat sîntem parte interesată atît sufletește cît și tehnic, dacă-mi îngăduiți o astfel de exprimare, întrucît capitolului tehnic ediția actuală a Campionatului mondial îi aduce serioase înnoiri.

Ritmul șchiop, din necesități explicabile, al competiției mexicane ne împiedică să acordăm pasul cronicilor noastre cu cel al evenimentelor la zi, dar materialul furnizat zilnic este la fel de bogat pe toată durata întrecerii. La ora bucureșteană a cronicii de față, două mari evenimente se produsese și voi acorda primul loc evoluției echipei României în jocul cu reprezentativa Cehoslovaciei și, de-abia după aceea, întîlnirii Brazilia-Anglia. Nu o fac doar din rațiuni... sentimentale, ci pentru că așa mi se pare firesc atîta vreme cît, potrivit antecedentelor, fotbalistii noștri se prezentau, pe teren, ca victime sigure. Cred că marea surpriză a actualei ediții va fi considerată eliminarea formației lui Kvasniak și că rolul principal l-au jucat cei 11 purtători ai tricourilor noastre naționale. Nu satisfacția de a-l pune pe unul dintre favoriți în afara disputei finale este cea care ne mîngîie orgoliile sportive, ci aceea de a fi văzut un fotbal de calitate excelentă practicat de ai noștri, într-un meci cu o mare încărcătură emoțională, într-o competiție de prestigiu pe un teren străin și în compania unor adversari dintre cei mai redevabili azi în lume. Și încă ceva: m-a bucurat nespun responsabilitatea personală a jucătorilor noștri care au refuzat plicticoasa și meschina lecție ce li se impusese în întîlnirea cu Anglia, amputarea celui mai elementar simț al oricărui sportiv, spiritul de luptă, apărarea propriei șanse, atacarea victoriei, în primul rînd. În meciul cu echipa Cehoslovaciei, reprezentanții fotbalului nostru au realizat, după părerea mea, cea mai valoroasă evoluție de cînd activează în cadrul ediției actuale a C.M. Capacitatea lor ofensivă, soluțiile tactice la care au recurs, colaborarea dintre compartimente, traseele impuse mingei, purtate stăruitor spre poarta adversă, prin manevre variate, originale, uzînd de o tehnică individuală, adeseori remarcabilă, suportarea și apoi ignorarea unui handicap creat chiar în primele minute ale partidei, iată doar o parte a întreprinderii tricolorilor români în meciul citat. Desigur, gustul cel mai fad ne-a fost produs tot de acest meci pentru că nu ne-am putut și nici nu am vrut să nu-l comparăm cu cel din întîlnirea cu Anglia și tocmai de aceea acuzăm evoluția forțată din ziua debutului formației noastre în Campionatul mondial. Acum, calculele retrospective sînt inutile și lecția primită de însuși profesorul Angelo Niculescu nu mai poate folosi nimănui. Salvarea în mediocritate nu este, de fapt, o salvare, ci o sinucidere ori o viață trăită în genunchi. Jucătorii n-au mai suportat-o și, probabil, pe propria lor răspundere, și-au ridicat fruntea spre culmile victoriei, dobîndind-o.

Întîlnirea principalilor favoriți la titlu, echipele Braziliei și Angliei, ca și prima evoluție a fotbalistilor sud-americani ne-au arătat o altă față a fotbalului din țara cafelei. Jocul european în apărare i-a convins și pe compatrioții lui Pelé care n-au mai comis naivitățile din urmă cu patru ani, căci acum ei s-au luptat pentru fiecare mingă, au acceptat jocul la om, n-au mai cedat balonul de la primul angajament și, în nici un caz, n-au mai făcut aceasta în propriul careu. Evoluțiile brazilienilor și englezilor au rebus în locul de onoare tehnica individuală perfectă, măiestria în stăpînirea mingei de fotbal. Victoria din întîlnirea cu Cehoslovacia a fost decisivă de virtuozitatea lui Pelé, Tostao, Jair, Rivelino și a celorlalți. În jocul cu Anglia (ah, ce partidă a putut face aceeași Anglie pe care am fi putut-o învinge cu cîteva zile mai înainte!) toți cei care au evoluat s-au întrecut în execuții de mare finețe, în artificii utile, nu în simple giumbușlucuri bune doar pentru încîntarea puștilor de la peluză. Brazilia ne-a învățat ceva și în ceea ce privește respectul pentru marile valori. Atît Pelé cît și Tostao au fost introduși în formație trecîndu-se peste animozități mărunte în fața interesului general al echipei, tot astfel cum Riva și Mazzola au figurat în aceeași linie de atac, în ciuda războiului de idei care a precedat campionatul.

Competiția dedicată Zeului Fotbal rămîne deschisă. Orice s-ar mai întîmpla, din momentul în care scriu aceste rînduri și pînă la sfîrșitul întrecerii din Mexic, fotbalul nostru s-a făcut remarcat acolo și, fără gafa de gîndire din ziua întîlnirii cu Anglia, am fi putut jertfi și noi pe altarul încins pe frunțile podișurilor mexicane vițelul cel mai gras al slăbiciunilor noastre: acceptarea mediocrității.

Întreaga muncă subordonată comandamentelor reconstrucției! De curînd, colectivul fabricii de prefabricate Militari și-a suplimentat planul de betoane celulare autoclavizate cu încă 7 000 mc. Din acestea 2 000 mc vor fi livrate în mod gratuit zonelor afectate de inundații.

nopti și zile între ape

Însemnări despre croismul

lucrătorilor de miliție

Știrile sună laconic. «Au fost scoși din valuri doi copii și trei bătrîni... «Au fost salvate de la înec cinci persoane...» «Au fost evacuați în ordine zeci și zeci de oameni...»

De cele mai multe ori știrile nu menționează nume. În aceste zile de aprigă încordare, eroismul este multiplicat la scara întregii națiuni. Printre nenumărați oameni care au înfrînt teama, deznădejdea, furia stihțiilor naturii se numără și ofițerii și subofițerii de miliție care, în acele zile și nopți albe au fost la datorie. Colaboratorul nostru, tovarășul colonel RADU VAIDA, vă prezintă în rîndurile care urmează cîteva exemple, spicuite din stenoamele convorbirilor telefonice

purtate cu mai multe inspectorate de miliție.

— ...Alo, inspectoratul de miliție al județului Satu Mare?

— Da.

— V-am ruga să ne dați cîteva date despre contribuția lucrătorilor de miliție din Satu Mare, la lupta împotriva inundațiilor.

— Nu vreau să folosesc o formulă retorică, dar la noi toți ofițerii și subofițerii, fără excepție, trebuie evidențiați!

— Totuși, cîteva nume, cîteva fapte.

— Ofițerii Paul Condor, Gheorghe Buia, Gheorghe Mureșan, Ion Zaharia, Gheorghe Varga s-au remarcat în mod deosebit prin acțiunea de evacuare a cetățenilor,

cu mijloace auto, precum și prin organizarea transporturilor de cherestea, piatră și pămînt, necesare reparării digurilor rupte.

— Cine a condus operațiunea?

— Maiorul Gheorghe Fagi, șeful Inspectoratului de miliție al municipiului Satu Mare.

— Alte fapte?

— Ofițerii Victor Rusu, Nicolae Ciorbă și sergentul-major Petre Pop au stat ore în șir în apă, pentru a dirija și menține ordinea circulației, la punctele de lucru pentru repararea digului.

Dintre lucrătorii de la posturi menționez pe plutonierul Ioan Pop, șeful postului de miliție din comuna Pomi, pe plutonierul Stan Marinescu și pe sergentul-major Ion Dirban, șeful și ajutorul șefului de post din comuna Păulești, precum și pe plutonierul Ion Pop, șeful postului de miliție din comuna Apa, care au depus eforturi cu totul deosebite în acțiunea de evacuare a oamenilor, precum și în paza avuțului obșteșc și în asigurarea ordinii publice...

...Tîrgu Mureș. Apa a pătruns și pe străzile orașului, amenințînd casele și oamenii. Trei oameni, cu apa pînă la brîu, înaintează cu greutate prîh șuvoiului puternic. Numele lor: Teodor Pîntea, Iosif Dobos și Ion Soresan, toți trei ofițeri de miliție. Unul poartă în brațe un copil pe care îl va duce într-un loc ferit de ape. Celălalt, susține o femeie, care plînge. Al treilea transportă un bătrîn aproape leșinat. Distanțele li se par uriașe. Nici nu-i de mirare cînd furia apelor dezlănțuite le îngreuiază pașii, le gîtuie respirația. Și totuși, cu eforturi supraomenești, cei trei militari au izbutit să parcurgă trei kilometri, salvînd de la o moarte sigură trei oameni.

...Tîrnăveni. Locuitorii orașului povestesc și astăzi despre acțiunea unor lucrători de miliție, care au salvat de la înec 28 de persoane, din care 11 copii. Iată și numele acestor curajoși combatanți: ofițerii Simion Mureșan, Gheorghe Gabor și subofițerii Alexandru Szabó și Mihai Graur, de la miliția orașului Tîrnăveni.

...Sighișoara. Și aici mulți cetățeni ai orașului sînt astăzi în viață mulțumită curajului, umanismului și jertfei de care au dat dovadă numeroși ofițeri și subofițeri de miliție. Vom aminti la loc de cîntec pe ofițerii Constantin Soare, Miron Cojocaru și pe subofițerii Ion Bujor, Nicolae Lazăr și Gheorghe Ghimbănaș care au salvat de la înec trei femei și zece copii.

...În toate aceste zile cumplite, ofițerii și subofițerii de miliție au fost alături de populație, răspunzînd cu abnegație și curaj la toate solicitările comandamentelor speciale de luptă împotriva inundațiilor.

Depozitul de produse finite
al întreprinderii
de prefabricate de beton din Roman.
Aci, panourile se încarcă în vagoane
fiind dirijate cu prioritate
spre zonele calamitate.

De fapt, o cifră riguros exactă cu privire la numărul total al imobilelor de locuit distruse sau avariate în tragicul mai 1970 încă nu ne este cunoscută. Ar fi și imposibil — cu atât mai mult cu cât lupta cu apele continuă și în aceste zile, de-a lungul Dunării. Cert este însă că e vorba de zeci de mii de locuințe distruse sau avariate.

Desigur că, pentru a putea reconstrui temeinic e nevoie să cunoști cifre: ce și cât s-a distrus și avariat — cât ciment, câte prefabricate, cărămizi, țigle, agregate, var, cherestea, geamuri etc. ai nevoie pentru a ridica pe noi temelii căminele ațitor sinistrați. Dar munca de reconstrucție depusă ca într-o cursă contracronometru nu ne permite să irosim timpul și forțele cu prea multe statistici. Înregistrăm și întocmim bilanțul pierderilor din mers, pe măsură ce în locul caselor prăbușite ridicăm ziduri noi.

În sectorul construcțiilor și al industriei materialelor de construcții starea de alertă — având drept obiectiv salvarea întreprinderilor și șantierelor calamitate sau expuse pericolului calamității, pe de o parte, dar și

toate ceasurile bat ora reconstrucției

de V. SAVIN
Fotografiile autorului

sporirea considerabilă a producției materialelor necesare reconstrucției — a fost proclamată încă din zilele când pe Mureș și pe Someș s-au anunțat primele viituri, din acele zile când încă nimeni nu putea să prevadă ce tragice proporții va căpăta catastrofa.

TOATE FORTELE SPRE UN SINGUR ŢEL

Din primul ceas, toți cei ce lucrează în construcții au fost și s-au considerat mobilizați. Proiectanții și constructorii din direcțiile județene și toate întreprinderile de construcții, toți cei ce lucrează în Ministerul Industriei Materialelor de Construcții, în centralele industriale, combinatele și toate unitățile de producție ale acestuia, ca și cei din Ministerul Industriei Lemnului ori din întreprinderile industriei locale producătoare de var și prefabricate, cărămizi și cherestea pentru construcții etc. au răspuns ca un singur om la chemarea partidului și a guvernului.

Pentru a cunoaște măcar în parte proporțiile acestei mobilizări, ne-am început documentarea la Ministerul Industriei Materialelor de Construcții.

Tov. arhitect Teofil Bantaș, directorul Direcției plan-economic din M.I.M.C., căruia i-am solicitat date pentru reportajul, provizoriu intitulat «Alertă în industria materialelor de construcții», ne-a pus imediat în temă. Am putut, astfel, lua cunoștință de faptul că încă din ziua de 13 mai, prin ordinul ministrului nr. 247, s-a constituit un colectiv de apărare împotriva inundațiilor, condus de tov. ing. Traian Ispas, ministrul industriei materialelor de construcții, din care fac parte adjuncți ai ministrului, consilieri, directori generali și directori din minister. Calamitățile au afectat 17 fabrici, întreprinderi, balastiere. Amintim câteva din ele: Fabrica de produse refractare-Dej, Fabrica de geamuri-Tirnăveni, fabricile de cărămizi Satu Mare, Sighișoara, «Record» din Sibiu și altele.

La o primă evaluare a pagubelor produse de inundații în aceste întreprinderi s-a ajuns la o cifră aproximativă de 42 milioane lei. La aceasta s-au adăugat pierderile — considerabile și ele, dar al căror bilanț n-a putut încă să fie întocmit — rezultate din întreruperea producției, în unele dintre aceste întreprinderi această întrerupere extinzându-se pe 2-3 săptămâni.

Măsurile luate cu fermitate și spirit de răspundere, sprijinul nelimitat primit din partea organelor locale, dar mai ales devotamentul și abnegația miilor de muncitori din Satu Mare și Tg. Mureș, din Sighișoara și Dej, din Tirnăveni, Simeria, Deva etc. — din toate localitățile în care se aflau întreprinderi calamitate — au dus la repunerea rapidă în funcțiune a numeroase capacități de producție. În numai 4 zile după inundarea fabricii și oprirea producției la Fabrica de cărămizi «Mureșeni» din Tg. Mureș, de pildă, argila a și început să fie din nou frământată, presele să taie paralelipipedele de lut umed, cuptoarele să fie pregătite pentru reaprinderea focurilor stinse de puhoaiete ieșite din albia Mureșului. Tot așa, în numai câteva zile, au reînceput să producă și majoritatea unităților din celelalte 16 întreprinderi afectate; la ora aceasta, toate întreprinderile și-au reluat activitatea.

EFACTELE UNEI ACȚIUNI ENERGICE ȘI BINE COORDONATE

În același timp însă, pentru a putea susține opera, inițiată pe plan național, de recon-

struire a caselor, a străzilor, a cartierelor și a satelor inundate, era necesară o simțitoare creștere a producției de ciment, var, balast, cărămizi, geamuri, prefabricate din beton etc., în toate întreprinderile din țară.

S-a făcut apel la colectivele acestor întreprinderi. Și răspunsurile n-au întârziat să sosească, aducând vești despre angajamente ferme de depășiri ale sarcinilor de plan. Pe baza acestora, în ședința sa din 26 mai, colegiul M.I.M.C. a putut adopta un plan de măsuri în care nu este vorba doar de îndrumări cu caracter general, ci de cifre concrete. În vederea aprovizionării suplimentare cu materiale de construcții a tuturor județelor și localităților care au suferit de pe urma calamităților, s-au luat angajamente de depășiri de plan (colectivele tuturor întreprinderilor de materiale de construcții au hotărât ca, pentru îndeplinirea acestor angajamente, să li se aprobe ca în trimestrul II să lucreze permanent și duminicile, cu toate capacitățile de producție), s-au efectuat repartiții suplimentare și redistribuiri ale materialelor în curs de livrare, care însumează cifre impresionante. Este imposibil să le înșirăm aci pe toate și ne vom mulțumi doar să amintim cifrele privitoare

Fabrica de ciment Bicaz. Lucrătorii pe care-i vedeți lucrând la linia ferată din incinta fabricii sînt cîțiva dintre cei 140 de oameni, care, în ziua de 14 mai, deși trebuiau să iasă din schimb la ora 15, au refuzat să plece acasă și au lucrat, sub torentul ploii și în viltoarea apelor umflate ale Biczului, pînă la ora 1 noaptea, stăvilind potopul ce amenința să ducă la inundarea liniei de transport a calcarului și însăși a carierei — ceea ce ar fi însemnat încetarea producției fabricii.

la cîteva sortimente — cele mai importante — care pînă la sfîrșitul acestei luni vor fi livrate pentru reconstruirea caselor și întreprinderilor calamitate:

- Ciment 33 500 tone
- Panouri mari din beton armat 4 800 mc
- Diverse prefabricate din beton armat 14 300 mc
- Var 39 500 tone
- Cărămizi ceramice 18 200 000 bucăți

- Blocuri de zidărie ușoară 14 000 000 bucăți
- Țigle profilate 20 700 000 bucăți
- Plăci din azbociment 344 000 mp
- Geam tras 1 250 000 mp

Cantitățile de materiale de construcții prevăzute pe primul semestru al anului au fost livrate județelor calamitate cu o lună mai devreme. Astfel, județului Satu Mare i s-au livrat, numai pînă la 31 mai, în loc de

cate. Că pentru o locuință individuală convențională sînt necesare: circa 1,5 tone ciment, 10 000 cărămizi, 2 tone var și 1 500 țigle sau 200 mp plăci azbociment. Să căutăm deci să «traducem» în case și apartamente cîteva din cantitățile care numai pînă la finele lunii iunie vor fi livrate județelor și localităților lovite de calamitate:

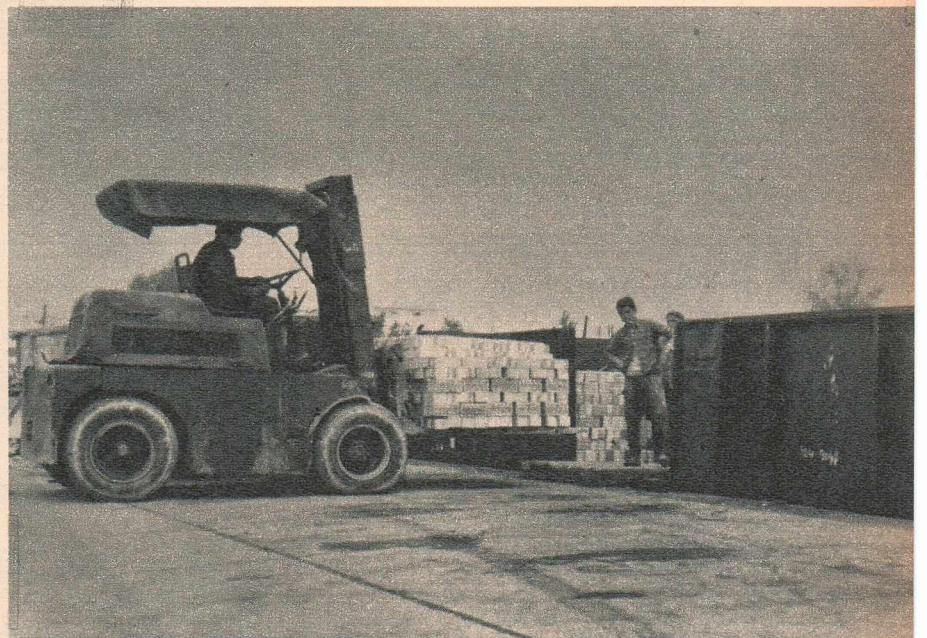
— 33 500 tone ciment înseamnă o cantitate de ciment cu care s-ar putea construi peste 20 000 de apartamente ori s-ar putea realiza circa 100 000 mc prefabricate din beton armat.

— Din cei 4 800 mc panouri mari din beton armat se pot construi circa 300 apartamente.

Dacă tot varul produs și redistribuit suplimentar în acest trimestru pentru refacerea locuințelor calamitate ar fi utilizat, să zicem, la locuințe individuale, cele 39 500 tone ar asigura construcția a 20 000 locuințe. Din cele peste 18 milioane cărămizi s-ar putea construi circa 1 800 apartamente, iar din cele 14 milioane blocuri de zidărie ușoară, alte circa 1 400. Cu cele peste 20 milioane țigle profilate și 344 000 mp plăci azbociment se asigură acoperirea a peste 30 000 case.

Cifrele de mai sus sînt stenice, demne a genera optimism. Dar amatorilor de calcule trebuie să le amintim că nevoile sînt încă și mai mari decît posibilitățile de producere și livrare a materialelor de construcții enumerate mai sus. Și că, mai ales, noi am «tradus» totul în apartamente de blocuri și case individuale convenționale. Or, cantitățile de materiale pe care le-am amintit vor avea destinații diverse: pe lângă zecile de mii de locuințe distruse sau avariate au mai fost distruse și avariate alte mii și mii de construcții ale unor întreprinderi economice, diverse construcții sociale, străzi și poduri, căi ferate și alte instalații feroviare, drumuri, instalații de transportare a energiei electrice, clădiri și instalații din domeniul poștelor și al telecomunicațiilor etc. O dată cu casele de locuit — uneori poate chiar înaintea acestora — toate aceste clădiri, instalații etc. trebuie și ele să fie reconstruite sau reparate.

În ajutorul rapidei reconstrucții a zonelor calamitate va veni însă și producția între-

Zonele calamitate au nevoie urgentă de materiale de construcție. La fabrica de produse ceramice din Piatra Neamț, ritmul livrărilor crește necontenit: cărămizile, calde încă, nu se depozitează, ci se încarcă direct în vagoane.

180 000 cărămizi — 500 000; în loc de 400 000 țigle — 1 000 000; în loc de 20 000 mp plăci azbociment — 37 000, în loc de 27 000 mp geam — 47 000 mp etc.

MII ȘI MII DE CASE

Poate că cifrele în sine nu spun prea mult. Am căutat să aflăm cum se traduc ele în ceea ce îi interesează direct pe mii de oameni cărora puhoaietele le-au distrus căminele: în case. Am aflat că pentru construirea unui apartament convențional de 45 mp, dacă se utilizează prefabricatele, sînt necesari circa 16 mc panouri mari din prefabri-

prinderilor de materiale de construcții din rețeaua atît de vastă a industriei locale. Cifrelor de mai sus li se vor adăuga deci altele — impresionante și ele — rezultate din eforturile industriei locale, care s-a angajat ca în acest an să producă peste plan: 70 milioane bucăți materiale de zidărie, 3 000 tone var, 10 000 mc prefabricate din beton armat, 200 000 unități cahle teracotă, tuburi și dale din beton, 800 000 tone agregate de carieră și balastieră ș.a. Deci materiale din care se pot construi alte mii și mii de apartamente și locuințe individuale.

(Continuare în pag. 21)

Țigle cît vezi cu ochii, pentru acoperirea caselor ce se vor ridica în locul celor luate de ape (Fabrica de produse ceramice «Zorile noi» din Piatra Neamț).

Sena, în zona celebrului «Pont Neuf». Fluviul, poate cel mai cîntat din lume, primește de două mii de ani, cu aceeași impasibilă eleganță, madrigalurile trubadurilor, complimentele menestrelilor, serenadele îndrăgostiților.

PARIS-SINTEZĂ A FRANTEI

de L. SĂRĂTEANU
Fotografii color de
V. OLAC
și Miron POPESCU

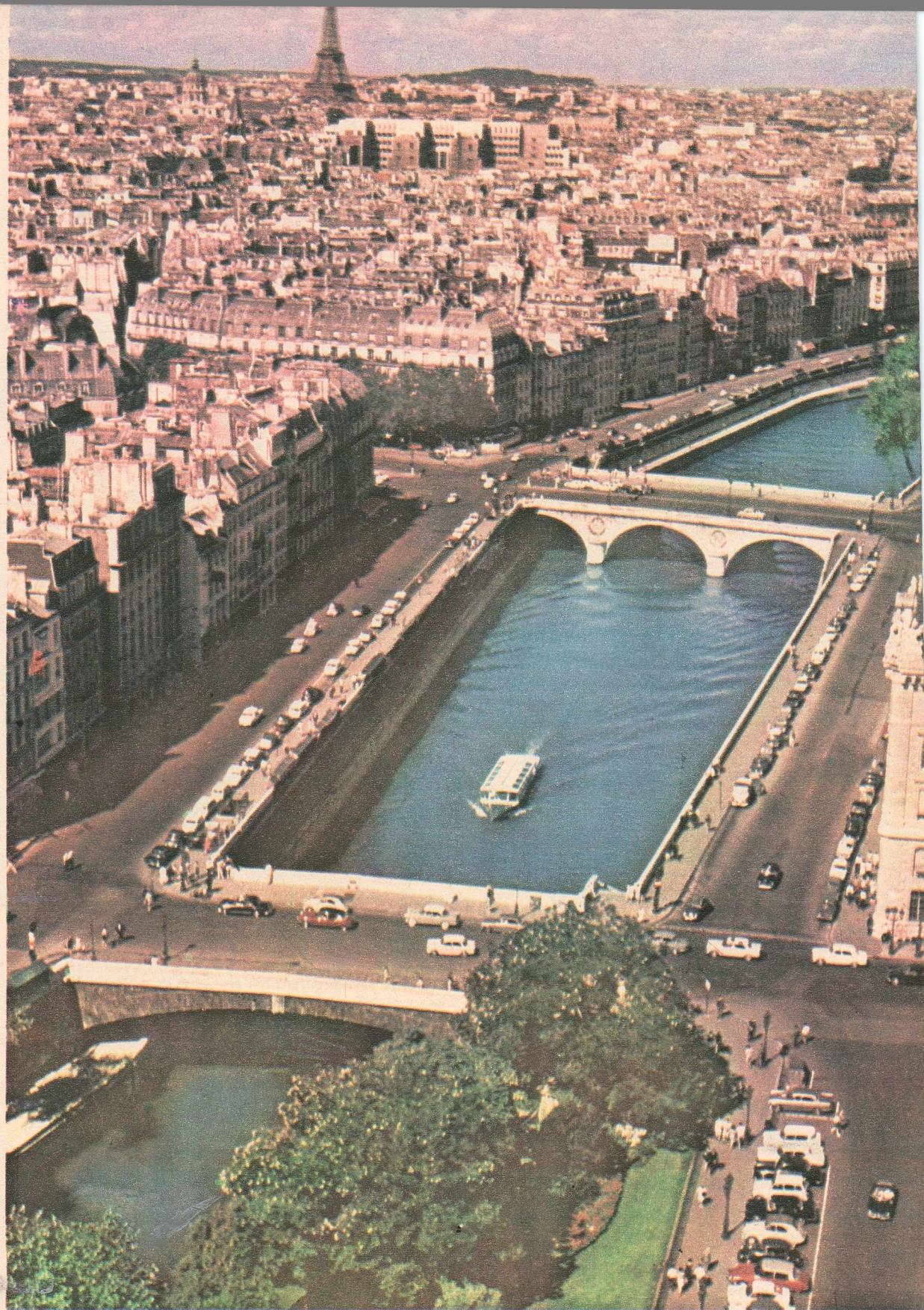
Cînd André Malraux hotăra, acum cîțiva ani, în calitate de ministru al culturii, ca fațadele palatelor și monumentelor istorice ale Parisului să fie spălate, protestele au fost atît de vehemente încît unii vorbeau chiar de posibilitatea ca în Parlament să se pună la vot încrederea în guvern. Imperturbabil, autorul «Antimemoriilor» își menținea hotărîrea... memorabilă. Și, într-o zi, parizienii s-au trezit cu... un nou Paris. Se opreau în loc, în fața Arcului de Triumf sau a Palatului Garnier, privind uluiți fațadele cu splendida lor dantelărie în piatră ivită brusc de sub funinginea ce o acoperise și înfățișînd întocmai ca odinioară măiestria meșterilor și artiștilor care au făcut frumusețea arhitecturală a orașului.

Întimplarea are valoare de simbol. Străvechi, Parisul dispune de acel dar inestimabil al așezărilor care renasc din orice încercare, pe care ultragiul timpului nu le atînge, care triumfă în bătălia dură pentru apărarea tinereții.

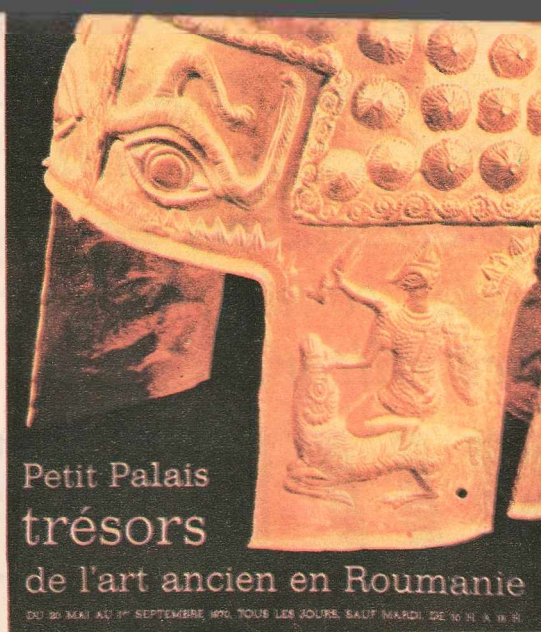
DESTINUL LUTEȚIEI

Sînt mai bine de 2000 de ani de cînd Luteția ridică fruntea din neguri de vremi, aleasă drept loc al celei dintîi adunări generale a galilor. Cezar o amintește în ale sale «Comentarii», unde vorbește de locuitorii cetății care se numeau «parisii». De atunci, orașul, denumit ulterior după numele celor ce-l populau, n-a încetat o clipă să figureze în cartea veacurilor. Clovis l-a ales drept capitală; iar dacă, un timp, capetele încoronate au locuit la Versailles, inima țării a bătut întotdeauna aici. Parisul, fiind el însuși o lume unică, este deopotrivă o sinteză a Franței. Din «Midi»-ul însoțit și gălăgios, din nordul tăcut și reflexiv, dinspre soare-răsare sau dinspre soare-apune, Parisul absoarbe întreaga țară. Spre el converg drumurile ferate, rețelele rutiere, culoarele aeriene. El a sintetizat și sintetizează energia și frumosul Burgundiei și Gasconiei, Alsaciei și Breitaniei, Béarnului și Normandiei...

Orînduit simetric pe cele două maluri ale Senei, orașul își desfășoară pe malul drept îndeosebi centrele comerciale, pentru a lăsa loc pe malul stîng, încă de pe vremea lui Abélard, științei, literelor, artelor. Cele 33 de poduri peste apă n-au putut înfrînge această delimitare. A parcurge în întregime Parisul e azi o imposibilitate. Nici parizienii nu-l cunosc. Dar ei, care sînt surisul Parisului, forța creatoare și sursa perenității lui, știu să-l iubească. Cîteodată urcă pe colina Montmartre, cu străduțele ei întortocheate, cu casele girbovite de secole, cu petice de grădină evocînd refugiuul campestru de odinioară, cu nenumărate plăci comemorative atestînd că aici este leagănul picturii și poeziei, sculpturii și muzicii, înflorite pe pămîntul parizian. De pe platforma din fața bisericii Sacré-Coeur, parizienii cercetează universul nesfîrșit de acoperișuri privind îndelung așezarea care — cu toate modernizările — mai seamănă cu pînzele lui Van Gogh, făurite de pictor pe vremea cînd locuia în apropiata străduță Lepic.

▲ Afișul expoziției «Tezaur de artă veche din România», organizată la Paris sub înaltul patronaj al președinților Nicolae Ceaușescu și Georges Pompidou. Ilustrând 4000 de ani de civilizație și cultură pe teritoriul României, expoziția — al cărei vernisaj a avut loc în ziua de 20 mai — este considerată unul dintre marile evenimente culturale pariziene ale anului.

◀ «Notre-Dame» — podoaba gotică a Parisului și unul din ornamentele Europei — și-a identificat zbciumata istorie cu istoria orașului pe care-l înfrumusețează.

În limba franceză cuvântul «oraș» este de genul feminin. Fericită întâmplare pentru poeți: pot cânta Parisul ca pe o iubită. Așa a făcut «tîlharul» François Villon, pe vremea în care madrigalurile truverilor, complimentele menestrelilor erau, toate, închinată așezării de pe Sena. Montaigne, tost vreme îndelungată primar al Bordeauxului, a închinat tot Parisului cele mai frumoase cuvinte, imprimare de altfel pe soclul statuii ridicată pe Rue des Ecoles, în fața Sorbonei, în memoria autorului «tseurilor»: «Nu sînt francez decît datorită acestei cetăți, mare și incomparabilă în varietate, glorie a Franței și una dintre cele mai nobile podoabe ale lumii».

Victor Hugo nu s-a mulțumit doar să cînte Parisul. El a dat bătălii pentru salvarea monumentelor orașului amenințate de ruină. «Notre-Dame de Paris» a stat la baza imensei opere de restaurare a strălucitei catedrale gotice. Și să nu-i uităm pe Apollinaire, care cînta podurile peste Sena, pe Baudelaire, care se înclina în fața orașului «bătrîn muncitor».

POPORUL PARISULUI

Există, de bună seamă, un Paris monumental. Parizienii nu cunosc toți istoria, dar fiecare are instinctul ei. Poate și pentru că fiecare colț este îmbibat de istorie. Arcul de Triumf și Domul Invalizilor sînt constantele bravurii franceze; Piața Concordiei, Piața Bastiliei evocă Revoluția care a creat istoria modernă. La cimitirul Père Lachaise, «Zidul Federaților» și, în imediata lui apropiere, mormintele comunarșilor sînt martorii iluștri ai primei revoluții a proletariatului. Departe, pe «Mont Valérien», lăcașul unde naziștii au martirizat sute de eroi ai Rezistenței, au fost înhurate oseminte ale celor căzuți pe toate orizonturile sacrificiului francez închinat independenței naționale și libertății. Celebra arteră Champs-Élysées, care leagă Piața «Etoile» a Arcului de Triumf de Piața Concordiei, nu este numai unul din punctele de virf ale turismului mondial. Ea amintește vibranta întîmpinare de către parizieni

(Continuare în pag. 20)

◀ Vara, trotuarele Parisului sînt pline de mesele cafenelelor și «bistro»-urilor la care nu numai berea are spumă, ci și conversația parizienilor.

▲ «Champ de Mars», locul întîlnirilor estivale ale parizienilor, punct al distracțiilor populare și «sediul» al unanim îndrăgitului Turn Eiffel.

Puhoaietele trec. Rămîn oamenii, casele, pămîntul, rămîne hotărîrea fermă de a reconstrui tot ce a fost distrus. În paginile de față oameni de știință și cercetători vorbesc cititorilor «Flacării» despre unele aspecte ale combaterii urmărilor inundațiilor, dau sfaturi, privesc spre viitor...

OAMENII

UN MARE SUCCES
OBTINUT PRIN CONJUGAREA
ACȚIUNII VOLUNTARE A POPULAȚIEI
CU ECHIPELE DE SPECIALIȘTI:

SITUAȚIA SANITARĂ
ESTE NORMALĂ !

Ne-am adresat tovarășului profesor doctor docent *Marin Voiculescu*, membru al Academiei de științe medicale, directorul Clinicii de boli infecțioase a spitalului Colentina, rugîndu-l să ne vorbească despre problemele medico-sanitare pe care le ridică inundația. D-sa ne-a declarat:

— În planurile de combatere a inundațiilor s-au inclus măsuri medico-sanitare eficiente, care s-au aplicat *din primul moment*: dezinfectia apei, vaccinări antitifice, injecții cu gamma globulină etc. Întreg aparatul medico-sanitar desfășoară o activitate intensă de profilaxie și de îngrijire curativă a populației. Echipa de specialiști de laborator,

igieniști și medici clinicieni s-au deplasat în regiunile în cauză pentru întărirea acțiunilor sanitare. Cantitățile mari de medicamente, antibiotice, vaccinuri, gamma globulina, substanțe dezinfectante, provenite din producția internă și din amplele ajutoare trimise din străinătate continuă să sosească necentenit în regiunile calamitate. O supraveghere activă și complexă, sanitară și epidemiologică, condusă de Ministerul Sănătății, se află în plină desfășurare și va continua pînă la dispariția oricărui pericol de infecții. În prezent situația sanitară este normală și nu se semnalează nici un pericol de epidemii.

CASELE

de ing. Dinu MORARU
Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor
membru în comisia experților UNESCO
pentru salvarea Florenței și Veneției

O construcție care a rezistat primului șoc și a rămas inundată mai puțin de 48 de ore (dacă este din zidărie de cărămidă) și mai puțin de 72 de ore (dacă este din beton armat) nu are, practic, de suferit de pe urma apei. Dar ce trebuie făcut în general pentru îndepărtarea din construcție a umezelii datorate inundațiilor? Este o problemă importantă și rezolvabilă.

Inundațiile catastrofale care s-au produs într-o mare parte a țării noastre au lovit numeroase centre populate, afectînd și un număr impresionant de clădiri. Cifrele sînt de-a dreptul uriașe: peste 500 localități, zeci de mii de case de locuit, sute de întreprinderi industriale, adică — limitîndu-ne la subiectul nostru — un fond de construcții de toate categoriile, din materiale diverse, care îndată după retragerea apelor necesită

intervenții pentru a le reda vieții normale. Numeroșii cetățeni întorși acasă după inundații au constatat, desigur cu multă durere, că locuința lor nu mai pare a fi de locuit. Pereții sînt pătați cu mîl, motorină etc., zidăriile sînt îmbibate cu apă, uneori pereții prezintă fisuri și crăpături, mobilele sînt ude și deformate. În fața unui asemenea dezastru personal, fiecare gospodar se întrebă: ce este de făcut?

Dacă locuința dv. a avut de suferit de pe urma inundațiilor, SPECIALIȘTII VĂ RECOMANDA

Este indicat ca atît în interiorul, cît și în exteriorul, construcției să se cojească tencuiala pînă la cărămidă, pe o înălțime de circa 15 cm, atît la zidurile interioare cît și la cele exterioare, imediat deasupra pardoselii interioare sau deasupra soclului în exterior.

Cei ce doresc să grăbească și mai mult evacuarea umezelii pot practica în pereții orificii de circa 2-3 cm diametru la 35-40 cm între ele, ușor înclinate în jos și care să pătrundă pe 2/3 din grosimea peretelui; orificiile se vor executa după caz, fie din interior, fie din exterior.

O și mai rapidă evacuare a apei se poate obține introducînd în aceste orificii pulbere de var nestins, care să se schimbe săptămînal (stingerea varului «absoarbe» apa și degajă și căldură).

Este de asemenea indicat ca încăperile să fie bine ventilate, țînînd cît mai mult timp posibil geamurile și ușile deschise. Pereții pot fi încălziți, dacă e posibil, cu diferite tipuri de radiatoare; de asemenea este bine ca încăperile să fie încălzite intens.

Cele de mai sus se referă în special la acele clădiri care nu au suferit de igrasie înainte de inundații.

Alt efect posibil al inundațiilor este dezvoltarea mușchilor și algelor pe pereți. În asemenea cazuri o stropire cu soluție de sulfat de cupru 2% în apă (piatră vinată) se dovedește eficace. De asemenea lemnul este expus și el putrezirii și același tratament se recomandă ca cel mai simplu mijloc de intervenție.

IGRASII REALE ȘI FALSE

Pentru acele clădiri care sufereau și în trecut de igrasie, situația este întrucîtva mai dificilă.

În acest caz este important să se deosebească adevăratele igrasii de cele false. Se întîlnesc adesea false igrasii datorită trotuarelor prost executate sau greșit concepute. Un trotuar corect este cel impermeabil la averse și permeabil la vapori.

Astfel, dacă apa stagnează prin infiltrare sub un trotuar etanș — cum este cel de asfalt, în anotimpul cald — ea, neavînd posibilitatea să se evapore, va avea tendința să invadeze zidăria adiacentă. De aceea, o simplă perforare a acestui tip de trotuar în lungul construcției, pînă la pămînt și pe o lățime de circa 10 cm va permite apei să se evapore nu prin construcție, ci direct în atmosferă. Această măsură se impune neapărat în orașele inundate, deoarece aici terenul din jurul construcțiilor și de sub acestea sînt saturate cu apă. Golul respectiv poate fi umplut cu pietriș și chiar înierbat.

ESTE CONTRAINDICAT...

...să se mascheze igrasia prin cojirea tencuiei și vopsirea zidăriei cu bitum și gudron, după care să se retencuiască. Este de asemenea contraindicată executarea de tencuieli impermeabile cu apastop. Asemenea mascări de zone igrasioase vor provoca ascensiuni suplimentare ale umezelii, datorită tendinței naturale de evaporare.

PROFITAȚI DE ANOTIMPUL CALD PENTRU USCAREA CONSTRUCȚIILOR!

Se consideră că o construcție care a rămas inundată mai puțin de 48 de ore (dacă este din zidărie de cărămidă) și mai puțin de 72 de ore (dacă este din beton armat), nu prezintă probleme speciale pentru îndepărtarea igrasiei accidentale, care se va evapora

lent în anotimpul cald.

Dat fiind însă că unele clădiri au putut sta sub ape un timp mai îndelungat, este necesar să se ia măsuri urgente de stimulare a evaporării apei.

Este bine de știut că igieniștii socotesc o încăpere aptă de a fi folosită numai dacă pereții conțin o umiditate sub 5%, și o consideră sănătoasă dacă umiditatea nu înțrece 3%.

IGRASIA VECHIE ESTE MAI „REBELĂ” DECÎT UMEZIREA PROVOCATĂ DE INUNDAȚII !

Igrasia este o adevărată plagă a construcțiilor, în special a celor mai vechi și lipsite deci de izolație sau a unor mai noi, la care izolația s-a degradat cu timpul. Deși efectul — umezirea — este la prima vedere același ca după o inundație, cauzele sînt total diferite. În cazul inundațiilor apa pătrunde în construcție în sens lateral prin fețele ei verticale, avînd un caracter temporar, pe cînd în cazul igrasiei vechi, umezeala pătrunde în pereți prin intermediul fundațiilor — care sînt cufundate în pătura acviferă subterană — și prin urmare capătă un caracter permanent. Pornind de la aceste cauze diferite, și mijloacele de combatere sînt diferite.

O umezire temporară nu are posibilitatea, ca în cazul igrasiei vechi, să antreneze din teren o cantitate mare de săruri, care în momentul evaporării să se recrystalizeze expansiv în porii materialului și să le provoace lent dezagregarea. În schimb, umezirea construcției se produce pe înălțimi mari: atît cît a fost cota inundației. Ținînd seama de faptul că, după retragerea apei, terenul rămîne încă mult timp saturat, umezeala are șanse de a progresa pe înălțime, mai ales dacă clădirea este mai veche și nu are izolație hidrofugă. Din fericire există remedii...

În afară de posibilitatea dezagregării materialului — prin recrystalizarea eventuală a sărurilor antrenate — și a reducerii capacității de izolare termică a pereților datorită umidității conținute, prezența îndelungată a apei în porii materialelor de construcții, mai cu seamă iarna, prin pericolul de îngheț — care în fond este tot un «fenomen expansiv» — poate periclita ireversibil buna exploatare în viitor a acestor construcții indate.

Se impune deci ca, fără să se mai aștepte mult timp, să se profite de tot anotimpul cald, pentru evaporarea apei din pereți în vederea uscării construcțiilor.

În funcție de natura și amploarea construcțiilor, și metodele de uscare rapidă sînt diferite.

METODE SIMPLE LA ÎNDEMÎNA ORICUI

Ținînd seama de faptul că un mare număr din clădirile afectate de calamitate au fost cele de locuit și că prin natura materialelor (în special cărămida) și prin grosimea pereților (pînă la 40 cm) ele sînt mult mai ușor de uscat, în această pagină, alăturat, sînt prezentate cîteva metode simple la îndemîna oricui, tocmai pentru acest tip de construcții.

Desigur, un articol de revistă nu poate rezolva problema în ansamblu. Putem aminti însă și de unele metode mai fine, care necesită intervenția specialiștilor. Astfel încălzirea pereților prin cartușe încălzitoare bazate pe utilizarea de rezistențe electrice, sub formă de instalații mobile, poate da satisfacție în multe cazuri, în special la construcțiile cu pereți nu prea groși.

De asemenea menționăm și metodele noastre de electro-drenare. Acestea folosesc

electrozii speciali sub formă de cartușe tubulare, care se conectează alternativ la polul pozitiv și negativ al unei surse de curent continuu. Astfel se elimină umezeala chiar și din pereții mai groși, și se împiedică noi invazii de umezeală (cazul igrasiei obișnuite). Electrozii se pot lega la prize de pămînt și pot fi utilizați și pentru injectarea în pereți a unor substanțe impermeabilizatoare care astupă porii și capilarele și împiedică revenirea igrasiei. Ne-am permis în acest sens să trimitem pe cei interesați la cartea noastră recent apărută, intitulată «Umezeala în construcții și constatarea ei».

O INIȚIATIVĂ A INSTITUTULUI DE CERCETĂRI ÎN CONSTRUCȚII

În cadrul Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor — INCERC — s-a luat inițiativa și s-au întocmit ad-hoc «Recomandări practice pentru combaterea umezelii din construcțiile care au fost inundate», spre difuzare Consiliilor populare ale județelor și orașelor din zonele lovite de calamități.

Desigur, în cadrul institutului nostru, stăm în continuare la dispoziția celor interesați pentru rezolvarea cazurilor particulare.

În încheiere vreau să arăt că inundațiile din această primăvară tristă au precedente. Fiecare își amintește, de pildă, de calamitățile care au lovit Italia în noiembrie 1966, cînd orașe splendide ca Florența și Veneția au fost grav afectate. Aceasta nu a împiedicat însă ca prin măsuri adecvate să se combată flagelul. Omul modern este pe deplin capabil să învingă stihiiile naturii. Au dovedit-o pe deplin și dramaticele încercări din ultimele zile, cînd poporul nostru le-a făcut cu succes față.

diate sau de durată mai lungă vor avea revărsările asupra solurilor și fertilității lor. Deși nu există pînă acum date de observație directă în acest sens — dat fiind timpul scurt scurs de la desfășurarea fenomenului — vom încerca să schițăm aceste aspecte. Desigur, problema urmează, în viitoarele luni, să fie cercetată multilateral de echipe de specialiști dar și în momentul de față, pe baza faptelor cunoscute, se pot face unele considerații preliminare.

PĂMÎNTURILE INUNDATE VOR RĂMÎNE FERTILE

Terenurile inundate în luna mai, situate îndeosebi în luncile riurilor, erau — și vor rămîne și în viitor — în genere, suprafețe foarte fertile și cu posibilități de folosire foarte variate, ca terenuri arabile pentru felurite culturi agricole, inclusiv legume și zarzavaturi, pentru pășuni și finețe, pentru pomicultură și chiar viticultură (dacă clima este favorabilă în locul respectiv) sau pentru păduri de esență moale ori de stejar, frasin, ulm. De altfel tocmai datorită acestui fapt, la care se adaugă și existența surselor de apă din abundență, luncile riurilor care au provocat inundațiile au fost de multă vreme utilizate atît pentru agricultură cit și — în ultimii ani, în special — pentru așezarea unor obiective industriale.

Pare poate paradoxal azi, dar trebuie amintit că fertilitatea mare a acestor soluri aluviale s-a datorat în trecut în bună parte apelor de inundație care aduceau în suspensie și lăseau un mil fin, bogat în substanțe nutritive, materie organică, microorganism.

La fertilitatea luncilor contribuia și aprovizionarea îndestulătoare cu apă provenită fie din apa freatică situată la mică adîncime, fie din apa de inundație, fie din ambele surse.

Luncile la care ne referim în acest articol vor reprezenta deci — în ciuda uriașelor greutăți de moment — terenuri cu un potențial economic ridicat, însușirile favorabile ale solurilor și bogăția lor în elemente nutritive, asociate cu umezirea suplimentară din apa freatică sau cea de inundație, asigurînd — firește în condiții naturale, în anii lipsiți de inundații tîrziu — recolte foarte ridicate. Ușurința cu care se va putea realiza irigația terenurilor de luncă — îndeosebi a celor mai nisipoase — din apropierea cursurilor de apă, transformate în grădini de zarzavaturi, va mări și mai mult importanța lor în economia națională.

CE CONȚINE MÎLUL

Inundarea terenurilor de luncă și aluvionarea (mîlirea) lor reprezintă procese importante, determinînd înseși caracteristicile acestor soluri.

Viiturile riurilor din luna mai au purtat în suspensie cantități importante, de particule de diferite dimensiuni, cu atît mai voluminoase cu cît viteza de curgere a apei a fost mai mare. Aceste particule în suspensie au fost, în cea mai mare parte, dislocate din solurile sau rocile existente în bazinul hidrografic al riurilor respective, pe care apa de șiroire, care s-a scurs pe coaste în timpul ploilor mari, le-a smuls și le-a antrenat spre firul văilor.

Mîlul depus de ape în lunci este bogat în elemente nutritive și materie organică, fiind format îndeosebi din particule ce compun partea superioară a solurilor, cea mai bogată în substanțe nutritive organice și minerale. Afirmatia poate părea azi șocantă și deplăsată: oamenii și casele au avut atît de mult de suferit de pe urma apei mîloase!

Și totuși, privind în viitor, trebuie să scoatem în evidență — chiar cu riscul de a ne repeta — proprietățile fertilizante ale acestui mîl. Nu trebuie ignorat însă și reversul: vor suferi, în viitor, locurile de unde mîlul a fost smuls de apă, dar dacă ele sînt terenuri de munte, paguba directă pentru agricultură va fi relativ mică. Dacă însă locurile de unde a fost cîrnat mîlul erau ele însele cultivate înainte de calamitate — ca de pildă în zona Birladului — atunci ele vor fi sărăcite, scăderea fertilității lor necompensînd, în multe cazuri, creșterea rodniciei solurilor mîluite în lunci, la vale. Firește, în ambele cazuri, rămîne ca problemă deschisă, de viitor, necesitatea prevenirii extinderii eroziunii.

TERENURILE AGRICOLE VOR FI RELATIV PUȚIN AFECTATE DE BOLOVĂNIȘUL CĂRAT LA VALE

Pînă acum am vorbit despre mîl. Ce se va întimpla însă cu bolovănișul cîrnat de apele involburate?

Se știe că apa acumulată din văile de munte sau dealuri a format în perioada inundațiilor torenți foarte rezezi care în drumul lor au erodat malurile văilor și au transportat tone de bolovănișuri, pietrișuri, nisipuri și mîluri. Se apreciază la cîteva zeci sau chiar sute de kilograme la un metru cub de apă cantitatea de material în suspensie transportat de unele viituri. Ajungînd în regiunile de podișuri sau cîmpie, o dată cu schimbarea pantei s-a micșorat și viteza de deplasare a apei și deci puterea ei de a transporta material în suspensie, care a fost depus. În apropierea cursului apei au rămas cantități importante de pietrișuri sau nisipuri și mîluri nisipoase, care nu au putut fi transportate prea departe, pe măsură ce distanța de cursul apei creștea, materialele depuse erau din ce în ce mai fine, rămînînd în suspensie numai cele foarte fine (argila), care nu se opresc decît în locurile unde apa stagnează mai mult timp. (În părțile mai joase ale luncii respective s-au format pe alocuri chiar mici lacuri.)

Așadar, zonele acoperite cu bolovăniș și pietriș ocupă suprafețe relativ reduse, chiar neînsemnate, deși firește, în sectoarele respective, urmările acestor aglomerări sînt grele pentru agricultură. Este însă, cum am spus, un fenomen foarte limitat în spațiu.

PROCESELE BIOLOGICE DIN MÎL, DUPĂ RETRAGEREA APELOR, FAVORIZEAZĂ CULTURILE

O altă consecință a inundațiilor: spălarea solurilor aluviale de săruri dăunătoare culturilor, fapt deosebit de favorabil în cazul zonelor de luncă ce manifestă tendința de a se saliniza, — de pildă terenurile din Lunca Dunării inferioare, a Siretului etc.

Pe suprafețele în care apa stagnează mult, pe lîngă faptul că este împiedicată valorificarea terenului respectiv, se constată o tasare a solului însoțită de o micșorare a porozității și permeabilității, și în general de o înrăutățire a însușirilor fizice ale solului. Se dezvoltă, de asemenea, o activitate microbiologică anaerobă care duce la formarea de compuși minerali sau organici incomplet oxidați, adesea vătămători pentru plante, astfel că reutilizarea acestor terenuri în cultura agricolă necesită de regulă lucrări speciale prealabile (arătură adîncă, mobilizare intensă etc.).

Imediat după retragerea apei de inundație de pe terenul de luncă începe procesul de «maturare fizică» a mîlului lăsat de ape în cursul căruia se creează condițiile pentru instalarea și dezvoltarea vegetației. Procesul care se desfășoară în prezent pe terenurile părăsite de apa revărsată începe prin zvîntarea și uscarea mîlului. Urmată de crăparea și fragmentarea masei de mîl uscat. Aceasta duce la formarea de «agregate» și la îmbunătățirea însușirilor fizice ale acestei mase.

Încep apoi procesele de mineralizare a materiei organice sub acțiunea microorganismelor, care eliberează astfel substanțe minerale importante pentru nutriția plantelor. În acest fel mîlul depus se transformă într-un excelent substrat mineral pentru creșterea plantelor, fiind caracterizat printr-un conținut ridicat de substanțe nutritive, în primul rînd azot, fosfor, potasiu mai ales sub forme ușor asimilabile pentru plante. De altfel, așa se explică recoltele bogate obținute pe solurile aluviale în anii de după inundații sau la adăpostul digurilor în primii ani după construirea acestora, recolte ce întrec cu mult pe cele obținute pe alte soluri dinafara luncii.

Mîlul depus în lunci în timpul revărsărilor joacă deci un rol important în fertilitatea solurilor aluviale datorită conținutului ridicat în substanțe nutritive totale și mobile, datorită însușirilor fizice favorabile creșterii plantelor și intensei activități microbiologice. Este adevărat că acest efect nu se resimte decît pe un număr mic de ani, dar sînt toate premisele pentru ca el să se manifeste și în teritoriile care au fost inundate în țara noastră.

PĂMÎNTUL

UN PARADOX: APELE ÎNVOLBURATE PROVOACĂ URIAȘE DISTRUGERI DAR POARTĂ ȘI MÎL FERTIL

de Nicolae FLOREA
membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice

Creșterea apelor riurilor în perioadele ploioase, revărsarea viiturilor și inundarea luncii riului respectiv reprezintă, în țara noastră, un fenomen natural, care se repetă periodic cu intensități variabile, dar prin intensitatea și extinderea lor inundațiile din luna mai au căpătat un caracter catastrofal, fenomenul natural obișnuit transformîndu-se

într-o calamitate naturală. Cele peste 850 000 ha inundate reprezintă în marea majoritate terenuri de luncă cu soluri aluviale foarte fertile. Pagubele produse sînt imense. Este însă firesc să ne întrebăm — făcînd în mod voit abstracție, în acest articol, de distrugerile actuale — ce se va întimpla cu aceste terenuri inundate, ce consecințe ime-

Cînd în urmă cu mai bine de opt veacuri prințul Iuri Dolgoruki punea piatra de temelie a Moscovei, nimeni nu visa măcar că zidurile ridicate atunci se vor înmulți și se vor înălța cu timpul în asemenea măsură, încît orașelul pitoresc răsărit între Oka și Volga va deveni într-o zi metropola-gigant de astăzi, cu o suprafață de 88 000 de hectare și cu o populație de 7 milioane locuitori. La început, Moscova însemna doar zona cuprinsă între zidurile Kremlinului, care nu măsurau mai mult de 2 kilometri. Cu timpul, perimetrul a crescut la 9 km, cu inelul Bulvarnoe, la 16 km cu vestitul Sadovoe kolço, iar acum, în plin secol XX, perimetrul capitalei sovietice este de 110 km. Dacă s-ar pune cap la cap cele 4 500 de străzi și piețe moscovite, s-ar obține o bandă continuă de aproape 3 000 de km. Noile limite ale metropolei sînt marcate de autostrada circulară lungă de 109 km. De la revoluție încoace, dezvoltarea edilitară a orașului a fost orientată în trepte radiale și circulare pentru a se asigura un ansamblu urbanistic armonios.

Dar viața marelui oraș pulsează nu numai la suprafață. Zeci de palate de marmură au porțile deschise zi și noapte pentru milioanele de călători grăbiți, care traversează Moscova, în lung și în lat, pe căile ei subterane. Aici se află imperiul metroului despre care vorbește autorul reportajului de față, ziaristul V. Samoșkin de la agenția «Novosti».

MERIDIANELE SUBPĂMÎNTENE ALE MOSCOVEI

Viteza, confortul, siguranța — iată cîteva dintre elementele ce conferă metroului din Moscova atributele unui mijloc de transport de neînlocuit pentru cetățenii uriașei capitale sovietice. Cu fiecare an lungimea magistrelor subterane crește, noi și noi stații sînt date în folosință.

1969 a fost un an deosebit de rodnic pentru constructorii metroului. În întrecerea ce s-a desfășurat în cinstea centenarului nașterii lui Lenin, încă la începutul lunii august — cu patru luni și jumătate înainte de termen — a fost dat în folosință un nou sector al liniei radiale Zamoskvorețk, inclusiv ansamblul de lucrări de artă de la Nagatin: un pod pentru autovehicule și metro peste riul Moscova și un canal lung de 3,5 km care modifică pentru prima oară cursul riului. Construirea acestei linii lungi de 9,6 km și prevăzute cu patru stații — «Kolomenskaia», «Kașirskaia», «Varșavskaia» și «Kahovskaia» — asigură o legătură comodă și rapidă între centrul și sectoarele sudice ale capitalei. Noua porțiune a liniei radiale Zamoskvorețk însumează munca încordată a proiectanților și constructorilor de diferite specialități. O misiune importantă le-a revenit și de data aceasta arhitecților, care au trebuit să găsească pentru fiecare stație o soluție care să-i dea individualitate proprie. Stația «Kolomenskaia», de pildă, se află în preajma unui ansamblu de arhitectură veche rusă; vecinătatea acestor creații ale arhitecților ruși de odinioară a inspirat arhitecților contemporani «tema» decorării stației: «Unde începe patria?»

În holul a cărui ieșire dă spre monumentele arhitectonice, basoreliefurile reprezintă imagini din viața Rusiei de altădată; în cel de-al doilea hol sînt înfățișați ostașii lui Budionni, constructorii primului cincinal, turnul de televiziune, Palatul Congreselor din incinta Kremlinului. Stația «Kașirskaia» este consacrată electrificării țării; în «Kahovskaia» sînt înfățișate, în metal turnat, episoade eroice din timpul războiului civil.

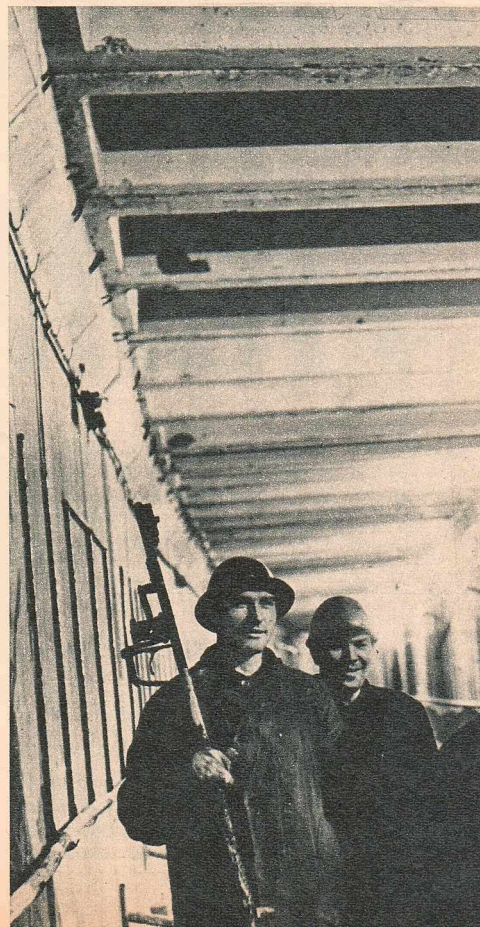
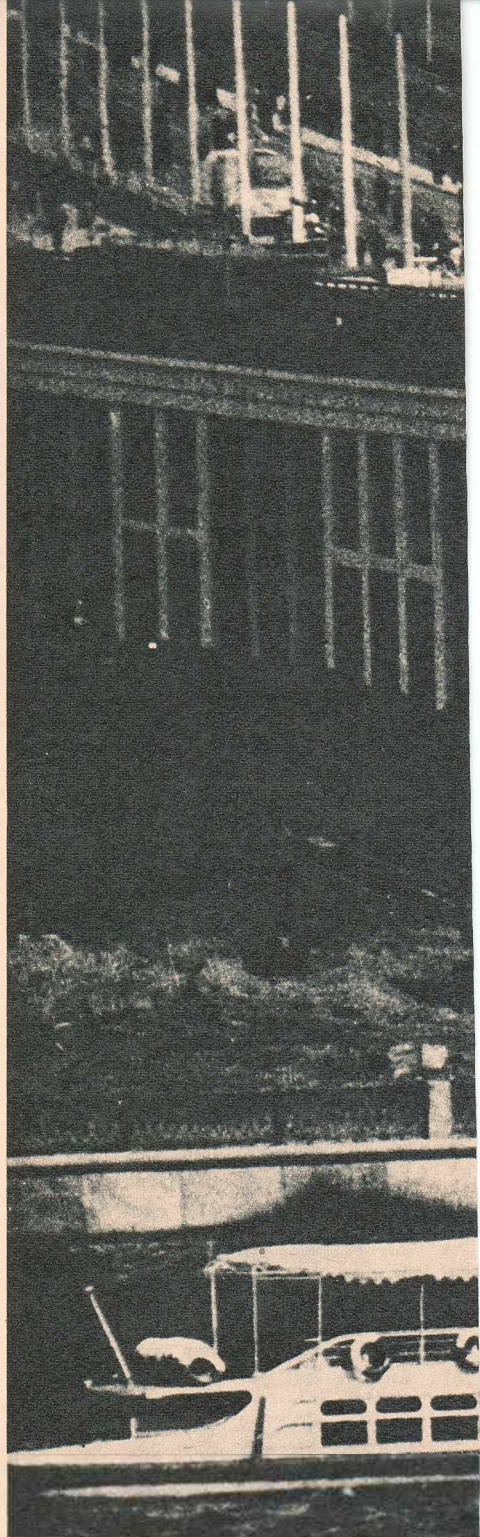
Pentru constructorii metroului moscovit, linia radială Zamoskvorețk constituie în prezent un capitol încheiat. Ei lucrează acum din plin în sectorul dintre stația inelară «Okteabrskaia» și stația «Piața Noghin», ce trebuie terminat încă înainte de sfîrșitul acestui an. Sectorul face parte din linia diametrală Kaluga-Rjevsk, a cărei porțiune centrală, cuprinsă între «Piața Noghin» și «Prospectul păcii», urmează să fie dată în folosință peste un an-doi. Rolul rezervat acestei linii în circulația Moscovei este extrem de important, ea urmînd să asigure legătura dintre extremitatea sud-vestică și sectoarele nordice ale uriașei metropole. În prezent se lucrează de asemenea în sectorul dintre stația inelară «Krasnopresnensk» și «Okteabrskoe pole» care va fi terminat în 1971. Una dintre stațiile acestei linii, «Piața 1905», a fost astfel denumită în amintirea insurecției armate din 1905 de la Moscova. În planurile de viitor ale constructorilor metroului este prevăzută linia Jdanovsko-Krasnopresnensk, lungă de aproximativ 23 de km, care va fi dată în exploatare în 1975. Traseul ei începe de la

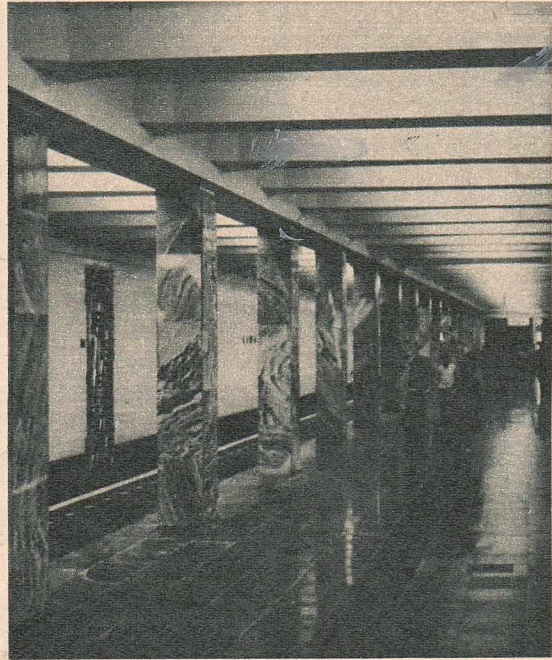
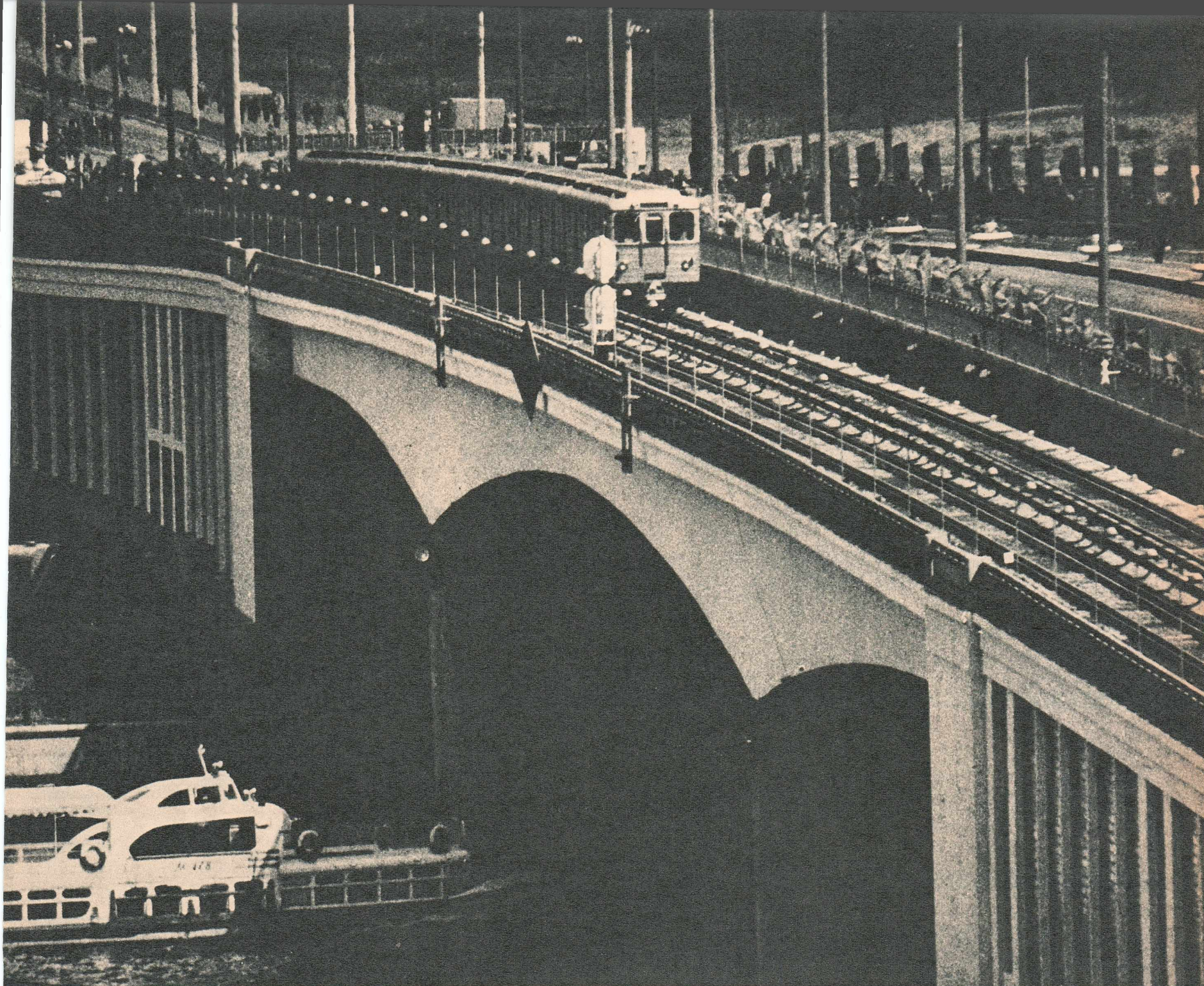
stația «Taganskaia», trece prin stațiile «Piața Noghin», «Dzerjinskaia» și «Piața Pușkin», ajungînd pînă la stația inelară «Krasnopresnensk».

Perspectivile lucrărilor de construcție a metroului din Moscova sînt cu adevărat grandioase. Însumînd în prezent 132 km, lungimea liniilor sale va crește, în perioada 1970-1975, cu încă 44 km. Numărul stațiilor subterane va spori în aceeași perioadă cu 25. Pînă în 1976, lungimea magistrelor subpămîntene ale Moscovei va ajunge la 184 km, iar numărul stațiilor la 111. Noile linii de metro vor degaja circulația în centrul Moscovei, vor face legătura directă între zonele industriale, nou construite, ale orașului, vor reduce timpul de transport al călătorilor. Peste șase ani, deci, schema metroului moscovit va cuprinde cinci linii diametrale, față de trei în prezent, două noi linii radiale și o linie inelară.

Viitorul metroului din Moscova se naște de pe acum. Constructorii muncesc cu un avînt ale cărui rezultate se fac zi de zi simțite. Angajamentul lor de a termina tunelul spre stația «Dzerjinskaia» a fost îndeplinit cu două luni mai devreme, dîndu-se în exploatare și acest sector extrem de dificil.

Metroul din Moscova poartă numele lui Lenin și, cu prilejul centenarului genialului conducător, constructorii au realizat un volum sporit de muncă, care se adaugă succeselor remarcabile obținute pînă acum.

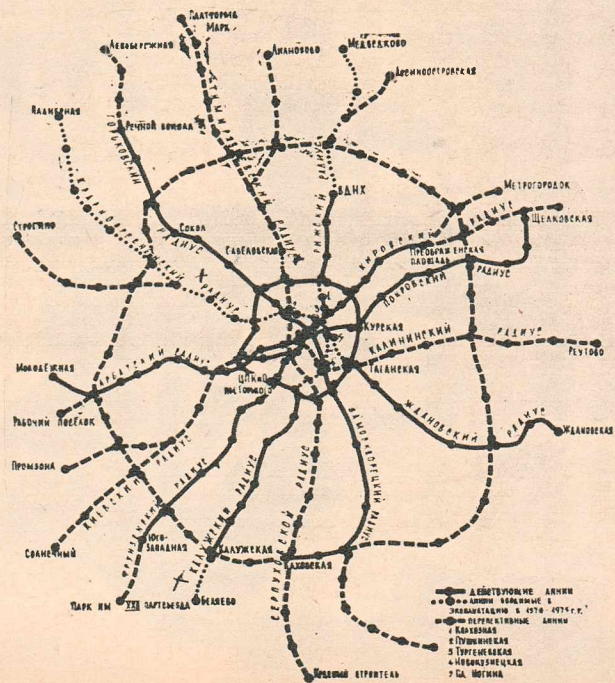

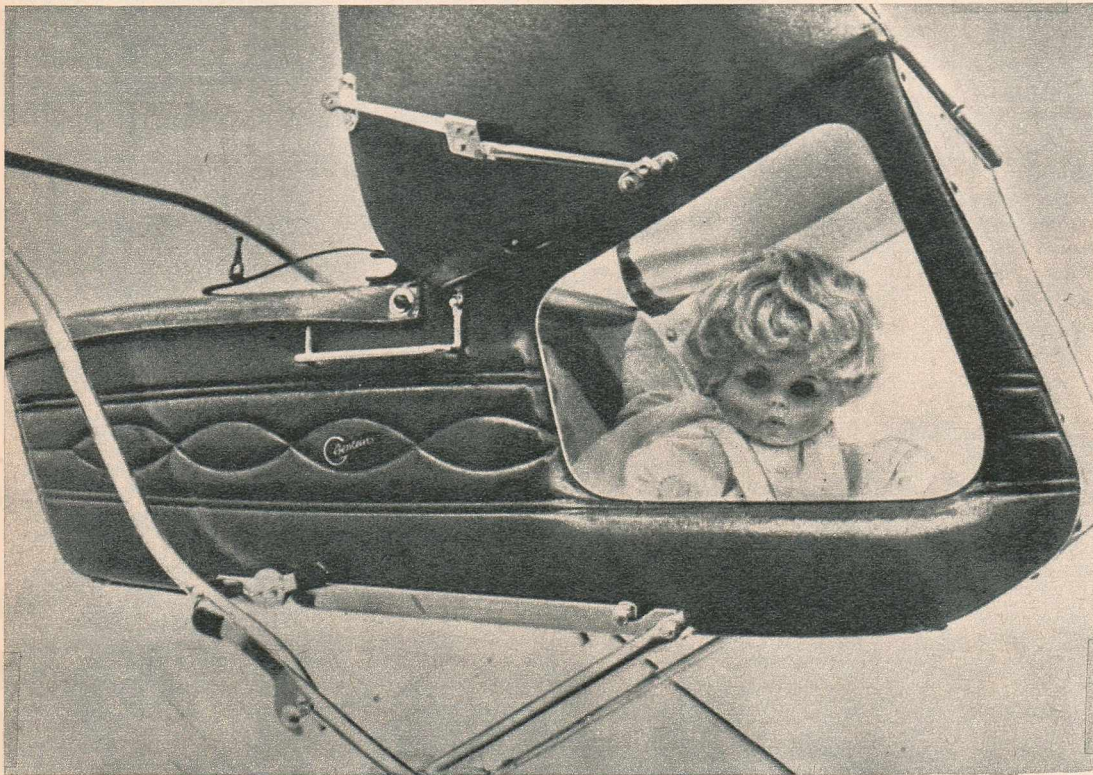
▲ Stația «Kașirskaia», aflată într-un sector de curînd dat în folosință. În amenajarea și decorația ei, arhitecții au ales ca temă opera de electrificare a Uniunii Sovietice.

◆ Constructorii au «atacat» un nou sector al metroului. Aceasta înseamnă pentru locuitorii capitalei sovietice — într-o perspectivă apropiată — noi economii de timp, condiții excelente de transport.

▲ În interesul facilitării circulației, aici, în piața Nagatin, a fost construit peste riul Moscova un pod pe care trec atât autovehiculele cit și vagoanele metroului.

◆ Schema «meridianelor subpăgîntene» ale metroului din capitala Uniunii Sovietice. Liniile pline indică sectoare aflate în folosință, cele întrerupte — porțiuni în lucru sau a căror construire urmează, în curînd, să înceapă.

copiii sînt curioși

Copiii sînt curioși. Asta se știe de mult și de toată lumea. Numai că la ceea ce nu s-au gîndit educatorii, pedagogii, pediatrii și toți specialiștii în puericultură, i-a trecut prin cap unui simplu fabricant de cărucioare de copii. Dacă micuții sînt curioși — a hotărît el — să le facem cărucioare cu parbriz panoramic ca să privească în voie la lumea înconjurătoare.

Mateleții britanici Eddy Taylor și Bob Keefe de pe petrolierul «Endurance» s-au înapoiat în patrie după o călătorie pe mări și oceane, care a durat 7 luni de zile. Acasă, totul în ordine, plus cite un membru nou în familie: Monique Taylor, în vîrstă de 3 luni și, respectiv, Nicola Keefe, de 5 luni. Priviți-i pe cei doi tătici și dacă cineva vă va mai spune că marinarii sînt niște oameni aspri, spuneți-i că mînte.

bătrînii lupi de mare sînt tineri tătici

către toate veverițele din lume

Din multitudinea interpretărilor care se pot da imaginii de față, am ales-o pe aceasta: cu deplină încredere în progresul tehnicii, veverița noastră folosește un aparat portativ de recepție-transmisie radio, pentru a se informa în legătură cu situația de pe piața alunelor.

înțelepții printre noi

● Cea mai importantă și cea mai neglijată dintre toate conversațiile este cea cu tine însuți.

A. OXENSTIERN

● Chiar și cele mai bune, ace au un singur vîrf ascuțit.

PROVERB CHINEZESC

● Orice boală, cît de ușoară, se poate complica cu un medic și mai ales cu mai mulți.

TRISTAN BERNARD

● Nu e destul să fii ocupat; trebuie să fii ocupat cu ceva.

JERRY LEWIS

● Numai ciorapul știe cîte găuri are pantoful și invers.

ȘALOM ALEHEM

● Pe scriitorii noi îi citește publicul, iar pe cei vechi autorii moderni.

JEAN GIRAUDOUX

● Inteligența e supărătoare. Inteligența altora, bineînțeles.

FRANÇOISE SAGAN

● Există tăceri care nu pot fi unplute decît de tăcere.

MARCEL MARCEAU

● Există oameni atît de superficiali încît nu numai că nu au calități solide, dar nici măcar defecte veritabile.

LA ROCHEFOUCAULD

● Să faci cu ușurință ceea ce este greu pentru ceilalți — iată talentul; să faci ceea ce este imposibil talentului — iată geniul.

N.F. AMIEL

● Cînd ești șef trebuie să vezi oamenii așa cum sînt iar lucrurile așa cum ar trebui să fie.

ILF și PETROV

de Felicia ANTIP

PENTRU ZIȚA, PENTRU VETA

...Eram ambetată absolut. «Dramele Parisului» cite au ieșit pînă acuma le-am citit de trei ori. Ce să fac? N-aveam ce citi. Zic: hai să mă duc la țata, dacă nu s-o fi culcat, să mai stăm de vorbă.

În zilele noastre, ehehei, altă viață! Acum Zița are televizor sau dacă n-are se duce la țatică-sa Veta și urmăresc împreună, cu sufletul la gură, nemaipomenitele drame, aventuri, încercături și tevaturi, pe cît de pariziene pe atît de lacrimogene, ale fetelor neprihănite dar vai răpîte de falși conți tenebroși și urficioși cu valeți veroiși cu Feți-Frumoși cu babe odioase cu trape și tot felul de ponoase. Noi, ceilalți, în virtutea obișnuinței de pe vremea cînd seara de sîmbătă era a «Răzbnătorilor» sau a lui Hitchcock, zăbovim în continuare în fața micului ecran fără să băgăm de seamă că dăm în mîntea Ziței, că devenim mușterii necritici ai domnului Ponson du Terrail, neobositul autor al vreo treizeci și ceva de romane fără pretenții literare, caracterizate de Larousse după cum urmează: «Neverosimilitățile care se țin lanț în romanele sale au făcut din Rocambole tioul personajului care are, sau pretinde că are, aventuri pe cît de incredibile pe atît de pasionante». Domnul Ponson du Terrail a îmbogățit limba cu un adjectiv — rocambolesc — explicat de același Larousse, ca «ceea ce se apropie, prin neverosimilitate, de aventurile lui Rocambole». Ce strașnic serial de televiziune ar fi pucut ieși din «Rocambole», dacă ar fi fost creat la modul grotesc, sau revuistic, sau parodic așa cum a făcut de pildă Teatrul Nottara cu «Cele două orfeline»!

Dar nu Rocambole și ai săi sînt luați în serios, neverosimilul, în loc să fie subliniat și exploatat, este estompat și telespectatorii sînt chemați să urmărească întîmplările ciudate dar nu hazlii prin care trec multe, foarte multe personaje, prea multe pentru ca să le poți ține minte fără un efort special. La peste o sută de ani de la născocirea lui, Rocambole este adus prea aproape de noi, fără a păstra distanța reglementară, cea care l-ar face să fie improbabil și deci nu numai suportabil dar chiar agreabil. În loc să ni se cînte jalnic și afanisat în versiunea parodică a «Celor două orfeline»: Ah, ce tristă piesă,/ Vai, biata contesă/ Cît poate ea să/ Pată, ni se pretinde să ne înduioșăm de-adevărata de-a păniile bieteii Baccarat, femeia pierdută care... Brrrr!

Nu, n-am nimic împotriva lui «Rocambole». La urma urmei, sămînța Zițelor și a Vetelor n-a pierit și deci n-ar fi drept să piară nici hrana spirituală a speciei lor. Mă supără doar faptul că televiziunea îi ambetează cu asemenea povești de adormit de-a-n picioarele pe toți cei ce se amuzau de aventurile realmente neverosimile ale domnului Steed sau se străduiau să dezlege enigmaticele inteligente propuse de domnul Hitchcock. Jucîndu-se cu ideea unei dezvoltări anarhice și paroxistice a felurilor excrescențe ale civilizației contemporane, «Răzbnătorii» tratau cu prefăcută seriozitate diversele consecințe posibile. Nici noi, nici copiii noștri nu luam firește în serios, violențele și cadavrele în serie rezultînd de aici. Era un destul de inteligent joc de societate pentru mari și mici. Ce părere or fi avînd despre mîntea, discernămîntul și gustul nostru cei ce ne oferă un asemenea schimb? De ce nu ne dau mai curînd serialul american «The Untouchables», pe care am aflat că l-au primit?

N-am mai scris de mult despre seriilele provenind din ecranizarea unor romane. Pentru cei ce urmăresc această rubrică este cred clar că semnătura ei le privește ca pe un rau aproape necesar, ca pe o componentă de neînlăturat a programelor de televiziune. Nu-i același lucru să citești «Bîlciul deșertăciunilor», «Forsythe Saga», «Oliver Twist», «Familia Buddenbrook», «Portretul unei doamne» sau să ți se povestească — de către un povestitor fie el cu sau fără talent — intriga unuia sau a altuia dintre aceste romane. A citi cartea este un act de cultură. A asculta o relatare despre ea sau a citi un rezumat al ei nu numai că nu este un act de cultură, dar poate fi un act anticultural, dacă se substituie contactului direct cu opera. Orice ecranizare este o trădare. Ecranizarea capodoperelor este aproape un sacrilegiu.

Exagerare? Poate. «Forsythe Saga» v-a plăcut la nebunie? Și mie. Dar nu-i așa că este destul de dezamăgitor să le vezi în carne și oase pe Anna Karenina, sau pe Isabel Archer, sau pe oricare alta dintre eroinele romanelor pe care le-ai citit cîndva? Personajele sînt brusc circumscrie, limitate, fantezia noastră este bruscată, contrazisă, ni se ia dreptul sînt la creație proprie al oricărui cititor. Nu vorbesc aici despre romanele foarte prost povestite, cum a fost «La răscruce de vînturi». Nu vorbesc nici despre romanele inventate, cum a fost «Lunga vară fierbinte». Vorbesc despre ecranizările reușite. Despre «Portretul unei doamne», de pildă — atmosferă de epocă și de mediu bine prinse, cîteva personaje izbutite, dialog excelent. Ce legătură avea totuși serialul cu punctul de cotitură reprezentat de romanul lui Henry James în literatura engleză? Acum vedem «Familia Buddenbrook». Îmi place Tony, îmi place tonul povestirii, este probabil un serial excelent. Îi rog însă pe toți cei ce n-au citit primul mare roman al lui Thomas Mann să nu considere, la sfîrșitul serialului, că ar cunoaște cartea, ci să se ducă la ea.

PE ECRANE

PROCESUL

Anthony Perkins — un erou kafkian cu care mulți nu au fost de acord. L-au găsit prea frumos, prea elegant, prea furtunos. Orson Welles a fost de altă părere: i s-a părut ideal.

După cinci ani de tăcere, în 1962, Welles se întorcea în forfota lumii cinematografice cu Kafka în mîna. Momentul a fost emoționant, filmările au fost urmărite cu febrilitate iar un mai tîrziu, cînd opera finită era de acum la îndemîna tuturor, bineînțeles că au apărut kafkienii, de o parte, și welliesienii, de altă parte, pătimașii și temperații, înțelegătorii și neînțelegătorii, căutătorii de imposibil și cei ai liniei de mijloc. O ușoară, o abia măturisită părere de rău i-a încercat însă pînă și pe cei mai aprinși iubitori ai celui care a creat *Cetățeanul Kane*, aceea de a constata, încă o dată, cum pe teritoriul alunecos al cinematografului genurilor le este atît de greu să-și dea mîna. Cei cîțiva ani care au trecut de atunci ne-au făcut mai înțelepți, problema «spiritului cărții» într-o ecranizare a ajuns un cal mult prea costeliv de atîta bătaie pentru a nu ni se face oarecum rușine cu el. Astăzi ne mulțumim cu o lectură mai mult sau mai puțin credincioasă celui care a scris cartea, dar măcar credincioasă celui care o citește. Iar mai presus de orice, în acest film, «Procesul» — căruia nu-i putem spune nici ecranizare, nici adaptare — Welles este fidel lui însuși. El mîntea doar în măsura în care «adevărată lectură rămîne imposibilă», cum spunea criticul literar Maurice Blanchot; «cel care citește Kafka este forțat să se transforme într-un minciinos fără vină». Deși urmărește îndeaproape factologia cărții — cu foarte mici modificări — filmul ilustrează opresiva și misterioasa societate levitanică ce-l condamnă implacabil și absurd pe Joseph K. într-un chip cu totul deosebit de cel al determinărilor romanului. Un cîineșt cu mai puțină personalitate ar fi recompos, cred, bucățică cu bucățică universul kafkian, grijuliu la toate multele lui amănunte concrete, gîsindu-le, probabil, o înșelătoare valoare cinematografică. Spun înșelătoare pentru că acele exasperante banalități și detalii ce se acumulează pas cu pas în scrierea lui Kafka, pînă a se constitui într-un univers monstruos perfect organizat, liniștit, constant, chiar dacă au un nume ușor de înțuchupat filmic, sînt dispuse într-o progresie ale cărei pulsații cinematograful nu le poate capta. Infernul lui Kafka este construit prin acumulări treptate, individul este înghițit pe nesimțite, perfid, are impresia că se poate mișca cît de cît în voie printre

(Continuare în pag. 16)

BELAFONTE Harry

Actor negru american, de film și teatru, cîntăreț și compozitor de muzică ușoară, născut la New York, la 1 martie 1927. De origine modestă, tînărul H.B. care și-a petrecut mulți ani în Jamaica, urmează la New York (cu toate dificultățile pe care le implică) cursurile diverselor școli ca: Dramatic Workshop și New School, după care, negăsind un teatru unde să poată crea originalele musical-uri pe care le-a compus, acceptă să devină cîntăreț în night-club-urile din Harlem. Devine în curînd celebru prin melodii sale patetice și senzuale de inspirație folclorică neagră, de un ritm nou, cu reminiscențe jamaicane: faimosul calypso. Supranumit «rege al calypso-ului», H.B. cucurise deja prin discurile sale întregii Americi, cînd în 1953 debutează în sfîrșit pe Broadway într-un mare musical: *John Murray Anderson's Almanac* și la Hollywood, în filmul *Bright Road*. Regizorul Otto Preminger îi oferă în 1954 principalul rol masculin în noua versiune «neagră» a lui Carmen de MÉRIMEÉ intitulată: *Carmen Jones*, unde apare (pentru a doua oară) alături de noua stea de culoare: Dorothy Dandridge. Filmele următoare îi dau ocazia să ducă prin intermediul cinematografului o luptă deschisă împotriva prejudecăților rasiale. Turnează însă puțin, pentru că nu i-o permit obligațiile sale de cîntăreț (ale cărui discuri se vînd cu milioanele și ale cărui concerte se plătesc cu sume fabuloase) și cele de actor, suprasolicitat pe Broadway și în show-urile TV. Amintim dintre filmele sale: *Island of the Sun* (1956-r: Robert Rossen) cu Joan Fontaine, Dorothy Dandridge, James Mason; *The World, the Flesh and the Devil* (1958-r: R. MacDougall) cu Inger Stevens, Mel Ferrer; *Odds Against Tomorrow* (1959-r: Robert Wise) cu Robert Ryan, Shelley Winters, Gloria Grahame.

BELIGAN Radu

Actor român de teatru și film, născut în com. Galbeni (Bacău), la 14 decembrie 1918. Elev la conservator la clasa Luciei Sturdza-Bulandra și student în filozofie, R.B. debutează în spectacole ocazionale cu: *Pescuitorul de umbre și Crimă și pedeapsă*. În 1938, terminînd conservatorul, este angajat de Victor Ion Popa la teatrul «Muncă și voie bună», unde apare în *Zile vesele după război*, afirmînd un talent plin de bogate fagăduieli în comedia sovietică: *Roata în patru colțuri* de Valentin Kataev. Consacrarea scenică i-o aduce însă lanțul de succese de la teatrul «Maria Filotti» (Sărindar), unde din 1939, sub bagheta regretatului Iancovescu (entuziasmat de temperamentul și stilul lui original), se specializează în comedia din repertoriul italian modern: *Calul nădrăvon* (Gherardi); *Orașul fără avocați* (Manzari); *Pușlamău* (Giannini). Creațiile sale din *Domnișoara Butterfly* (Tudor Mușatescu); *Frumoasa aventură* (De Flers); *Domnișoara de ciocolată* (Gavault) dar mai ales rolul profesorului Miroiu, din *Steaua fără nume* de M. Sebastian, creat la premiera din martie 1944, fac din R.B. cel mai sîrbătorit actor de comedie al anilor '40. Tot în această perioadă R.B. ia primul contact cu cinematograful, creînd un ideal Rică Venturiano în excelența adaptare a *Noptii furtunoase* de Caragiale, realizată de Jean Georgescu în 1942. Cu același regizor, R.B. conturează o altă figură savuroasă în comedia dramatică *Visul unei nopți de iarnă* (1946), ecranizare a piesei de succes a lui Mușatescu. După cîteva stagii la Teatrul Nostru (*Viața începe mîine* de Sauvajon), la Municipal (Omul care a văzut moartea de V. Eftimiu), la Comedia (Amantul de carton de J. Deval), R.B. intră ca actor de frunte în cadrele Naționalului bucureștean în 1947, cînd re-debutează în *O noapte furtunoasă*, în rolul deținut în film. Paralel cu prodigioasa sa activitate teatrală, R.B. se afirmă în continuare ca un excelent actor de film. De la *Răsună valse* (1949) și pînă la recentul *Șef al sectorului suflute*, R.B. a făcut memorabile creații în filme ca: *Bulevardul «Fluieră vîntu»* (1950); *Lanțul slăbiciunilor* (1952); *O scrisoare pierdută* (1953); *Afacerea Protar* (1955); *Bădăranii* (1960); *Celebrul 702* (1961); *Pași spre lună* (1963); *Castelani* (1964). R.B. a dat viață prin jocul său subtil, modern, scriptor, unei întregi galerii de personaje, de la cele ale lui Goldoni și Gogol, la eroii moderni ai lui Anouilh și Ionescu sau cei contemporani nouă din piesele unui Baranga sau Mirodan, primind pentru neobosită lui activitate binemeritată titlu de «artist al poporului». Pe lîngă catedra sa de «măiestrie a actorului» de la I.A.T.C.U. R.B. a ridicat în ultimii ani ca director și actor, un teatru de profil nou: Teatrul de Comedie. Actualmente el este director al Teatrului Național din București. Îl vom revedea pe ecran în filmul *Serata de Malvina Urșianu*.

BELL Marie

Actriță franceză de teatru și film, născută Marie-Jeanne Bellon-Downey, la Bègles (Gironde), la 23 decembrie 1900. La lecții de balet în copilărie, debutînd la 13 ani pe o scenă londoneză ca... balerină. Studiază apoi în Franța arta dramatică la conservatorul din Bordeaux, apoi la cel din Paris unde în 1921 obține diploma de absolvire și este angajată la Comedia Franceză (a cărei societară va deveni în 1927). În 1924 apare pentru prima oară pe ecran într-un rol precursat pînă la dispariție, în filmul *Paris* de René Hervil. Își ia revanșa în cîteva pelicule memorabile ca: *Valsul de adio* (1926-r: H. Roussel) cu Pierre Blanchar (Chopin); *M-me Récamier* (1928) și *Figaro* (1929) de Gaston Ravel, în care sînt remarcate frumusețea, eleganța și jocul ei plin de tact și măsură. Filmul sonor îi va aduce o altă serie de roluri de mare relief dramatic, care o vor situa printre marile favorite ale publicului din anii '30. Cităm: *Noaptea e a noastră* (1929-r: H. Roussel) cu Jean Murat; *Omul care a asasinat* (1930-r: Kurt Bernhardt) cu Jean Angelo; *O aventură nebună* (r: Carl Froelich) cu Jean Angelo; *L'homme à l'Hispano* (1932-r: Jean Epstein); *Le grand jeu* (1934-r: Jacques Feyder) cu Pierre Rich. Willim; *Poliche și Romanul unui tînăr sărac*, realizate de Abel Gance (1934-35) cu Pierre Fresnay; *Fedora* (1934); *La garçonne* (1936); *La tentation și Les demi-vierges* (1936); *Legiunea de onoare* (1936); *La charette fantôme* (1939-r: Jul. Duvivier) cu Pierre Fresnay și Jouvett; *Nuca de cocos* (r: Jean Boyer) cu Raimu și Michel Simon; *Colonelul Chabert* (1943) cu Raimu. Cel mai important dintre toate filmele ei rămîne însă *Carnet de bal* (1937-r: Jul. Duvivier) cu aproape toate staturile masculine ale Franței, care-i dă ocazia celei mai bune creații din întreaga ei carieră. După o absență de aproape 20 de ani, în care s-a dedicat exclusiv teatrului, M.B. revine pe ecran cu trei magistrale creații: rolul mamei din *Vaghe Stelle dell'Orsa* de Visconti (1965); una dintre eroinele filmului lui Peter Gilverille: *Hotel Paradiso* (1967) și *Phèdre* (1968-69), transpunere aproape directă a spectacolului racinian de la «Comédie».

Constantin POPESCU

● Regizorul francez Sergio Gobbi va ecraniza cartea lui Dominique Fabre «Un frumos monstru», povestea distrugerii sistematice a unei vieți omenesti. Rolurile principale sînt interpretate de Virna Lisi — printre obligațiile impuse de film se află și aceea de a suporta un machiaj care să o urîțească treptat — și actorul german Helmut Berger, lansat de creația lui Visconti, «Apusul zeilor».

● Americanul John Boorman, autorul filmului «Leo cel de la urmă», care i-a adus și premiul de regie de la Cannes, intenționează să transpună pe ecran piesa «Rosencrantz și Guildenstern au murit».

● Criza Hollywoodului determină tot mai mulți actori să semneze contracte pe termen lung cu televiziunea, în vederea unor viitoare seriale. Presa ne informează că după Tony Curtis, Shirley McLaine, Doris Day (fotografia nr. 1), un alt grup de vedete «s-au legat prin lanțuri» de televiziune; printre ele se află Glenn Ford, James Garner, Henry Fonda. Încă nu s-au hotărît: Paul Newman, Robert Redford, Dustin Hoffman, Steve McQueen.

● Se pare că cinematografului îi place în mod deosebit să se inspire din lumea «oamenilor în alb». Regizorul polonez Henryk Kluba realizează un serial pentru televiziune, «Doctor Ewa», cu Ewa Wisniewska (fotografia nr. 2), Nina Boronska, Ewa Lemanska, Jolanta Lathe în rolurile principale.

● De patru ani Jean Simmons — fetița din «Marile speranțe», Ofelia din «Hamlet»-ul lui Laurence Olivier — nu a mai călcat pe platouri. De curînd, regizorul Richard Brooks — care este de altfel și soțul ei — a convins-o să se întoarcă în cinematografie, oferindu-i rolul principal din filmul «Sfîrșit fericit» care, în ciuda titlului, nu este cituși de puțin o comedie. Jean Simmons în filmul «Noapte grea la Jericho» (fotografia nr. 3).

● Jean Marais este mai îndrăgostit ca oricînd de teatru. Despărțindu-se pentru cităva vreme de film, Marais se află seară de seară pe scena lui Théâtre du Palais Royal, ca protagonist al spectacolului muzical «Amorul mascat» de André Messager.

PROCESUL

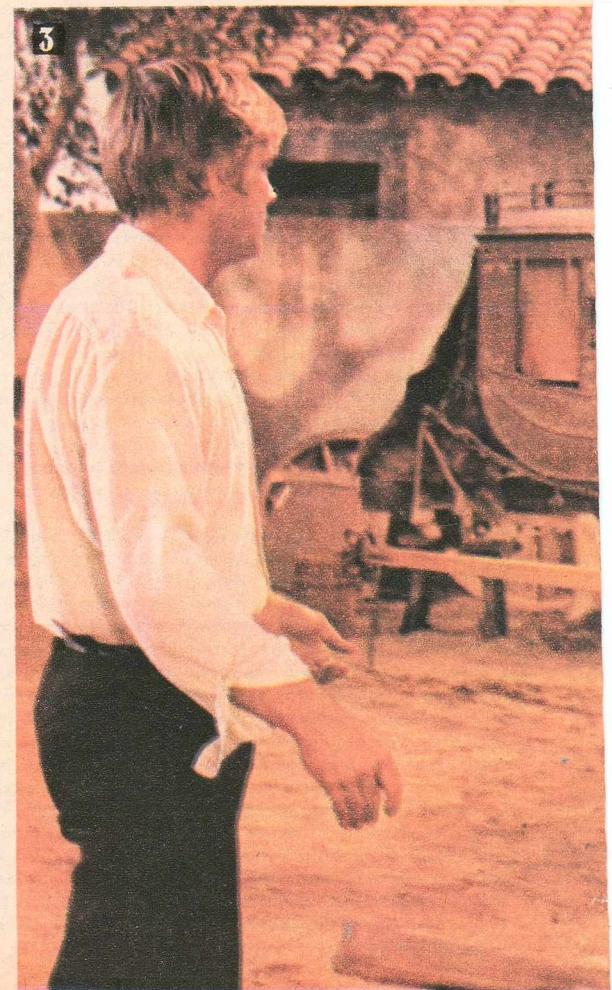
(Urmare din pag. 15)

bolgiile lui, chiar dacă știe că nicăieri nu-l așteaptă o ușă. Welles propune o altă imagine a acestui infern, mai apropiată de înțelegerea sa tumultuos-temperamentală a lumii. Societatea este văzută ca o construcție tentaculară, ca un uriaș edificiu de vase comunicante pe a căror întindere sînt strînse, una lângă alta, toate instituțiile devenite instrumente de opresiune și ale căror prelungiri se întind pînă departe, pînă în miezul vieții celei mai mărunte. Iată de ce goana eroului după intermediari în stare să-l ajute, *alergăturile tribunal-serviciu-avocat-preot* par o călătorie printr-un labirint halucinant, nu prin bolgii delimitate. Aici există uși, dar ele duc acolo unde nu te aștepți, căci din tribunal intri în casa avocatului, ori în biserică, ori la bancă, ori, dacă nu nimeresti bine, poți da peste o femeie care spală rufe în fața sălii de judecată. Forța filmului lui Orson Welles țîșnește tocmai din frenezia cu care această strivitoare construcție-labirint se înalță în fața noastră, prinzîndu-l fără putință de salvare pe individ, chiar dacă acesta este mai puțin abulic decît în paginile lui Kafka, chiar dacă se minie și se împotrivește să execute jocul «procesului». Welles își mobilizează întreaga sa fascinantă virtuozitate cinematografică, smulge parcă cite ceva din tot ce aveau mai wellesian filmele sale trecute, punînd totul în slujba acestei atît de savant-amezătoare arhitecturi: jocul cu distanțele focale scurte, alternanța planurilor lungi cu montajul abrupt, filmări din unghiuri deformante, cu aparatul la nivelul solului, *travelinguri* monumentale, laborioasa dispunere a maselor de umbră ce înghit treptat o suprafață luminată, explozia decorurilor baroce și expresioniste, atît de dragi cineastului. Există aici o uriașă poftă — falstaffiană, am fi ispitici noi să spunem — a cineastului de a fi Welles cel din *Cetățeanul Kane*, din *Doamna din Shanghai*, *Splendoarea Ambersonilor*, *Umbra răului*, poftă căreia numai talentul său îi poate ține o dreaptă cumpănă. Pe lângă acest concentrat de estetică și gîndire, imposibil de confundat, cele cîteva trimiteri directe la contemporaneitate, și implicit la permanența tragediilor absurde (sala nesfîrșită cu mașini de scris, tipic americană, lagărul de concentrare și ciuperca atomică din final) par aduse de o mină străină. Cineastul și-a pus însă semnătura și în dreptul lor, pentru că, nu încapă nici o îndoială, ține mult la acest film în care se regăsește pe sine. Parcă pentru a se încredința că îi aparține, că nimeni nu i-l poate lua vreodată, îl încheie cu fraza: «Am scris, am regizat acest film și am interpretat rolul avocatului. Numele meu este Orson Welles». Iată singurul lucru de care nu avem voie să ne îndoim și atunci de ce să strigăm că «nu l-a transpus pe Kafka»? Este ca și cum i-am arunca în față: «Orson Welles, sinteți prea mult... Welles».

Magda MIHĂILESCU

Foto: Metro Goldwyn Mayer

muzică ușoară

VINE VARA

Vine vara și pentru cîntăreții de muzică ușoară. Unii, cei mai mulți, își intensifică activitatea într-un suprem efort de cucerire a gloriei. Alții, printre care «monștrii sacri» ai muzicii ușoare, vor lua o vacanță, binemeritată după efortul turneelor de peste an. Bilanțul financiar al acestor turnee e pozitiv și vedeta, trecînd în prealabil pe la frizer pentru un ultim contact cu civilizația (masaj și frecție, maestre!), se va retrage în pustietate, gustînd din binefacerile «reîntoarcerii la natură». Glasul său de aur trebuie protejat. Ședințe de yoga, ședințe de karatē, ședințe de ultraviolete și meditație cu ouă crude. Va reîncepe în curînd o nouă stagiune, cu noi concerte, noi imprimări. Pînă atunci, izolare totală de admiratori, de fanaticii «teen-agers», de fotoreporterii indiscreți.

Micile formații de chitare electrice, răsărite ca ciupercile, își părăsesc «dancing»-urile, de-acuma goale, și pornesc ofensiva asupra barurilor din stațiunile maritime. Acum ori niciodată. Speranța că un impresar, un producător sau vreun proprietar de «casa discografică» le va remarcă, le înzecește volumul sunetelor.

Interesul pentru clasamente începe să scadă. Vara, discul e lăsat pe planul doi, acum primează orchestra în carne, oase și amplificatoare. Vine vara și muzica ușoară nu mai e apanajul marilor vedete. Vine vara și muzica ușoară se democratizează.

Dominga, triumfătoare la «Sette voci» cu melodia «Si, eternamente caro».

Stefania: se spune că are o voce excepțională...

Loretta Coggi s-a impus la «Sette voci».

Italia, țara soarelui și muzicii lejere, polarizează atenția mondială. Marile festivaluri s-au dus, dar începe emoția finală la «Un disco per l'estate». Celebră deja, manifestarea-concurs «Un disco per l'estate» reunește mai toți cîntăreții italieni, cu ultimele lor succese înregistrate pe discuri. Acum, după ce în aprilie le-au interpretat la radio și în mai la televiziune, unde au fost selectate cele 24 de cîntece finaliste, a venit vremea contactului direct cu publicul. Admirabilă grija organizatorilor pentru urechile unui public «plăpînd», căruia i se oferă numai cîntece «selecționate». Casa de discuri RAI, în colaborare cu AFI, stăpînele de drept ale manifestării, au anunțat cele trei serate finale, pentru 11, 12 și 13 iunie, la Saint Vincent.

Voturile publicului și ale juriului vor alege, pentru ultima seară, 6 cîntece. Dintre ele, un juriu «popular» va alege cîntecul învingător la «Un disco per l'estate». Emoțiile sînt mari, se fac pronosticuri, intră în joc interesele marilor case de discuri. Căci, la toamnă va reîncepe asaltul pieței. Și cîntecul învingător la «Un disco per l'estate» va avea desigur mare căutare.

Bătălia a început. Casa L'Ariston participă cu trei cîntăreți: Mino Reitano, Tony Astarita și Paolo Mengoli. Revista «Musica e dischi» nu precizează titlurile cîntecelor celor trei concurenți, dar e vorba, după cum remarcă aceeași revistă, de cîntece absolut comerciale. Pascal, nume francez, dar italian de origine, s-a născut la Metz, cu 25 de ani în urmă. Devine cunoscut anul trecut, cînd a participat la «Festival Bar» cu melodia «Amore Siciliano» (prima sa imprimare italiană, 100 000 discuri vîndute.) Participă la «Un disco per l'estate» cu melodia «Ea doarme» (Casa Ricordi). Motivul «amore» face, ca întotdeauna, ravagii: Gian Pieretti prezintă «Viola d'amore». Michele va participa cu melodia «Am umblat», tînărul cîntăreț Diego Peano cu «Gabbiano blu», iar exuberantul Rossano cu «Zi de Sfinta Maria». Romanticul Bobby Solo va fi cu siguranță și el prezent.

Despre Stefania toți spun că are o voce excepțională și succesul primului său disc cu melodia «Il vento va» o confirmă. Ea participă în concurs cu versiunile în italiană ale cîntecelor «Early in the Morning» și «Gură dulce», după cunoscutul «Sugar, Sugar». În primăvară, o tînără cîntăreață, Loretta Coggi, impusă într-o altă manifestare populară, «Sette voci», izbutise să-și impună cu mult succes și pe piață melodia «Cibú-Cibá», după cum cîștigătoarea aceleiași manifestări, Dominga, avusese și un triumf... pecuniar cu melodia «Si, eternamente caro».

Vine vara și toată suflarea cîntăreților italieni e angajată la «Un disco per l'estate». Va lansa această manifestare vreun nou «monstru sacru» al microfonului, vreo nouă melodie? Rezultatul e imprevizibil. De prevăzut sînt doar noi cote de vînzare la «Borsa del disco».

Romanticul Bobby Solo va fi și el cu siguranță prezent.

Pascal: nume tipic francez, dar sută la sută italian.

NOTRE-DAME

O insulă de pământ și ziduri mohorite a rămas ancorată prin zece poduri în mijlocul Senei, și ea a fost dintotdeauna inima Parisului. Cine n-a visat-o, fără s-o fi văzut vreodată, reconstituind-o din imaginile marilor romane franceze? E ca o miraculoasă navă care, traversând istoria, a descins din Luteția, din epoca romană a Franței, și a încremenit cu prova în Pont-Neuf pentru a rămâne de-a pururi aici, mărturie a unui trecut de umbre și lumini, de măreție și declin, de glorie și decădere. Catargele ei de piatră sînt turnurile Sfintei Capele, la provă, și ale planturoasei catedrale Notre-Dame, la pupă. Pavilionul ei e blazonul heraldic al Orașului-Lumină: «Fluctuat nec mergitur».

Pe puntea acestei nave s-au înălțat edificiile unor instituții care dintotdeauna s-au pretins ale ordinii și dreptății: Conciergeria, faimoasa temniță cu bastioanele ei rotunde, păstrînd încă în ziduri însemnele revoluției, Palatul de Justiție cu celebra lui sală a pașilor pierduți sub teribila umbră a ghilotinei, Prefectura Poliției, Hotel-Dieu sau închisoarea de tranzit, Tribunalul de Comerț. Totuși la un loc, formează La Cité, inima orașului al cărui puls e punctat de dangătul grav al clopotelor de la Notre-Dame.

Sînt 730 de ani de cînd clopotele acestea au bătut pentru prima dată înfiorînd cu maiestruozitatea sunetelor lor sufletele parizienilor. Timp de șapte zeci și șapte de ani s-a construit catedrala, desăvîrșindu-se apoi, vreme de două secole. Ea e borna simbolică unde se întîlnesc toate drumurile care unesc Parisul cu restul țării. Cînd i-a visat splendoarea, arhiepiscopul-arhitect Maurice de Sully nu bănuia că vor trebui să se succedă cîteva generații de constructori pentru a-i înfăptui opera. Grandioasă lucrare, de o măreție vasiromană. Triplul ei portal dominat de «galeria regilor» nu și-a deschis toate ușile deodată decît cu prilejul marilor evenimente. În 1239, cînd ciocanul, mistria și dalta meșterilor îi mai fasonau încă fațada, Ludovic cel Sfînt a venit aici cu frînghia de gît și fruntea încununată de spini să-și execute penitența. În timpul războiului de 100 de ani, Henric al IV-lea al Angliei a ținut să-și satisfacă orgoliul de a se încorona în inima Franței cucerite, sub dangătul îndoliat al clopotelor de la Notre-Dame. Abia după douăzeci și șapte de ani, la 1457, Carol al VII-lea, eliberîndu-și țara, spală de pe zidurile domului rușinea încoronării vremelnice cu clopotelor printr-un patetic «Tedeum», în timpul căruia clopotele catedralei au sunat din nou maiestruos. Aici și-a celebrat căsătoria Ludovic al XIV-lea, «Regele-Soare», și tot aici, sfidînd acordurile protestatate ale «Eroiceii» de Beethoven, și-a pus pe creștet coroana de împărat, Napoleon.

Cercetez zidurile pe care le-am văzut cînd negre, cînd revenite la culoarea lor de demult, de spic de grîu copt, în căutarea umbrei lui Victor Hugo și a hidosului și totodată a sublimului său cocoșat de la Notre-Dame. Subteranele catedralei au fost transformate în sepulcre regale și episcopale, doar turnurile cu scările lor cenușii de piatră tocită redau sub pași ecouri de demult. Himerele cu rinjete monstruoase îmi amintesc surisul nefericitului clopotar îndrăgostit de Esmeralda, și direle negre lăsate de ploi sub ochii lor mi se par lacrimile neșterse ale unui erou ce n-a existat niciodată.

Biserica n-a avut un meșter Manole al ei, deși neasemuita-i splendoare l-ar fi meritat, și nici jertfa dragostei și a frumuseții nu zace în zidurile ei. Îmi plăcea mai mult catedrala așa cum am văzut-o prima dată, sumbră, cernită de vreme, dar timpul plouase peste ea cu un strat prea gros de mizgă pietrificată, și, cu cîțiva ani în urmă, au fost puse în funcțiune furtunurile cu aer comprimat și bureții îmbibați în detergent pentru a-i restitui culoarea și curățenia originare.

La tribordul navei de piatră se revarsă către unda Senei franjurii grei de verdeață ai iederei, castanii își aprind în mai policandrele albe, sălciile plîngătoare se despletesc ogîndindu-se în curgerea apei iar pe sub pletele lor tremurătoare se îmbrățișează îndrăgostiții. Nava de piatră trage după ea insula Saint-Louis pe care și-a remorcat-o printr-un pod întins peste brațul Senei. E o insulă a muritorilor de rînd, cu piște de păsări cîntătoare și de flori, cu ferestrele caselor din avalul Senei orientate către splendida panoramă a catedralei.

Și mă întorc, nesătul de frumusețe, în vasta piață din fața catedralei, pe caldarimul vînat din pietre cubice de granit, lustruite de pașii vremii, și urc din nou în turnurile gemene pe balcoanele păzite de himerele gotice, căutînd ceva ce nu poate fi mărturisit, o altă trecere de-a mea pe-aici, dinainte de a pași pe pămîntul Franței, într-o existență incertă, nedefinită, de vis, pe care n-o voi mai regăsi decît în cărțile de demult și în forța de imaginație a copilăriei definitiv pierdute

O URMĂRIRE DRAMATICĂ

Într-un articol trecut am relatat desfășurarea «Operațiunii Beda Littoria», grație căreia Înalțul Comandament britanic spera să captureze pe generalul Rommel, care comanda atunci «Afrika Korps». După eșecul acțiunii (Rommel își mutase cu cîțva timp înainte cartierul general de la Beda Littoria), patrurile hitleriste încep vinătoarea după resturile commando-ului britanic.

Motocicletele cu proiectoarele lor mătură terenul. Soșesc unitați de intervenție. Beda Littoria prinde viață...

Între timp commando-ul britanic se refugiază în aceeași grotă din care plecase în raid condus de maiorul Keyes.

Sub comanda caporalului Andrews (care rămăsese cel mai mare în grad!) douăzeci și șase de oameni se retrăsese precipitat, petrecuți de călăuzele arabe, pe același drum ca la pornire. Andrews se temuse să iasă pe plajă, cît era încă noapte, spre a se reîmbarca: bănuia o razie imediată. Acesta a fost nenorocul său, căci, pentru început, hitleriștii se mulțumiseră doar să întărească paza în jurul localității și să-și ridice morții. Abia apoi au chemat ei ajutoare «specializate», lăsînd pe a doua zi «pieptănatul» regiunii, de parcă ar fi știut că englezii nu vor părăsi coasta.

În zadar a așteptat colonelul Laycock întoarcerea tovarășilor săi. În ultima clipă, semnalizînd în noapte, a chemat submarinul «Torbay» și, scăpînd de la înec cu sfortări supraomenești, s-a îmbarcat pentru a se înapoia la bază și a raporta eșecul.

E 18 noiembrie 1941, ora 22,13'...

SERGENTUL TERRY ÎȘI ÎNCEARCĂ NOROCUL

După o discuție dramatică, în grotă domnea o atmosferă apăsătoare.

— Nu vă sfătuiesc nimic. Înțelegeți! Nimic! Eu plec cu ei doi — spuse sergentul Terry, arătînd spre cei care erau de părerea lui. Încerc. Dacă rămîn aici, crăp la sigur de foame și sete — dacă nu dau fasciștii peste mine. Dacă mă ascund, mai devreme sau mai tîrziu tot mă vor prinde.

— Și dacă pleci, ce șansă ai? — întrebă Cock.

— Să ies din încercuire încă în noaptea asta. Poate. Iar de nu, mă așteaptă aceeași soartă ca pe voi.

Fără vorbe multe, Terry și alți doi oameni dispărură în beznă.

Mai mult prin semne decît cu cele cîteva cuvinte arabe pe care le știa, Andrews reuși să scoată călăuzele din toropeala pricinuită de groază. Implorîndu-i din ochi, cu bancnotele strînse de la toți, cu ceasuri și inele, cu tot ce găsiseră scotocind febril prin buzunare, le ceru să-i ducă în sat și să-i ascundă. Speră că vor putea să aștepte nedescoperiți ofensiva britanică iminentă, deplasarea frontului și eliberarea lor. Sau nădăjduia că Haselden va găsi un mijloc ca să-i treacă peste linia frontului? Sau că, în sfîrșit, același Haselden îi va reîmbarca într-o noapte pe un alt submarin?

Arabii s-au declarat de acord cu cererea lui Andrews și își îndesară sub burnuzuri tot ce li se oferise: bani, bijuterii, obiecte mărunte — o comoară, într-adevăr, pentru acești oameni simpli, ignoranți, zbătîndu-se într-o sărăcie cumplită.

În șir indian, cu călăuzele înaintea, mina de oameni porni spre colibe salvatoare...

Afară, mai era puțin pînă aveau să apară zorii zilei de 19 noiembrie.

ÎN PROBLEME MILITARE: «NO ANSWER!»

Singurul englez care rămăsese în viață — rănit — la Beda Littoria, căpitanul Campbell, avea nevoie de ajutor. Îl primi din partea unui medic neamț, care declară a doua zi, cînd ședînta căpeteniilor hitleriste privind urmărirea fugarilor se sfîrșise:

— Campbell ăsta, domnilor, e un tip șic' de tot... Cazul lui — urmă dr. Werner Junge — m-ar interesa din punct de vedere profesional: prezintă o împușcătură care i-a distrus aproape complet tibia în partea mediană. Și fiindcă sînt de părere că o amputație e cea mai bună soluție — nu văd de loc posibilitatea unei vindecări funcționale, iar întîrzierea pansării a deschis calea unei posibile infecții — v-aș ruga să mi-l cedați.

— Mă rog, mă rog — zîmbi suav maiorul Poeschel. Dar în schimb unor informații, dacă v-ar fi cu puțință...

Doctorul Junge îl ținu pe Campbell în lazaret cu piciorul în ghips, căci căpitanul îl rugase să nu-i amputeze piciorul și să încerce să-i salveze. Nimeni nu știa că ofițerul englez cunoaște perfect limba germană, și nici el nu avea interes să se știe aceasta. Chirurgul vorbea curent engleză și cei doi discutară în spitalul de campanie despre multe. Dar Campbell, care devenise pacientul preferat al doctorului, după ce îndrugase verzi și uscate, într-o zi, îl privi fix pe interlocutorul său:

— Pînă azi, doctore, te-am lăsat să sperî că vei auzi de la

mîine ceva interesant: ei bine, știu ce vor șefii d-tale. Dar nu-ți mai da osteneala, căci e în zadar: tot n-o să scoți ceva de la mine. Așa sînt eu: în probleme militare, «no answer!» (nici un răspuns).

Nu știm dacă Campbell are sau nu, azi, piciorul întreg. Nici dr. Junge nu știe: valorile vieții, eliberarea și repararea după pace a căpitanului i-au despărțit definitiv pe cei doi. Dar, la despărțire, cînd Campbell se urca în avion spre a fi evacuat în lagărul de prizonieri, mai spre vest, Campbell i-a dăruit doctorului o amintire: ghetele lui de campanie. Faimoșii bocanci cu tălpi moi, care asigurau patrulilor engleze surpriza.

...«Bocancii aceștia comozi i-am purtat tot restul războiului — scria mai tîrziu Junge. Mie, pare-se, mi-au adus mai mult noroc decît primului lor proprietar. Nu mai știu nimic de pacientul meu. O mai fi trăind? Am reușit să-i salvez oare piciorul?»

«ȘI TOTUȘI TIPII SÎNT ÎNCĂ ACII!»

Acțiunea de căutare a restului commando-ului a durat cîteva zile; toată regiunea și coasta au fost scormonite. «Carabinieri» italieni, polițiști, jandarmi, unități speciale căutau peste tot. Au înconjurat sătcurile arabe, au controlat temeinic colibe și bordeiele de lut. Nimic. Au luat interogatorii amănunțite în grupuri. Și de la «blindeț» au trecut la amenințări, la represalii. Au fost arestați ca ostatici notabili satului, învățătorul și hogaș. Nici un rezultat.

— Donnerwetter! Și totuși tipii sînt încă aici — urlă un colonel, slab ca un spectru, care se vedea că stătuse mult timp în prima linie, după conjunctivita sa purulentă și pielea crăpată. N-au plecat. Coasta a fost, zi și noapte, la fel de bine păzită ca trezoreria Băncii Angliei! Jur că

de Teodor MAZILU

MESERIA DE SCAMATOR

Deși are o meserie cu totul obișnuită, X se bucură de prestigiul unui autentic scamator... Așa rotofei cum l-a făcut maica natura, tot timpul dansează pe sîrmă... Cu servieta sub braț se plimbă pe sîrmă mai degajat decît pe Calea Victoriei. Mai mult decît atît, ca toți acrobații de meserie, de acolo, de la înălțimea aceea primejdioasă, X are curajul și tupeul de a zîmbi, sfidîndu-te.

Tot timpul X se ține de combinații. Tot timpul X se ține de scamatorii. Amestecă, învîrte, adună, scade, scrie, coboară, și tot el iese bine. Sau chiar dacă iese prost are curajul să zîmbească pe sîrmă. Realizează o adevărată minune... Crezi că moare și înviază cînd nu te aștepți. E dat afară din slujbă și-și găsește alta mai bună. E condamnat pentru delapidare și după ce iese din închisoare îl găsești gestionar, dornic s-o ia de la început.

X e ceea ce s-ar putea numi un escroc optimist. Îl prinzi cu ocaua mică — rîde. Îl prinzi cu cioara vopsită — rîde... Dar sarcinile lui de scamator sînt foarte diverse — fără aceste daruri nici n-ar fi reușit să supraviețuiască.

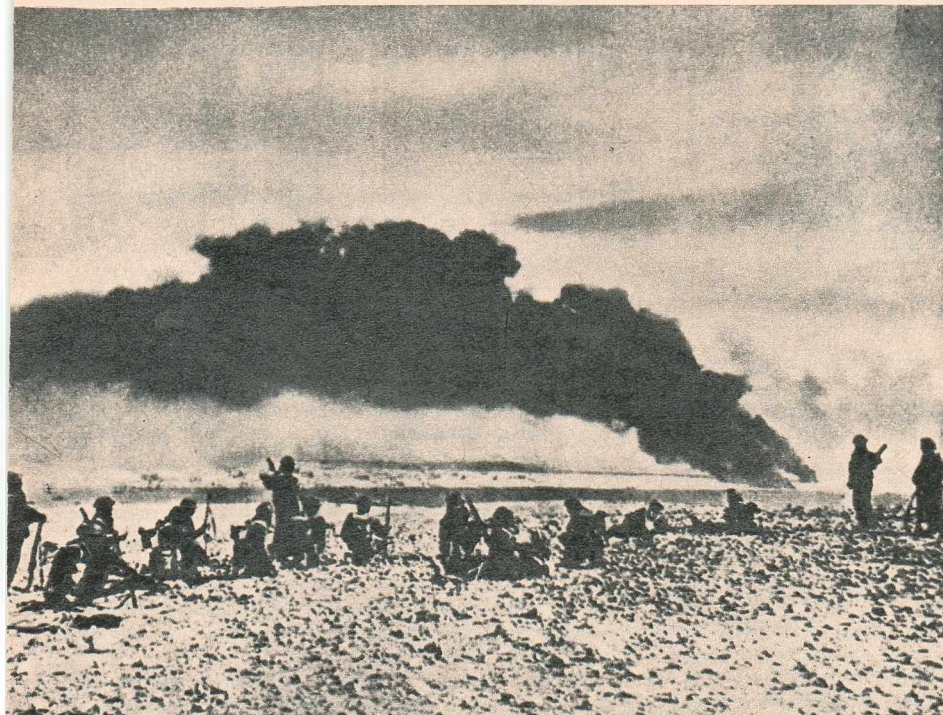
Într-adevăr, X apare și dispারে... El — trebuie să-i recunoaștem acest merit — știe cînd să iasă la suprafață și cînd să se arunce la fund. Duce o vreme o existență mediocră într-un colț de provincie, se însoară c-un cadru didactic, devine la nevoie chiar și tată. Și, deodată, îl zărești triumfător și holtei pe Calea Victoriei.

X se șterge de urma potlogăriilor în fiecare seară, cum se șterg de fard actorii. A doua zi e din nou cu obrazul curat — de înger. Singur își minjește obrazul. Singur își spală obrazul. El nu se simte lezat de prostia pe care a făcut-o cu o zi înainte — vesel, merge mai departe...

Numai că de la o vreme i-a dispărut bietului de el risul ăla cu care te sfida...

Sergentul Terry și oamenii săi au ajuns, după un marș istovitor în deșert, la o oază — punct avansat al liniilor britanice.

La cîteva ore după declanșarea Operațiunii Beda Littoria a început ofensiva generalului Auchinleck. Soarta lui Rommel era pecetluită.

«Pieptănarea» regiunii Beda Littoria a rămas fără nici un rezultat. «Rangerii» n-au putut fi depistați. Pînă cînd un locotenent italian avu o idee...

sint aici. N-aveau cum să fugă! Nu s-au înălțat la cer!

— Eu zic să executăm cîteva ostatici, murmură un alt hitlerist. Știu, asta ne-ar atrage ura populației, care în majoritate s-a ținut liniștită pînă azi; moralul voluntarilor arabi ar scădea etc. Dar gîndiți-vă. Agenții englezi s-au ascuns bine. Pînă azi, nici un «ranger» capturat. Ce facem?

Acî soarta s-a amestecat luînd chipul unui locotenent italian cu păr cîrlionțat și uniformă bine croită pe talia de viespe.

— Signori, zise el, v-aș propune să-mi acordați un răgaz de cîteva ore. Am planul meu. Să nu luăm nici o decizie pînă disează. Cred că-i vom prinde pe toți. Cer acest răgaz pentru că-i cunosc mai bine pe arabii din partea locului.

Ofițerul italian, care locuia de mult în Cirenaica, adăugă:

— Vă arăt eu cum trebuie «înmuițați» indigenii. Poate că voi fi și avansat pe chestia asta...

Pe șosele și pe ulițele prăfuite patrulele scrutau pe orice indigen întîlnit. Oricare putea fi un agent sau cel puțin o gazdă de «ranger». Îi priveau țintă de parcă ar fi vrut să le citească în suflet. Dar ce poți înțelege dintr-o privire? Femeile ducînd de căpăstru măgăruși, încărcăți cît camioanele, purtau văluri pe față, după religia musulmană. Bărbații, uneori indiferenți, alteori gesticulînd violent, nu aveau, la drept vorbind, nimic suspect.

Dar minunea nu se întîmplă. Sergentul Terry avusese dreptate.

TÎRGUL DIN «UFFICIO MILITARE»

În modestul «Ufficio Militare» din baraca poliției auxiliare de campanie, locotenentul chemă o fată din sat. Apoi discută cu ea și cu tatăl ei, un bătrîn știrb, trei ore încheiate. Dacă cineva ar fi ascultat la ușă, ar fi auzit propunerea ispititoare a locotenentului: «Pentru fiecare englez pe care

ni-l predați, primiți cîte 40 kg de făină și cîte 10 kg de zahăr. E bine așa?!»

Bătrînul calculă repede în gînd cantitatea totală de făină și de zahăr dar socoteala exactă se dovedi prea complicată. Era o viață de om de cînd terminase școala și niciodată nu socotise în piață cu cifre atît de mari. Dar rezultatul bănuie îi dădu amețea: făina și zahărul erau atunci, acolo, o comoară mai de preț decît cele descrise în «O mie și una de nopți». Și tentația fu mai mare decît speranța în valorificarea ulterioară a lirelor sterline și a bijuteriilor îngroapate cu grijă, în revederea, problematică, a aliaților. Lăcomia fu mai puternică.

Așa că... La trei ore după ce pleacă cei doi, apărură primii prizonieri. De unde? Din colibe atît de bine «percheziționate» de patrule. Dar ei, firește, nu mai erau în uniforme. Fuseseră atît de bine «costumați» de către gazdele lor provizorii încît patrulele îi luaseră drept arabi.

Toți membrii commando-ului rămași în viață fură deci luați prizonieri. Doar sergentul Terry și cei doi soldați călăuziți de steaua lor cea bună ajunseră, după un marș istovitor, ascunzîndu-se ziua și rătăcind nopțile, la liniile engleze, pare-se în oaza Kufra.

Cît privește pe maiorul Keyes și ceilalți militari englezi, căzuți alături de el, odihnesc și azi — înmormîntați cu onorurile militare — tot la Beda Littoria, scena uneia din cele mai dramatice acțiuni de commando ale războiului. Și deși ea nu-și atinsese scopul — din motive încă insuficient elucidate pînă azi — soarta lui Rommel era pecetluită. La cîteva ore după declanșarea Operațiunii Beda Littoria, începuse ofensiva care — după lupte îndirjite și îndelungate — avea în cele din urmă să azvîrle în mare pe trufașul general nazist și faimosul său «Africa Korps».

Dinu HĂNUȘ

dialog cu cititorii

de H. DONA

Nu mai revenim și în numărul acesta asupra scrisorilor privind inundațiile din luna mai, scrisori care, așa cum am mai spus, sînt păstrate de noi cu sfințenie, ca mărturie a unor zile de suferință și de eroism. Vrem însă să profităm de ocazie pentru a-i ruga pe toți cititorii noștri care au efectuat ei sau care posedă de la alții fotografii despre calamități, despre ajutoarele sinistralilor sau despre refacerea bunurilor distruse să ni le trimită, pentru a putea întregi imaginea dureroaselor evenimente din luna trecută.

Două scrisori, sosite cam în același timp, ne permit să ne oprim, pe scurt, asupra unei probleme care a mai preocupat și pe alți cititori ai noștri. Într-una din scrisori, tovarășul *Mihai Tofan* din Roman ne informează despre situația neplăcută în care se află: întors din armată, nu mai găsește la nici una dintre întreprinderile din oraș (și nici măcar la cea în care se afla prin contract după terminarea școlii profesionale) posibilitatea de a-și folosi meseria pentru care se calificase (rectificator), ceea ce îl obligă să se mute într-o altă localitate. Un alt cititor, *T. Burduja* din Lugoj, ridică și el problema raporturilor dintre specializarea în diferite profesii și necesitățile concrete ale producției. Aceste scrisori ne determină la câteva observații (sesizarea tov. M. Tofan va fi urmărită de noi și pe alte căi). Nimeni nu poate să conteste că în țara noastră se urmărește o cit mai strînsă corelare între planurile de școlarizare și calificare pe de o parte, și necesitățile de perspectivă ale economiei și culturii, pe de altă parte. Această și explică de ce imensa majoritate a tinerilor au posibilitatea să muncească în profesia pentru care s-au pregătit. Și totuși nepotriviri, uneori dureroase, mai subzistă. Unele au cauze subiective ținînd fie de preferințele celor școlarizați, fie de lipsa de grijă a organelor însărcinate cu pregătirea, recrutarea și folosirea cadrelor. Dar mai există deficiențe care se datoresc dezvoltării impetuoaase a economiei, schimbării rapide a tehnologiilor, modificărilor, uneori substanțiale, în organizarea muncii, apariției continue de noi profesii și dispariției altora vechi. În nici o altă epocă istorică nu s-au cunoscut mutații de o asemenea amploare și de o asemenea rapiditate. Pentru a cita exemplul altor țări, ne vom referi la afirmația unui economist american: numai doi din o sută de adolescenți care termină acum școala vor avea — spune el — șansa (sau neșansa) de a se găsi la anii pensionării în aceeași meserie în care își fac acum intrarea (situația se referă, desigur, în primul rînd, la țările foarte dezvoltate și nu ține totuși seama de posibilitatea desființării majorității muncilor subterane datorită posibilității sintezei industriale economicoase a metalelor, hidrocarburilor și a altor substanțe minerale, a desființării unei părți din muncile agricole prin realizarea sintezei industriale a alimentelor și nici de consecințele unei dezarmări generale și totale). Dar chiar în lumina unor perspective mai modeste trebuie să ținem seama de posibilitatea perfect plauzibilă a schimbării profesiei sau a schimbării cvasitotale a conținutului de cunoștințe aferente unei profesii (ceea ce, practic, înseamnă cam același lucru), atunci cînd ne gîndim la viitorul mai îndepărtat al tinerilor de astăzi. Iată de ce sînt de actualitate asemenea probleme ca: eliminarea specializărilor prea înguste, asigurarea unei pregătiri de bază care să permită o mai mare mobilitate profesională, reciclarea periodică a tuturor specialiștilor etc. Revista noastră își propune ca nu peste mult timp să dezbate pe larg aceste probleme.

Dar ne-am întins prea mult cu o singură chestiune. E timpul să răspundem pe scurt și la alte câteva scrisori.

Revenind la o scrisoare anterioară, cititorul *D. Marian* din Sibiu se plînge că n-am susținut cu destulă feroare propunerea dumisale de a se înființa o revistă consacrată muzicii ușoare și ar vrea să știe «concret» ce condiții trebuie îndeplinite pentru a scoate o revistă. În primul rînd: fonduri (importante, de ordinul milioane), hirtie, spațiu tipografic, garanția rentabilității, cadre competente. Dintre toate, tov. D. Marian ne asigură (și îl credem!) că posedă pasiune pentru muzica ușoară. E bine și asta (e chiar necesar) dar nu ajunge.

Cititorul *Gh. Strete* din Tg. Mureș, referindu-se la cei care încearcă să afie de la noi răspuns la concursurile organizate de revista «Pentru apărarea păcii», se miră că ne-am «lăsat trași pe sfoară» și am comunicat unui cititor din județul Argeș date cu privire la ecranizările romanului «Război și pace». Vrem să-l liniștim pe tov. Strete: n-am fost trași pe sfoară, știam foarte bine că e o întrebare din concurs (ca dovadă, n-am răspuns la alte două întrebări, tot din concurs, conținute în scrisoare), dar am publicat răspunsul pentru a ne amuza puțin pe socoteala unor excelenți colegi de-ai noștri, căutători de «orori» de la o altă publicație bucureșteană. O dată pe an ne permitem și noi asemenea glume. Fără supărare.

PARIS- SINTEZA A FRANTEI

(Urmare din pag. 9)

a forțelor eliberatoare, în frunte cu generalul Charles de Gaulle, la 23 august 1944.

Dar mai există un «monument» al Parisului. Un monument «viu». Este omul obișnuit al orașului, cel ce se culcă devreme și se scoală în zori.

Întreaga centură de orașe din jurul capitalei contribuie substanțial la gloria mondială a iscusinței franțuzești. Acolo se făuresc automobile, acolo sînt uzinele industriei optice, chimice etc. Parizianul acolo se naște, acolo își are «bistroul» familiar, unde bea pîhărelul de vin — «un petit coup» — comentînd pasionat ultimele evenimente politice; acolo își cunoaște viitoarea soție (cu care se căsătorește la primăria din cartier), frecventează cinematograful cartierului, teatrul cartierului, e prieten cu medicul cartierului și tot acolo închide ochii pentru totdeauna pentru a fi îngropat... în cimitirul cartierului.

De acolo au pornit mari și nobile idei de sprijinire a libertății și dreptății oamenilor și națiunilor mari sau mici. De acolo pornesc spre centrele marilor case de croitorie fetele ale căror mîini făuresc cele mai celebre toalete din lume; de acolo pornesc poezii cîntărești care — în cea mai autentică tradiție a trubadurilor de odinioară — își compun deopotrivă textele și muzica, își cîntă cîntecul și se acompaniază la chitară sau acordeon. Acolo este și leagănul glumelor pariziene, și izvorul lirismului. Acolo sînt așa-numitele «baluri» unde, cu «musetă» în bandulieră, tinerii muncitori dansează tradiționala «java». Acest om al Parisului dă «diminutive» de tandrețe fiecărui loc al orașului. Populorul cartier Mênilmontant devine în argou parizian «Mênilmuche»; bulevardul Saint Michel devine «Boul' Mich». Din timpuri imemorabile cuvintele de duh se împletesc cu cea mai aleasă factură poetică și artistică, inspirate și încurajate de prețuirea acestei lumi populare a Parisului. Chiar și cînd plînge, Parisul știe să se ascundă pudic și să-și camufleze lacrima sub un zîmbet ironic «...Je suis à Paris, Pays blaguicole/ Et quand je pleure je ris/ Et rigole, rigole». (Sînt la Paris/ Tărîm al glumei/ Și cînd plîng eu rîd/ Și fac un haz nebun).

În hazul Parisului nu intră nici o umbră de batjocură nedreaptă; în ironia lui, nici o undă de răutate. Încă de pe vremea cînd un venerabil bătrîn, pe nume Anatole France, putea fi văzut zilnic, în amurg, cercetînd pe malurile Senei cărțile «buchiniștilor», pînă și gălăgioșii vînzători ambulanzii de pe marile bulevarde știau să repete vestitele cuvinte ale autorului «Insulei pinguinilor»: «Ironia pe care o invoc nu e cituși de puțin crudă; ea nu batjocorește nici dragostea, nici frumosul».

Și dacă cineva ar voi să găsească la toate calitățile Parisului poate pe cea mai fermecătoare, neîndoios că ar

trebui să se gîndească la faptul că în rîndul oamenilor obișnuiți de pe acest tărîm duhul face casă bună tocmai cu dragostea, cu generozitatea, cu prețuirea frumosului, cu bunul gust.

MĂRTURIILE UNEI VECHI PRIETENII

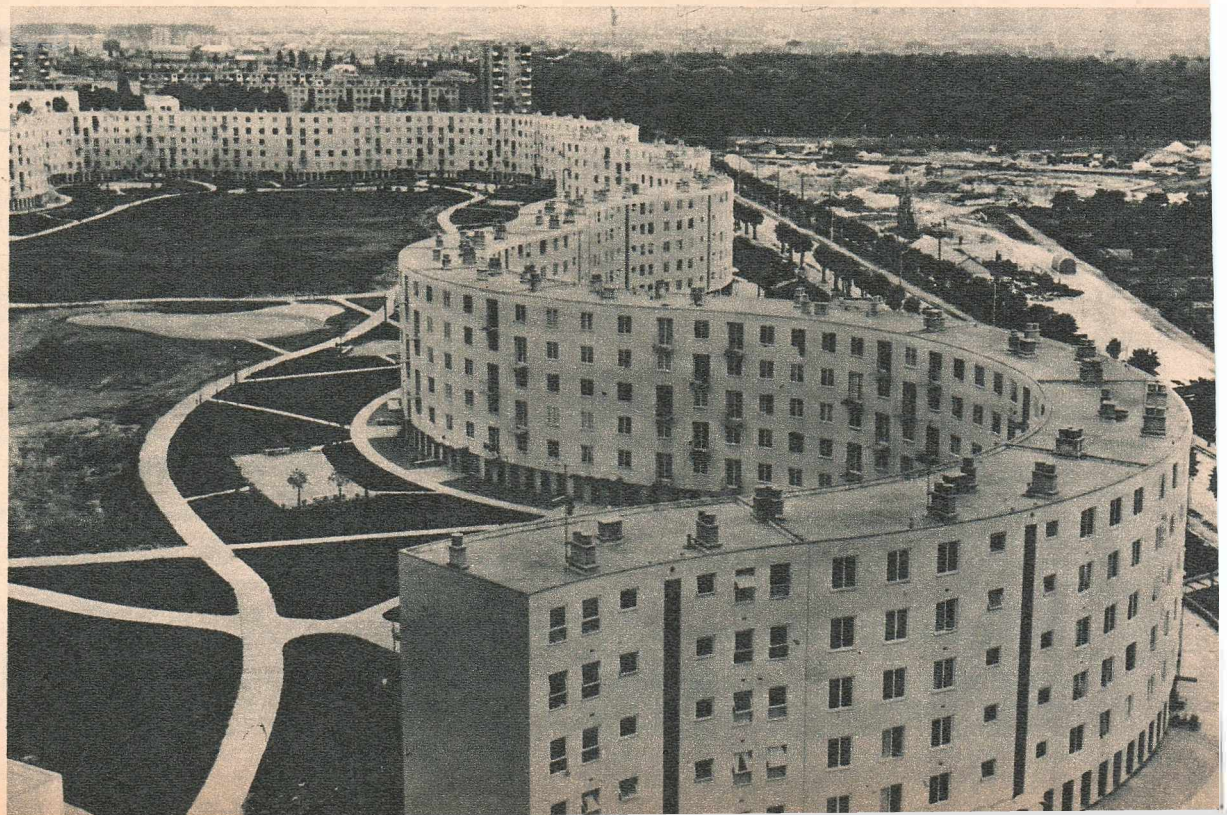
Pentru călătorul venit din țara noastră, Parisul are rezerve nu numai bucuriile pe care le dăruiește oricărui vizitator. Aici nenumărate sînt mărturiile unei vechi prietenii dintre oamenii Franței și oamenii României. Este imposibil să le amintim pe toate. Dar cine vrea să cerceteze mai îndeaproape vechimea legăturilor culturale româno-franceze poate găsi la Paris dovezi emoționante. Orașul — care-l adăpostea cîndva pe Nicolae Bălcescu — evocă pe Edgar Quinet, mare prieten și sprijinitor al nostru; aici a trăit și profesoatul Emmanuel de Martonne care, în secolul trecut, ne-a dăruit una dintre bogatele lucrări consacrate geografiei României. Aici a trăit Jean Boutière care a lăsat moștenire — după ce a învățat temeinic limba română — o substanțială monografie închinată marelui Ion Creangă. Aici a avut cîntea să-și întîlnească autorul acestor rînduri pe profesorul Mario Rocque, care — profesor de romanistică la Sorbona și excelent cunoscător al limbii române — a lăsat un studiu esențial consacrat «Paliei de la Orăștie»; tot el a fost unul dintre primii francezi care a tradus și popularizat poezii române, de la Alecsandri și Eminescu la Argezi, Bacovia, Blaga.

Curentul n-a fost unilateral. Numeroase sînt dovezile contribuției românești la dezvoltarea culturii franceze, la perpetuarea strălucirii ei. La Paris se păstrează casa meșterului pornit din Hobița Peștișanilor să cucerească lumea întregă cu arta lui; în această casă, aranjată țărănește, au venit exponenți glorioși ai sculpturii mondiale să învețe și să se sfătuiască cu patriarhul Brîncuși, din mîna căruia au primit cîteodată, pentru a gusta, și cîte un fund de lemn pe care fumea o bucată de mămăligă preparată «ca acasă, în Oltenia». În acest Paris a făurit Traian Vuia «minunea» care avea să revoluționeze tehnica închinată elanurilor spre înălțimi ale omului. Aici a creat decenii de-a rîndul Henri Coandă. Muzicienii parizieni au socotit întotdeauna ca o cinste faptul că inegalabilul George Enescu și-a petrecut printre ei o parte a existenței sale atît de fecunde. Poezia românească, prin Tristan Tzara, prin Benjamin Fondane, prin Ilarie Voronca, Teatrul românesc, prin Elvira Popescu, prin Yonnel, au făcut daruri de preț artelor franceze.

Statornicite pe temeuri de respect reciproc, legăturile de colaborare dintre România și Franța cunosc în epoca noastră condițiile cele mai prielnice de dezvoltare. Faptul avea să-l releve și generalul De Gaulle, cu prilejul vizitei pe care a întreprins-o la noi în țară, vizită pe care o socotea de neuitat.

Și alături de solii de frunte ai poporului francez, care remarcă toți esențiala realitate a marilor afinități ce stau la baza prieteniei dintre oamenii României și oamenii Franței, aceleași constatări le face orice vizitator francez care sosește printre noi, ca și orice vizitator român care călătorește prin Franța. Unul dintre gazetarii francezi care ne-au vizitat țara, distinsul om de cultură Charbonier, spunea nu demult: «Simțămîntul de fraternitate care îi animă pe francezi față de români n-are în el nimic de conjunctură și nimic convențional. El se înscrie în permanențele afectivității poporului francez».

La Paris, căutările arhitecților au drumuri sinuoase:

INTR-UN SINGUR JUDET

Printre puținele județe ale țării care au fost în măsură mai mică afectate de calamități — fără a fi însă cu totul scutit de pagube — se numără și județul Neamț. Și aici, precum se știe, Bistrița, Bicazul, Siretul și alte ape s-au revărsat din mătcile lor, inundând ogoare și o serie de comune, deteriorând instalații de tot felul. Pagubele sînt totuși mai mici decît pe acolo pe unde s-au revărsat atît de furioase apele Mureșului, Tîrnavelor, Someșului, Oltului sau Dunării.

Luptînd însă pentru a înlătura urmările calamităților din propriul lor județ, nemțenii nu au uitat nici un moment că suferințele și pagubele fraților lor din alte județe sînt mult mai grele. Și, trecînd peste propriile lor necazuri, cei ce muncesc în întreprinderile județului s-au ridicat, toți ca unul, să ajute la refacerea zonelor sinistrate. Așa se face că cele patru întreprinderi din județul Neamț aparținînd Ministerului Industriei Materialelor de Construcții sînt, pe plan republican, printre cele care și-au asumat cele mai mari majorări ale angajamentelor în vederea ajutorării zonelor calamitate. Astfel, întreprinderea de prefabricate din Roman va produce peste cele 1 500 mc prefabricate din beton armat, cu care s-au angajat înaintea de 20 mai a.c., încă 2 000 mc; Fabrica de ciment din Bicaz, peste cele 10 000 tone ciment cu care s-a angajat anterior, încă 6 000 tone, peste cele 4 000 tone var, încă 4 500 tone, precum și 250 000 mp plăci azbociment, 30 000 tone calcar granulat, 8 000 tone calcar pentru refacerea drumurilor; fabrica de produse ceramice «Zorile noi» din Piatra Neamț: peste cele 500 000 bucăți cărămizi și blocuri ceramice, încă 2 500 000 bucăți; peste cele 200 000 bucăți blocuri din beton, încă 2 400 000 și, în plus

toate ceasurile bat ora reconstrucției

număr de mecanici, sudori, șamotari. L-am întrebat pe tov. Rafael Năstase, șeful secției cuptoare-klinker:

— De cînd s-a oprit producția cuptorului și de ce?

— Alaltăieri — pentru reparație medie.
— Și cit va dura întreruperea?

— În mod normal, o asemenea reparație — necesitînd răcirea cuptorului și reșamotarea lui — durează 15 zile. Acum însă, nu mai lucrăm «normal». Ne-am angajat să dăm peste plan ciment pentru reconstrucția caselor, fabricilor, drumurilor din zonele calamitate. Trebuie deci să ne străduim să repunem mai repede în funcțiune și cuptorul 5.

— Și veți reuși?

— Fără discuție! Serviciul mecanicului-șef s-a angajat să termine reparația în 9 zile în loc de 15. Credem că se va termina în 8 zile.

Discutînd cu tov. ing. Gh. Bulinschi, directorul fabricii, d-sa ne-a spus:

— Este atitudinea ce caracterizează pe

toți muncitorii fabricii noastre în aceste zile. Apoi ne-a dat o serie de amănunte asupra încercării destul de grele prin care fabrica a trecut în ziua de 14 mai. În acea zi, viitura adusă din apă — altfel atît de mică — a Bicazului a rupt în 3 locuri linia ferată ce aduce materia primă din cariera de calcar situată la 22 km de fabrică. În același timp, ploile, ce nu mai conteneau, provocaseră alunecări de fronturi în carieră, unde oamenii lucrau în noroi pînă la briu. Situația devenise critică, deoarece fabrica nu mai avea materie primă decît pentru 12 ore. Plutea în aer amenințarea stingerii cuptoarelor, întreruperii totale a producției. La ora 13 s-a declarat starea de alarmă. Sute de oameni, care nu lucrau în acel schimb, au venit voluntar să ajute la zăgăzuirea apelor învolburate și la refacerea liniei ferate. S-au tăiat arbori din pădure, au fost fixați în punctele unde situația era mai critică și peste ei s-au aruncat sute de tone de piatră și blocuri de calcar. S-a lucrat neîntrerupt, sub o ploaie ce nu se mai domolea, pînă la 1 noaptea. Era ora cînd voința și dîrzenia oamenilor au înregistrat victoria asupra stihiei dezlănțuite. Printre sutele de oameni ce au luptat atunci eroic cu puhoiul ce curgea și din cer și din amonte de Bicaz, s-au aflat și cei 140 de muncitori ce lucraseră în carieră și la linia ferată în schimbul de dimineață și care la ora 15 ar fi trebuit să plece acasă. Nici unul din ei nu a vrut să părăsească acest front de luptă pînă la 1 noaptea, cînd bătălia a fost definitiv cîștigată.

— Ați putea să ne recomandați cîțiva dintre acești oameni bravi pentru a-i fotografia, tovarășe director?

— Nu! N-ar fi drept. Toți 140 au muncit cu același spirit eroic de sacrificiu. Dacă am evidenția pe unul din ei, i-am nedreptăți pe ceilalți 139!

Ce mai poți replica la un asemenea răspuns? Nimic altceva decît regretul de a nu dispune de spațiul necesar publicării fotografiilor tuturor celor 140 de eroi de la Bicaz!

PROIECTANȚII LA DATORIE

● Pentru refacerea locuințelor din zonele calamitate s-a elaborat de către Direcția generală a prefabricatelor din M.I.M.C., în colaborare cu Institutul de proiectări pentru construcții tip, un proiect de locuință individuală din prefabricate. Proiectul va fi pus gratuit la dispoziția celor care doresc să-și construiască locuințe individuale. Construcția unei case, fără instalații, va dura circa 20 de zile.

● Institutul de proiectări al Consiliului popular al județului Alba a predat constructorilor, la 1 iunie, proiectele celor 120 de apartamente ce se vor construi la Aiud, Blaj și Ocna Mureș. În continuare, proiectanții s-au angajat ca în zilele imediat următoare să predea întreprinderii județene de construcții-montaj Alba și I.C.M.-Cluj a Ministerului Construcțiilor Industriale proiectele a încă 250 de apartamente, a căror construcție va începe încă luna aceasta la Alba Iulia.

● Încă un act patriotic demn a fi subliniat, al acelorași proiectanți: proiectele a 60 de apartamente vor fi executate de autorii lor în afara orelor de program și în zilele de duminică.

peste plan, încă 500 000 bucăți țigle ceramice; Fabrica de cărămizi din Roman: peste cele 1 500 000, încă 2 milioane cărămizi, peste cele 300 000 blocuri ceramice, încă o dată pe atîta și, în plus, peste plan, 100 000 bucăți cahle teracotă.

Am trecut cu blocnotesul și aparatul de fotografiat prin trei din cele patru întreprinderi amintite. Ar însemna însă să ne repetăm dacă am consemna cit de cit răspunsurile pe care cadrele de conducere și muncitorii din cele trei fabrici vizitate ni le-au dat la întrebarea noastră: «Vă veți îndeplini la timp sarcinile tratate și angajamentele pe care vi le-ați asumat?»

Tov. Gh. Buleu, directorul fabricii «Zorile noi» din Piatra Neamț, ne-a spus:

— Sperăm că vom depăși aceste angajamente, realizînd totodată și o depășire cu 3,53% a productivității muncii planificate pe anul 1970.

Tov. I. Pitner, secretarul Comitetului de partid de la întreprinderea de prefabricate din Roman, ne-a declarat:

— Nici nu încapem îndoială! Vom da zonele calamitate, numai pe baza majorării angajamentelor asumate anterior, peste 2 000 mc panouri din beton armat. Adică echivalentul unui bloc cu peste 100 de apartamente.

La Fabrica de ciment din Bicaz am văzut că unul din uriașele cuptoare, în care materiile prime se pîrpălesc la o temperatură de 1 500 grade, pînă se lichefiază, transformîndu-se în klinker, e rece și inert. În jurul și în interiorul uriașului cuptor, de forma unui gigantic tub, trebăluiau însă de zor un

FAPTE... FAPTE...

● Combinatul de materiale de construcții-Tg. Jiu și-a sporit cu încă 2 000 tone ciment angajamentul inițial de a livra pînă la sfîrșitul anului o producție suplimentară de 5 000 tone ciment; zilnic, între orele 7 și 9 și 15 și 17, la acest combinat lucrează simultan două schimburi, muncitorii respectivi prestînd voluntar cîte 2 ore de muncă peste program...

● Și întreprinderile grav avariate din rețeaua Ministerului Industriei Materialelor de Construcții s-au angajat să-și îndeplinească pînă la finele anului sarcinile de plan, recuperînd prin producția din zilele de odihnă, muncă voluntară, creșterea productivității muncii etc., pierderile de producție cauzate de inundații.

● La fabrica de produse ceramice «Mondial» din Lugoj, muncitorii, lucrînd voluntar duminică și în cursul săptămînii cîte 4 pînă la 6 ore peste program, au dat peste plan în luna mai circa 500 000 cărămizi și 300 000 țigle. Produsele sînt expediate în mod ritmic spre zonele calamitate.

● Întreprinderea de prefabricate din Craiova, care era prevăzută să lucreze cu întreaga capacitate proiectată abia în 1971, va atinge parametrii proiectați în trimestrul III al acestui an. Întreprinderea de prefabricate din Deva va devansa la rîndu-i cu aproape un trimestru atingerea parametrilor proiectați, ajungînd la capacitatea maximă de producție luna viitoare.

● În județul Vrancea se efectuează numeroase strămutări ale locuitorilor unor sate și comune din zonele mai grav afectate de inundații sau alunecări de terenuri. Cu deplinul asentiment al sinistraților, 200 de familii din comuna Lacu lui Baban se mută în comuna Gugești, unde li s-au atribuit loturi de case și li se pun la dispoziție materiale de construcții. De asemenea 120 de familii din Vadu Roșca primesc loturi de case în satul Boțîrlău, iar 42 de familii din Călienii Vechi — la Nănești.

literare

de G. DIMISIANU

Mihai GAFIȚA:

DUILIU ZAMFIRESCU

S-a trecut prea ușor peste impunătoarea monografie (800 de pagini!) pe care Mihai Gafița i-a consacrat-o lui Duiliu Zamfirescu, autorul scriului epic *Romanul Comăneștenilor*, un scriitor cu merite considerabile în profilarea prozei românești moderne. O întreprindere critică de amploarea acesteia, impunîndu-și o acțiune investigativă care să istovească absolut toate sursele privitoare la opera și biografia scriitorului cercetat, presupunînd, așadar, un volum de muncă enorm și un spirit de orientare inezitant, o asemenea întreprindere critică era de așteptat să suscite un mai mare interes, măcar în rîndul numeroșilor noștri specialiști în materie de istorie literară. Lucrul nu s-a întimplat și nu este locul aici să căutăm o explicație. Convingerea noastră este că această lucrare a lui Mihai Gafița (superioară din toate punctele de vedere celei precedente despre Cezar Petrescu) se înscrie printre realizările remarcabile ale istoriei literare din ultimii ani, perioadă care ea însăși a excelat, în acest domeniu, printr-un mare număr de lucrări demne de toată atenția. Tehnica autorului este de a urmări configurarea operei o dată cu expunerea elementelor de biografie, cartea nefiînd secționată, așadar, conform subîmpărțirii tradiționale: viață-operă. Se adoptă astfel un mod organic de tratare monografică, sprijinit pe concepția că opera e o răsfrîngere a biografiei interioare și deci a congrescut o dată cu evenimentele acesteia.

Este un fapt evident că Mihai Gafița a pus la contribuție în studiu său toate sursele posibile, efectuînd o acțiune care lasă prea puține șanse cercetătorului viitor de a mai produce elemente noi și semnificative privitoare la împrejurările vieții și activității literare ale lui Duiliu Zamfirescu. Pe baza datelor deținute (îmense!), Mihai Gafița construiește nu numai un portret critic, dar reconstituie o epocă literară, o epocă pe a cărei scenă au evoluat marile figuri ale culturii române de la sfîrșitul secolului trecut. Oricare amănunt biografic, orice știre culeasă din periodicele vremii, întreg materialul documentar oferit de corespondența sau de însemnările întîmplătoare ale scriitorului, sau ale altora, constituie elemente de comentariu în jurul cărora Mihai Gafița dezvoltă o vastă rețea de deducții și speculațiuni. Evocarea climatului spiritual și a împrejurărilor biografice, iată domeniile în care Mihai Gafița excelează, și lectura paginilor care li se consacră este de-a dreptul pasionantă. Remarcabilă în chip special este descrierea Bucureștilor de la 1875-1880: fauna politică și manevrele luptelor dintre diferitele grupări, lumea presei și a boemei literare, teatrul, cafenelele, strada, apoi întrunirile de la *Junimea* bucureșteană sau cenaclul lui Macedonski, toate acestea și încă altele sînt reînviolate (dincolo de bogăția informației) cu real talent narativ.

Mai puțin pregnantă este cartea în analizele literare și în comentariul aplicat operei, sprijinit în prea mare măsură și în chip prea direct pe elementul biografic, raportat mereu și prea strict la împrejurările exterioare. Vizionarea estetică a materiei e încă nesigură și se poate spune că în cartea lui M. Gafița despre Duiliu Zamfirescu biografia covîrșește opera. Lucrarea e într-adevăr prea voluminoasă, stăruitoare excesiv în amănunte, și există pericolul unei perspective egalizatoare. Rămîne cu toate acestea o scriere fundamentală în domeniul pe care și l-a delimitat, indispensabilă celor care se vor interesa mîine de viața și opera lui Duiliu Zamfirescu.

VACANȚA

VARA TURISTICĂ

Un subiect în ordinea zilei: sezonul turistic estival. Convinși că perspectivele lui interesează pe majoritatea cititorilor noștri, am purtat următoarea convorbire cu tovarășul GHEORGHE DUMITRU, director general în cadrul Oficiului Național de Turism-«Carpați»:

— *Întrebarea de primă actualitate pe care v-o adresăm, tovarășe director general, este cea dacă — și în caz afirmativ, în ce măsură — deschiderea sezonului turistic a fost afectată de calamitățile naturale din luna mai?*

— Este o întrebare care ne-a fost pusă și de alți ziariști, parteneri de contracte, turiști. Răspunsul pe care-l dau este, deci, foarte exact și verificat: baza materială a O.N.T.-ului nu a fost afectată de recente calamități naturale, principalele zone turistice cuprinse în programul oficiului național au fost cruțate de urgia apelor, iar, în efortul de reconstrucție al întregului popor, căile de comunicații au avut prioritate. Deschiderea sezonului turistic s-a făcut, deci, în condiții absolut normale.

— *Ce premii turistice absolute oferă Oficiul Național de Turism?*

— Începând cu acest sezon am extins itinerarele noastre permanente în următoarele zone nevalorificate pînă acum: Valea Oltului (cu interes pentru pitorescul natural al regiunii, frumusețea orașelor și stațiunilor balneoclimaterice, importanța monumentelor istorice), Valea Argeșului (punct terminus — impresionantul baraj de la Vidraru), Tîrgu Jiu (mult solicitat pentru monumentele sculptate de Brâncuși), centrul Moldovei (cu mănăstirile Văratec, Neamț, Agapia, Cetatea Neamțului, locurile în care a copilărit Creangă ș.a.).

— *Aceste trasee nu reprezintă, totuși, o mare noutate pentru turiștii consecvenți.*

— Discutăm la scara turismului industrial. Este firesc ca turismul individual să devanseze activitatea noastră. Cuprinderea unei zone în programele O.N.T. presupune lansarea în acea zonă a turismului de masă și cu confort asigurat. Turistul individual acceptă din capul locului posibilitatea să doarmă în mașină ori la o gazdă ocazională; or, noi trebuie să oferim mult mai mult solicitanților noștri. De aceea, nici nu avem pretenția unei activități de pionierat. În schimb, ne putem baza pe faptul că în aceste regiuni am asigurat în prealabil condițiile materiale practicării turismului pe scară largă.

— *Spre exemplu?*

— Darea în folosință a noilor și modernelor hoteluri de mare capacitate în localitățile: Bacău, Arad, Suceava, Craiova, Tîrgu Jiu, Oradea. Fiecare din aceste unități adaugă o notă suplimentară ținutei și așa impresionante a precedentelor. Spre exemplu, ultimul hotel dat în folosință abia de câteva zile — «Dacia», din Oradea — este dotat și cu piscină.

— *Care este raportul dintre reclamă și realitate, dintre ce se promite și ce se oferă turiștilor?*

— Raportul este cel obișnuit în presta-

► În liniștea cochetă a satului de vacanță.

țiile organizațiilor socialiste, adică reclama e sinceră, pornește de la realitate, informează. Frumusețile patriei și ținuta dotărilor noastre nici nu cred că pot fi egale de cea mai bună reclamă. Întrebarea dumneavoastră poate viza, cel mult, calitatea serviciilor prestate, atitudinea personalului. Ele s-au îmbunătățit de la an la an. Ar fi fost interesant să mergeți pe litoral la începutul lunii mai. Întreg personalul nostru învâța. Directorii de unități, ghizii, recepționerii, ospătarii, bucătarii, toți angajații noștri, permanenți sau sezonieri, erau cuprinși într-o formă sau alta a cursurilor de ridicarea calificării. Se predau limbi străine, reguli de politețe, rețete de meniu, orice poate asigura deservirea exemplară a turiștilor români și străini.

— *Asemenea cursuri s-au ținut și în anii precedenți?*

— Da, și se vor mai ține mereu. Niciodată nu vor fi inutile. Dacă doriți un element absolut nou pe linia acestor preocupări, vă rog să rețineți concursul lansat de noi «Turiștilor — numai servirea de bună calitate». El se desfășoară în perioada 1 mai-30 septembrie, este dotat cu substanțiale premii în bani, câștigătorii urmînd să beneficieze, în plus, și de excursii în țară și deplasări pentru specializare în străinătate. Stabilirea câștigătorilor se va face în funcție de constatările membrilor comisiei constituite în acest scop, dar și de impresiile turiștilor și ale reprezentanților firmelor partenere.

— *Pentru că sintem în sezon estival să ne întoarcem la litoral. Ce element surpriză îi așteaptă pe turiști? Mă refer la noutăți cu totul aparte, surpriză-surpriză!*

— Sint destule. La etajul 14 al hotelului «Perla» s-a amenajat o grădiniță vieneză. Tot în Mamaia s-au deschis un bulodrom (dotare pentru un joc specific francezesc) și un scotch-club. Un alt element insolit îl constituie piscinele, ca cea de la clubul mediteranean din Mamaia și cea a barului «Paradis» din Mangalia; la «Paradis» piscina e dotată cu trambulină iar insula din centrul bazinului oferă largi posibilități regizorale pentru programele de music-hall care vor fi prezentate aici.

— *Dar arhitectura noilor dotări? Rezistă ea în continuare pericolului de monotonie?*

— Da. Replica e dată aici în special de «sateliții» Mangaliei: Iupiter, Venus, Neptun și de viitorul Saturn. Spre exemplu, stațiunea Venus e concepută în stil oriental, cu străzi înguste, clădiri albe, acoperite de plante agățătoare. Fantezia arhitecților s-a desfășurat și în cazul construcțiilor unice. Barul «Calipso» iese complet din nota interioarelor din această categorie de unități, printr-o îmbinare fascinantă a culorilor roșu și negru, contrapunctate și de albastrul natural al mării văzute prin firide.

— *Dar pentru lărgirea în continuare a caracterului de masă al turismului pe litoral, ce s-a făcut?*

— Numai la Mamaia s-au construit în prezent 5 minihoteluri, 5 vile, 3 restaurante, un nou camping cu 10 000 de locuri, 2 cafe-tării etc. Cele 56 de clădiri ale noului sat de vacanță Eforie pot găzdui simultan 1 600 de persoane. Lista noilor dotări este foarte lungă.

— *Toate cele comunicate constituie cea mai tentantă invitație.*

— Bucuroși de oaspeți!

ÎNDEMN LA DRUMEȚIE

Referitor la preocupările și perspectivele turismului pentru tineret, tovarășul CONSTANTIN LUCA, prim-vicepreședinte al Biroului de turism pentru tineret, a avut amabilitatea să poarte cu noi următoarea convorbire:

— *S-au împlinit doi ani de la înființarea Biroului de turism pentru tineret. Ne putem pune, deci, întrebarea: s-au conturat trăsăturile specifice ale acestei activități? Avem, așadar, un turism pentru tineret?*

— Răspunsul este categoric afirmativ. Mai mult, într-o exprimare riguroasă putem

spune că realizăm un turism nu numai pentru ci și de tineret. Cu alte cuvinte, acțiunile sectoarelor și cercurilor de turism a căror activitate este coordonată de B.T.T. sînt ale tineretului nu numai prin vîrsta participanților, ci sînt și tineresci prin conținutul lor.

— *Adică?*

— Turismul de tineret urmărește nu numai, sau nu în primul rînd, *destinderea, deconectarea în natură*. Activitățile turistice de tineret urmăresc, cu prioritate, scopurile de formare și informare, într-un cuvînt — cultură.

— *Acest specific este o năzuință sau o realizare?*

— O realizare. Alcătuirea itinerarelor noastre o dovedește.

— *Problema specificului pare destul de simplă...*

— N-am dat decît un început de răspuns. Conținutul instructiv-educativ este realizat și prin alte activități, cum ar fi antrenarea tinerilor în cercuri specializate: există cercuri de speologie (la București și Cluj), de ocrotirea naturii (la București, Iași, Tîrgu

CULTURA ȘI „MASS-MEDIA“

de Henri WALD

▲
Ce îi lipsește lui Neptun? Dacă vrei să rezolvi enigma, vizitezi litoralul! Dar s-ar putea să nu găsești vreun cusur, nici zeului, nici rivierei românești.

— Mi se pare că o altă coordonată a turismului de tineret trebuie să fie caracterul lui de masă...

— ...Chiar este de masă. Faptul că cele peste 6 000 de cercuri turistice ale tinereții din țara noastră au antrenat în anul 1969 peste un milion de drumeți, înseamnă turism de masă.

— Care este «secretul» acestui număr impresionant?

— Pe de o parte, judicioasa îmbinare dintre pretențiile moderate de confort ale turiștilor tineri și accesibilitatea tarifelor, pe de altă parte, elasticitatea formelor de activitate, organizarea pe scară largă a drumeției la sfârșit de săptămână.

— Ce se înțelege prin «drumeție»?

— Deplasări de scurtă durată în apropierea localității în care domiciliază tinerii, cu solicitări financiare neglijabile, dar care lansează chemarea naturii, a rucsacului, a vieții armonioase în grup.

— Această chemare a naturii, indispensabilă pentru echilibrul spiritual al omului modern, necesită și o educație turistică.

— Revenim la conținutul tineresc al turismului. În drumeție tinerii învață să monteze și să demonteze cortul, să-și amenajeze colibe simple de dormit, să eșaloneze etapele unei excursii mai lungi, să pregătească o masă de companie, să acorde primul ajutor medical și multe alte lucruri aparent mărunte dar folositoare lui atât ca turist, cât și ca om, în general.

— Care vor fi punctele de mai mare interes turistic în vacanța care începe?

— Costinești, Delta Dunării, Padiș (în Munții Apuseni), Izvorul Mureșului (la poalele Hășmașului Mare) și Orșova. În aceste locuri dispunem, începând din acest an, de o bază materială proprie. O mențiune specială: la Costinești asigurăm posibilități de cazare separată pentru tinerii căsătoriți. Activitatea noastră nu se va rezuma nici pe departe la aceste cinci centre. În restul teritoriului vom folosi, ca și până acum, clădiri de utilitate comună (cămine, internate, campinguri) și spații obținute cu sprijinul întreprinderilor balneoclimaterice, O.N.T.-ului etc.

— În încheiere, v-am ruga să ne dați și o informație de ultimă oră.

— Iată-o: în luna august vom deschide, în colaborare cu Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii a Academiei, un camping internațional în rezervația naturală din Munții Retezat.

— Vă mulțumim pentru amabilitate și... drum bun!

— Veniți cu noi!

▲
Țarmul de frumusețe al Ceahlăului, răsaritul soarelui văzut de pe fruntea Moldovei, așteaptă mult mai mulți vizitatori. Pe cînd o valorificare pe scară largă a acestui masiv, pe cînd spațiu suficient de cazare și mijloace de ascensiune care să concureze picioarele tinere și pe urmașele «Pisicuței» lui Hogaș?

Mureș), de îngrijirea monumentelor istorice și de fotografie turistică (în județele Covasna, Harghita), cercuri de arheologie etc.

— Aceste cercuri nu riscă să «academizeze» activitatea turistică?

— Nu, pentru că ele nu se rezumă la un turism «de cameră», de «întruniri», ele nu funcționează de dragul de a exista pe hirtie. Cercurile organizează tabere pe profilul lor, în cadrul cărora tinerii, îndrumați de specialiști, cercetează peșterile, efectuează săpături arheologice ș.a.m.d.

Sergiu ANDON

Omul a început să se formeze din clipa în care antropoidul nu a mai fost mulțumit cu ceea ce îi oferea natura. Cultura este ceea ce omul adaugă naturii. Cultura este ansamblul mijloacelor prin care omul utilizează datele materiei pentru a construi operele spiritului. Prin cultură, omul adaugă lumii materiale dimensiunea sa spirituală. Dezvoltându-se «între» tendințele materiei și intențiile spiritului, cultura este «mijlocul» care îi permite omului să se opună naturii, să se înalțe deasupra ei, s-o cunoască și s-o domine. Cultura este singurul mediu în care materia poate genera spiritul și spiritul poate regenera materia, în care determinismul se poate întâlni cu libertatea.

Prin materialitatea sa, omul face parte din natură, însă prin spiritualitatea sa, el este creator de cultură. De aceea, nu cred că se poate vorbi, în mod riguros, de «cultură materială» și «cultură spirituală». Orice produs al culturii este, în același timp, și material și spiritual. Cultura este totdeauna unitatea contradictorie dintre materie și spirit. Lucrurile exclusiv materiale și stările pur spirituale se află încă «dincoace» de cultură, în natură, sau «dincolo» de cultură, în transcendent... Primele unelte materializează ideile și primele idei sînt materializate în sunete și figuri. Firește că există deosebiri între o navă cosmică și o poezie lirică. Dar nu se poate nega nici spiritualitatea primeia, nici materialitatea celeilalte. Ceea ce le diferențiază nu este lipsa uneia din cele două dimensiuni fundamentale ale oricărei creații omenești, ci ponderea lor. Cultura este bidimensională. Spiritul nu poate transforma materia decît materializîndu-se. Cultura este tocmai cîmpul care se întinde și se extinde între spiritul care se materializează și materializează și materia care se spiritualizează. Prin cultură, omul umanizează nu numai natura înconjurătoare, dar și natura sa însăși. Prin unealtă, materia realizează ideile, iar prin vorbire, percepțiile și emoțiile devin idei.

Omul este materie care gîndește, iar cultura este gîndire care se materializează. Omul este singura ființă în stare să făurească mijloace de producție și de comunicare. Cultura constă, prin esența și structura ei, în mijloace de producție și de comunicare. Prin unelte, oamenii pun natura în slujba omului, iar prin limbaj, ei organizează colaborarea socială în luptă cu natura. Piatra necioplită devine unealtă numai din clipa în care începe să fie minuită în lumina unei idei, iar ideea apare numai din clipa în care omul începe să-și folosească gura nu numai pentru a consuma natura, ci și pentru a-și comunica intențiile. Prin cultură, viitorul rîvnit începe să participe la munca prezentă.

Limbajul, principalul instrument de comunicare, nu este însă numai expresia ideii, ci și substanța ei. Ideea se formează chiar în procesul de comunicare. Gradul ei de abstracțiune și de generalitate, valoarea ei de cunoaștere depind de perfecționarea mijloacelor de comunicare. Limbajul oral, prin variația ritmului, intonației, accentului, mimicii, gesturilor, menține ideea în preajma concretului, a individualului, a prezentului, formînd o concepție despre lume preponderent pragmatică și afectivă. Limbajul oral îi corespund desenele rupestre în culori. În sens larg, scrierea a apărut o dată cu vorbirea. Cînd au început să vorbească, oamenii au început să și «citească» urmele lăsate de diversele animale. Picturile din peșteri sînt mai degrabă «scrierea» unei vorbiri decît «descrierea» unei împrejurări. O dovedește și forța lor magică. Ele vorbeau mai mult despre proiectul unei acțiuni viitoare decît despre amintirea unei întâmplări trecute.

Sub impulsul nevoii de a comunica în absența vorbitorului și a ascultătorului, scrierea se dezvoltă de la pictograme și ideograme pînă la fonogramele alfabetului, contribuind la abstractizarea gîndirii și la constituirea unei concepții despre lume preponderent rațională. Scrierea alfabetică, prin impersonalizare, uniformizare, linearizare și secvențializare, duce, în mod firesc, la constituirea formelor logice ale gîndirii. Vorbirea se rafinează și devine materia cea mai puțin materială și deci cea mai potrivită pentru construirea teoriilor. În meditația solitară nu mai rămîne din materialitatea vorbirii decît o ușoară vibrație a coardelor vocale, acompaniată de descărcarea unor curenți bioelectrici.

Sporirea capacității de abstractizare a gîndirii prin trecerea mijloacelor de comunicare de la cele oralo-vizuale în culori la cele în alb și negru, pînă la neutralitatea alfabetului nu trebuie să fie anulată prin trecerea mijloacelor contemporane de comunicare de la reproducerea în alb și negru la cele în culori și pînă la televideofonul în culori. Mijloacele vizuale de comunicare trebuie să rămînă subordonate celor orale și îndeosebi scrierii alfabetică. Omul știe ce vede deoarece își spune noțiunea prin care identifică ceea ce îi apare în fața ochilor. Mijloacele de masă ale comunicării — mass-media — constituie, într-adevăr, un progres în istoria omului numai dacă nu micșorează, ci sporesc libertatea de creație a spiritului uman, numai dacă rămîn «mijloace» subordonate scopurilor umane.

Hipertrofierea mijloacelor audio-vizuale în detrimentul lecturii amplifică viața exterioară în paguba celei interioare și înmulțește reflexele spontane în dauna reflecțiilor conștiente. Cartea, dialogul, dezbateră rămîn principalele modalități de contracarare a tendinței pe care o au mijloacele de comunicare audio-vizuale de a slăbi spiritul critic al culturii contemporane prin coborîrea rațiunii aproape de nivelul sensibilității. Mijloacele audio-vizuale de comunicare trebuie să restabilească unitatea dintre sensibilitate și rațiune, amenințată de tehnocrație și nicidecum să anuleze distanța dintre ele, de altfel în continuă creștere.

Două garnituri sculptate
de tip florentin
produse de I.P.L.M.:
dormitorul
și sufrageria
„Florența“

DIN FABRICA — DIRECT LA CUMPARĂTOR

În luna ianuarie a acestui an, în extremitatea de vest a cartierului Giulești, pe strada Rocilor, s-a inaugurat un nou local industrial: sediul central al I.P.L.M. (Întreprinderea de produse lemn-mobilă). Prin construirea acestui local, care cuprinde ateliere productive și birourile administrative ale I.P.L.M., acestei întreprinderi i s-a creat, după aproape două decenii de activitate, posibilitatea concentrării într-un singur local nu numai a unui număr de circa 500 muncitori, tehnicieni și funcționari — ceea ce reprezintă aproape o treime din efectivul total al salariaților întreprinderii — dar și, mai ales, cea a unei mai bune organizări a întregii munci de aprovizionare, concepție, producție și desfacere a produselor. Aceasta fără a omite faptul că în noul local au fost concentrate secțiile de producție a mobilierului metalic și a mobilei destinate exportului.

Într-adevăr, în calitate de întreprindere aparținând Industriei locale a Municipiului București, I.P.L.M. s-a constituit prin comasarea a numeroase mici întreprinderi. La ora actuală încă, I.P.L.M. are 9 unități productive și 13 ateliere de fabricație răspândite în toate cele 8 sectoare ale Capitalei. Fărâmițarea aceasta n-a împiedicat însă ca, în urma

unei susținute munci de organizare, să se ajungă totuși, în cadrul larg diversificat al producției întreprinderii, la o unificare care să permită realizarea în exclusivitate a producției de serie. Întreprinderea produce mobilier din lemn de diferite tipuri (pentru piața internă cit și pentru export), precum și mobilier metalic.

Dintre principalele produse de mobilier din lemn ale I.P.L.M. — care sînt cunoscute publicului din expozițiile permanente organizate în str. Doamnei 18, str. Lipsani 102 și str. Rocilor 12-16 — amintim: sufrageriile «Ruxandra», «Gioconda» și sufrageria florentină sculptată; camerele «Romanța», «Mărgăritar», «Ruxandra» și «Coral»; bucătăriile «Ileana» și «Pălăniș»; mesele de televizor și de radio etc. Pentru export se produc — fiind mult solicitate în R.F. a Germaniei, Olanda, Elveția ș.a. — paturi, comode, mese etc.

Secțiile producătoare de mobilier metalic — mai precis: mobilier în care metalul intră în combinație cu lemnul și cu masele plastice — livrează școlilor și diferitelor instituții următoarele: bănci școlare, biblioteci pentru școli, dulapuri metalice ș.a. Comerțul primește la rîndul său mai multe sortimente de mobilier printre care: rafturi pe schelete meta-

lice, tonete, scaune și mese pentru unitățile de alimentație publică și altele.

În ceea ce privește mobilierul destinat a fi vîndut populației prin rețeaua comercială de specialitate, el este livrat unui singur «client»: O.C.L.-«Mobila» București. În ultima vreme s-a introdus însă o metodă modernă de comerț: produsele sînt livrate cumpărătorului direct din depozitele fabricii. Cumpărătorii își aleg mobila preferată din expozițiile magazinelor de desfacere, își întocmesc la unitățile O.C.L.-«Mobila» toate formele de cumpărare, dar de ridicat o ridică direct de la depozitele fabricii. În felul acesta se evită manipulări și transporturi inutile, care nu în puține cazuri au dus la degradarea unor piese, realizîndu-se totodată importante economii de timp, de transport, de muncă pentru încărcări-descărcări și manipulări în depozite, de remedieri ale defectelor cauzate prin aceste operațiuni etc.

Întreprindere prosperă, I.P.L.M. a realizat în anul 1969 beneficii de circa 20 milioane lei. În noile condiții există create premisele să se obțină rezultate și mai bune.

V. VIȘAN
Fotografii de Ion PETCU

**NU MAI E MULT ȘI VĂ VEȚI PUTEA AFLA
ÎN ACEEAȘI SITUĂȚIE, DAR FRIGIDERUL**

FRAM '70

Caracteristici superioare:

- linie elegantă, gabarit redus
- izolație termică îmbunătățită
- bulă de nivel și picioare reglabile pentru orizontalitate perfectă

VĂ DĂ SOLUȚIA!

- capacitate: 70 litri

- consum mic de energie electrică: 1,9 kWh/24h = 0,57 lei/24 ore

Prețul: 1 540 lei

Se vinde și cu plata în 10-15 rate lunare.

FRAM '70 INDISPENSABIL ÎN ORICE GOSPODĂRIE!

RECOM

punct și de la capăt

● O operație gen *Fantomas* a fost săvârșită, în primăvara acestui an, în Franța. A dispărut fără urme nici mai mult, nici mai puțin, decât un pod de cale ferată aflat între Dijon și Ivry. S-a crezut că e vorba de o farsă. Nici o farsă! Curs pe linia ferată sus-numită nu se mai circula de multă vreme, hoții au avut răgazul să demonteze integral podul metalic și să-l facă nevăzut.

● Într-un acces de disperare, o tinără figurantă a studiourilor din Hollywood s-a aruncat de la etajul al V-lea al casei în care locuia și a căzut într-un camion care transporta vată sintetică spre un studio cinematografic. Incit, nu numai că a scăpat teafără, dar în urma publicității făcute uimitoarei întâmplări, a fost angajată să interpreteze un rol în filmul pentru care se transporta vata salvatoare. Totuși, rețeta nu-i recomandabilă pentru Buștea.

● 70 de polițiști din Glasgow au căutat zadarnic, timp de 19 ore, un copil de 4 ani, dispărut fără urmă din preajma casei părintești. În cele din urmă, micul Steve Bain a fost descoperit de un câine polițist într-un frigider părăsit pe un teren viran. Spre noroc micușului, frigiderul avea o spărtură prin care pătrundea aerul, ceea ce l-a salvat de la asfixiere.

● Un bătrîn ceasornicar din orașul italian Monza, fiind apucat în plină noapte de o durere insuportabilă de măsele, și voind să scape de chin fără a apela la un dentist, și-a legat dințele bolnav cu un fir de nailon de țeava de eșapament a unui automobil și a dat drumul motorului. Rezultatul: șocul provocat i-a scos într-adevăr măseaua dar... cu maxilar cu tot.

senzaționale ouă !

Ouă de dinozaur. Au fost descoperite, pentru prima oară în lume, și încă într-un număr impresionant, de o expediție științifică sovieto-mongolă de cercetări paleontologice în deșertul Gobi, din sudul R.P. Mongole. Marea însemnătate a descoperirii constă în aceea că deschide o serie de perspective noi în determinarea mai precisă a faunei de giganți dintr-o perioadă geologică extrem de veche.

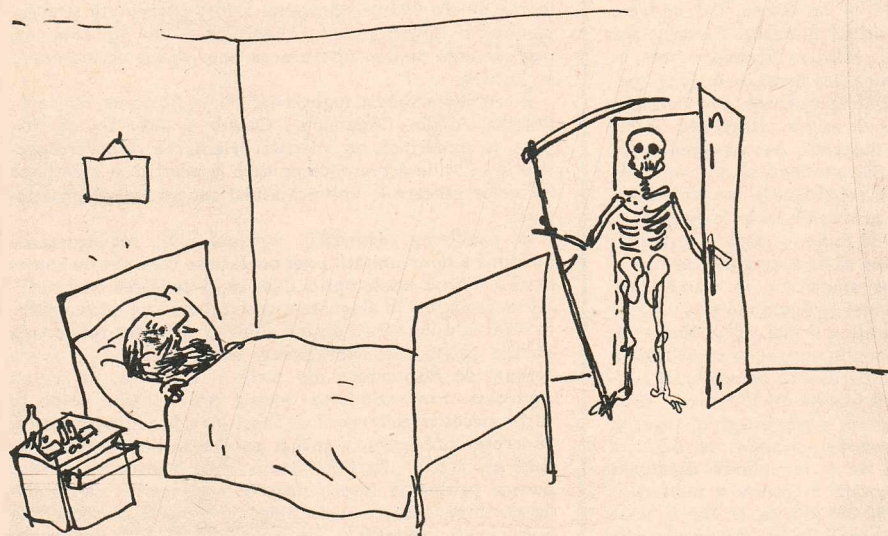
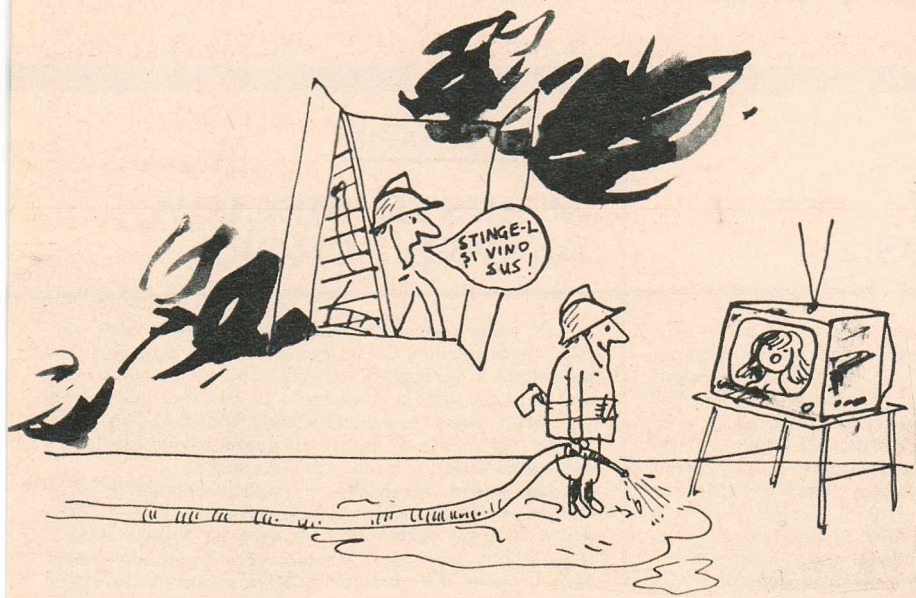
După ce Parisul a încercat — fără succes, de altfel — să lanseze moda automobilelor dichisite cu același soi de blană cu cea din care era confecționat mantoul elegantei de la volan (trăsnaie mult prea costisitoare!), Tokyo vine cu o tentativă mai rezonabilă: zugrăvirea caroseriei în același model cu chimonoul, evident modernizat, al proprietarei.

în ton

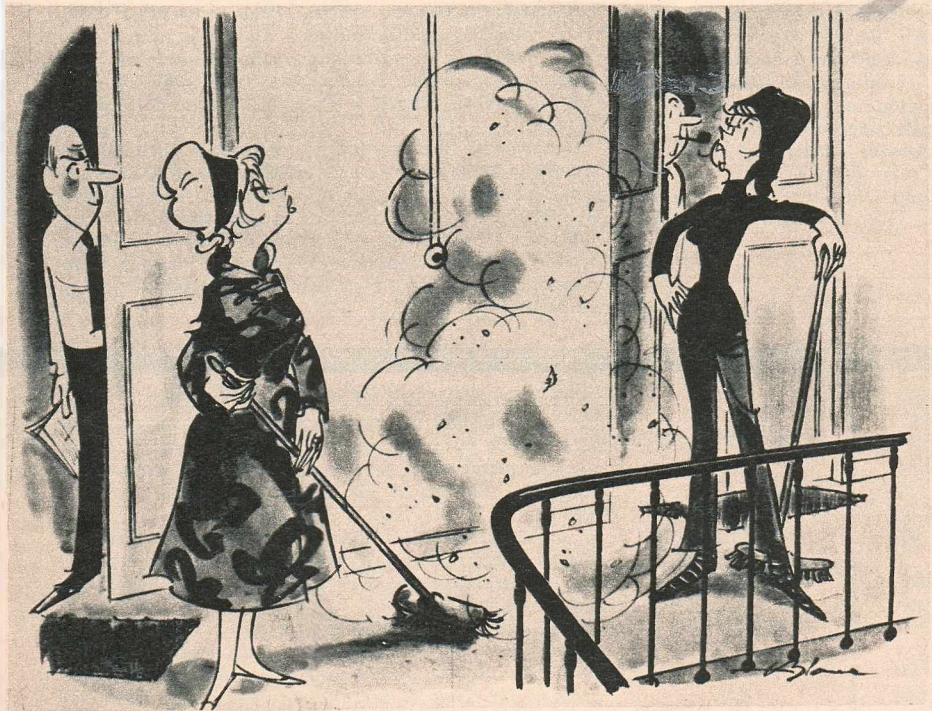
tu quoque ? !...

Ei, nu! Dacă și Claudia Cardinale s-a apucat de fotbal, viața devine într-adevăr de neînțeles. Iar cel mai de neînțeles lucru nu este că frumoasa fotbalistă a apărut pe teren în mini-jupă, ci că în această ținută a acceptat să joace fotbal contra unor adversari de sex opus. Iar bărbații, precum se știe, este niște brute! Meciul a avut loc la Roma între o echipă de actori și una de ziaristi.

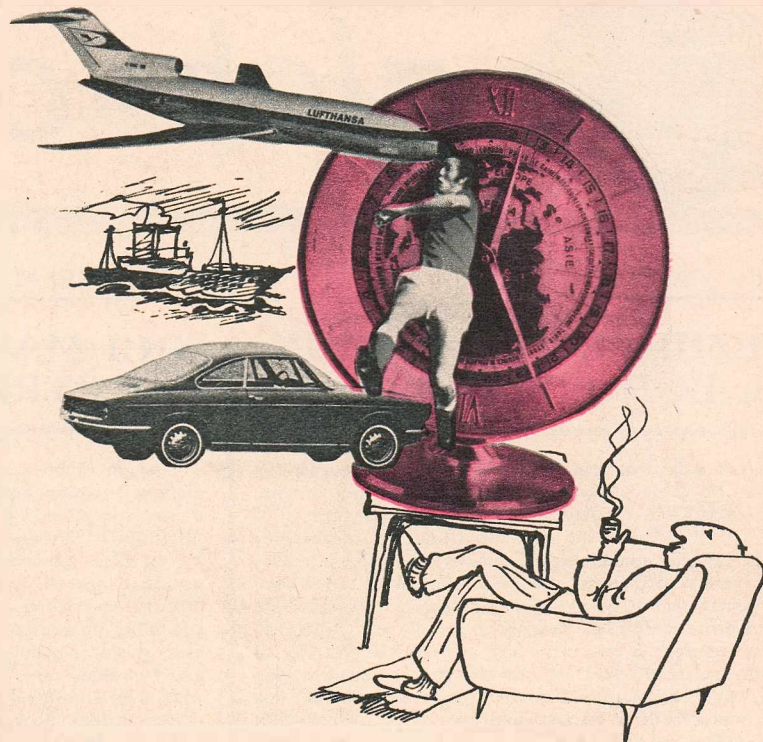

— Doamne, am trăit s-o văd și p-asta!

UMOR DE PESTE HOTARE

Război bacteriologic...

LA ORA FOTBALULUI

1	L	U	C	E	S	C	U	8	9	R	10	11	12
2	T	A	L	I	A				G	A			
3	M	A		E		L			O	S			
4				N					L	A			
5				I		I				R	I	U	A
6	A	T	A			N				I			
7	T	U		F						T			
8	A	T	A	C		P	I	N					
9		I	T			S	E						
10			L	O	U	N							
11	A	L	E	R	A	T	O	R					
12	R	A	T	A		R		P					

ORIZONTAL: 1) Căpitan la... 25 de ani — Pasă acasă. 2) Speră, îndreptățit, să câștige definitiv cupa «Jules Rimet» — În situația de a fi scos de pe teren... 3) Spectatori care aplaudă și pe învinși. 4) Portarul italian — Solid atacant ceh, adversar ai nostru la Guadalajara. 5) Luptă pe viață și pe moarte (masc.) — Omul de aur al fotbalului italian. 6) Fata din Maracana! — Alternativă engleză pentru «out» — Nu sare-n ochi. 7) Pronume — Fărime de fărime! — Vorbă de duh. 8) Cea mai bună apărare — Conifer — Consoană fatală pentru A.S.A.-Tg. Mureș. 9) Primele două din Italia! — Bună la meciurile pe ploaie. 10) Fără ele nu există nici fotbal — Nu acești. 11) Fuge în jurul terenului de fotbal — Isprăvit la început! 12) A da cu piciorul golului — Un eșec după altul.

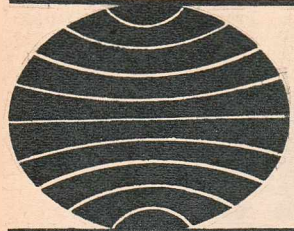
VERTICAL: 1) Înfrișcare (sau victorie) la scor mic — Unde fotbaliștii ar

trebui să bea numai limonadă. 2) Bătrîna doamnă a fotbalului nostru — «U». 3) Pentru cei ce nu țin pasul cu frunțașii — Fotbalist în bună formă fizică. 4) Originea marilor olimpiade moderne — Fotbal Club! — O problemă pentru europeni în Mexic. 5) Mexicul pentru fotbal, în aceste zile — Cu pete albe. 6) Aleargă mult și bine (pl.) — Pinză pentru zilele calde — Cutiuța școlarului. 7) Cu flori roșii — Coșmarul microbiștilor înaintea meciurilor mari(pl.). 8) Rezultate bune după o pregătire bună (sing.) — A da o pasă ideală în argou fotbalistic — Operă. 9) În această parte a Europei fotbalul a progresat mult — Victoriile unei echipe slabe. 10) Așa e un mare jucător. 11) Primii la minge! — Verbul jucătorului remarcat. 12) Poartă la care golul plutește în aer — Acest.

Gabriel VLAD

Dezlegarea jocului «CELE 16 ÎN CAREU», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) I — SUECIA — PERU. 2) SBA — URUGUAY — R. 3) RULARE — ARC — BS. 4) ALVA — SAL — HIRS. 5) EGALA — RETETA. 6) LAD — RFG — STAZA. 7) ROMANIA — ELIN. 8) MIRAT — NAP — ILG. 9) EA — RAPT — EMAIL. 10) X — RATA — ARA — AI. 11) ICUT — BELGIA — A. 12) CEHO-SLOVACIA. 13) SANTOS — MAROC.

glob - comentariu

Radu VASILIU

DEZIDERATUL COMUN AL EUROPENILOR

Pentru a doua oară în mai puțin de un an, Bucureștiul a găzduit un colocviu consacrat securității Europei. Inițiată, de astă dată tot de Asociația de drept internațional și relații internaționale din România (A.D.I.R.I.), dezbaterile au avut ca temă «problemele Conferinței europene pentru cooperare și securitate». Reuniunea, în cursul căreia și-au confruntat analizele și opiniile gânditori și cercetători de seamă din 25 de țări preocupate de complexe aspecte ale temei abordate, a constituit încă una din manifestările ce atestă constantul efort al României de promovare a ideii securității continentului nostru. Evident, colocviul n-a avut menirea de a elabora soluții practice propriu-zise, care intră — se știe — în competența statelor interesate în finalizarea acestei idei majore a actualității. Dar, întrucât problemele securității Europei solicită, prin anvergura lor, interesul celor mai largi cercuri de opinie publică din țările continentului, soluțiile finale presupun un amplu proces de clarificare, la care luminile științei pot aduce o contribuție notabilă.

Însemnătatea deosebită pe care statul și guvernul României o conferă acestei contribuții a fost subliniată în mesajul adresat colocviului de către președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu. Evoluția realităților continentului nostru face ea însăși dovada marii utilități a schimbului de opinii în reuniuni și convorbiri la diferite niveluri, pentru pregătirea condițiilor propice ținerii Conferinței generale europene. Analiza acestei evoluții scoate în evidență, ca o caracteristică esențială, nu numai interesul considerabil pe care o asemenea conferință îl suscită, ci, îndeosebi, sentimentul că ținerea ei a devenit obiectiv necesară. La ora aceasta nici un for european care se consacră problemelor continentului n-o poate escamota. Este o mutație care a fost remarcată și la colocviul inițiat de A.D.I.R.I., unde unii participanți au subliniat viteza cu care s-a propagat ideea securității europene, de la Declarația din 1966 adoptată la București de țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia și pînă astăzi. Evoluția realităților europene permite, de asemenea, degajarea citorva trăsături fundamentale ale modelului de securitate la care aspiră popoarele continentului. Aceste trăsături au fost creionate în mesajul adresat de președintele Consiliului de Stat colocviului internațional: «**Securitatea europeană — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — reclamă, după convingerea noastră, un sistem de angajamente ferme din partea tuturor statelor, precum și de măsuri concrete de natură să ducă la excluderea forței și a amenințării cu folosirea forței în relațiile interstatuale, să ofere tuturor țărilor garanții depline că se află la adăpost de orice act de agresiune; un asemenea sistem va trebui să asigure dezvoltarea pașnică, nestingherită a fiecărei națiuni, în conformitate cu propria sa voință, într-un climat de respect reciproc al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne, deplină egalitate în drepturi a tuturor statelor și popoarelor.**»

Interesind în cel mai înalt grad toate țările continentului, securitatea și cooperarea trebuie să fie opera tuturor acestor țări, o operă colectivă a națiunilor Europei. De îndeplinirea acestei condiții depind, cum e și firesc, eficacitatea și stabilitatea aceluși ansamblu de măsuri spre care duce procesul de elaborare ce va fi declanșat de Conferința general-europeană și care este posibilă de a exercita o influență pozitivă asupra întregului climat internațional.

Florica SELMARU

NICI MĂCAR CÎT PYRRHOS...

Cînd, în război cu romanii, un rege al Epirului a adus elefanți pe cîmpul de luptă, adversarii, surprinși și deruțați de apariția acestor prefigurări ale tancurilor, au pierdut niște bătălii. Pyrrhos al II-lea, regele epirot, pare să fi fost nu numai un comandant militar ingenios, ci de asemeni un personaj lucid și cu umor autocritic. Generalilor care-l felicitau pentru una — cea mai costisitoare — dintre izbînzile astfel dobîndite, el le-a răspuns: «Încă o victorie ca asta, și sînt pierdut». Așa s-a născut expresia «victorie à la Pyrrhos», care, de peste două milenii, înseamnă victorie fragilă, purtînd în ea germele propriei ei anulări...

Recapitulînd declarațiile celor mai înalte oficialități ale S.U.A. de la începerea războiului din Vietnam pînă la (și inclusiv) extinderea agresiunii asupra teritoriului cambodgian, te bate gîndul că succesivii conducători ai administrației americane trebuie să-l pizmuiască din toată inima pe vechiul rege din Epir. El, cel puțin, avea niște victorii. Precare, dar le avea. Costînd cît nu făceau, dar le avea. Și asta într-o vreme cînd nici măcar nu puteau fi exploatare prin *mass-media*. Pe cînd azi, războiul Statelor Unite în Vietnam — și extins în vremea din urmă la întreaga peninsulă — de costat, costă sume amețitoare, dar victoriile trebuie inventate. Pentru ca la numai cîteva ore să fie contestate cu mărturie, cu ilustrații, cu argumente, de reporteri și de comentatori, de studenți și de profesori, de juriști și de senatori (chiar republicani), iar toate acestea să fie difuzate prin presă, prin radio, prin televiziune...

Peste două săptămîni — la 30 iunie — factorii responsabili din Statele Unite vor avea să facă «marele bilanș» al extinderii acțiunilor militare americane în Cambodgia. Pînă atunci, observatorii continuă exegeza «bilanșului provizoriu» prezentat de președinte la 4 mai, adică după trei-zeci și trei de zile de incursiune în teritoriul cambodgian. Faptul însuși că s-a considerat necesar ca președintele personal să facă un tur de orizont înainte de 30 iunie — ca să afirme că, deși «ne putem aștepta la regrese și înfrîngerii», este vorba despre o «operațiune reușită»; că datorită acestei «operațiuni reușite» va fi îndeplinită făgăduiala privitoare la readucerea treptată în patrie a militarilor americani din Vietnam; că 50 000 dintre ei vor fi acasă pînă la 15 octombrie (cu două săptămîni înainte de alegerile legislative) — este considerat ca o limpede indicație că expunerea a fost destinată, prioritar dacă nu exclusiv, frontului intern. În scopul de a calma opinia publică, de a contracara acțiunile adversarilor din Senat — și democrați și republicani — ai continuării războiului. Aceștia sînt hotărîți să taie răul de la rădăcină — adică de la credite. Senatorul democrat McGovern a înaintat, împreună cu senatorul Hatfield, republican de stînga, un text propunînd suprimarea, de la sfîrșitul acestui an, a tuturor fondurilor pentru întreținerea de trupe în Indochina. O altă propunere — autori: senatorii Cooper (republican) și Church (democrat) — prevede suprimarea de la data de 30 iunie a fondurilor pentru întreținerea de trupe americane în Cambodgia, inclusiv a consilierilor care ar putea fi detașați acolo pe lîngă trupulele saigoneze. Or, lupta în jurul acestor propuneri, îndeosebi a celei de-a doua — mai limitată, dar cu acțiune mai rapidă — continuă. Alimentația de veștile de pe front. Unde teza lui «tot răul spre bine» nu primește nici o confirmare. Nici măcar prin victorii à la Pyrrhos...

George SERAFIN

ZIARIȘTII DISCUTĂ DESPRE EUROPA

Cum poate cooperarea economică servi interesele unității continentului? Ce se înțelege de fapt prin noțiunea de unitate a Europei? Care este raportul dintre această unitate și securitatea europeană? La rîndul ei, prin ce căi și mijloace poate fi realizată această securitate? Se poate ajunge la un punct de vedere european privind sprijinirea economică a țărilor în curs de dezvoltare?

Toate aceste întrebări — și implicit opiniile în jurul răspunsurilor considerate ca cele mai potrivite — au constituit obiectul dezbaterilor în care s-a angajat recent, la Stockholm, un grup de gazetari reprezentînd numeroase țări europene. Continuînd inițiativa publicației britanice «European Review», care a organizat o primă conferință de acest gen acum doi ani, Clubul publiciștilor suedezi a patronat noua reuniune în spiritul vocației Suediei pentru o politică de pace și largă cooperare internațională.

Ideea lărgirii și consolidării relațiilor economice multiforme dintre statele europene a fost prezentată și argumentată în majoritatea intervențiilor ca una din căile cele mai eficiente pentru instaurarea unui climat de încredere în Europa.

Ziariștii din Suedia, Iugoslavia, Belgia, România, Finlanda, Polonia, Anglia, Danemarca, Olanda și alte țări, participanți la conferință, au înfățișat orientarea țărilor respective în relațiile economice pe care le practică și varietatea formelor pe care le îmbracă astăzi cooperarea internațională.

În problema securității continentului, recunoașterea unanimă a oportunității unei conferințe care să-i fie consacrată a întîlnit unele optici diferite în definirea conținutului securității și în alegerea modalităților sale de realizare. În intervențiile unora dintre delegați, și-a găsit reflectarea poziția pasivă, de expectativă, ce se constată în unele cercuri de răspundere din țările occidentale, în replică riguroasă manifestîndu-se poziția prevalentă a celor ce susțin necesitatea trecerii pe acest plan, la acțiuni practice, concrete. Interesantă a apărut participanților ideea raportului pe care dr. Karl Birnbaum — de la Institutul suedez pentru probleme internaționale — a încercat să-l stabilească între ceea ce se înțelege în general ca securitate politică (și militară) a continentului și cea securitate fizică a populațiilor europene care ar putea fi la un moment dat primejduită prin continua deteriorare a mediului înconjurător. Discuțiile nu au aprofundat însă ideea, mai mult enunțată decît argumentată și susținută. Adevărul este că aspectele ecologice ale conviețuirii europene nu pot atinge, în ultimă instanță, planul unei dezbateri prea controversate în ce privește finalitatea, instinctul conservării operînd încă pe toate meridianele lumii, inclusiv ale Europei. Privind totuși lucrurile sub prisma lor practică, colaborarea intereuropeană pe planul activităților împotriva poluării mediului ambiant nu poate apărea decît ca un nou teren de manifestare a bunei înțelegeri între statele continentului. Ea sprijină procesul realizării securității europene, aceasta la rîndul ei fortificîndu-i șansele de succes.

Deocamdată însă conferința securității europene se impune ca un imperativ major, participarea egală a tuturor statelor Europei la pregătirea, organizarea și desfășurarea ei înfățișîndu-se ca o condiție, ca garanția reușitei sale. Sub acest raport gazetarii întruniți la Stockholm au fost de acord, iar angajamentul lor de a susține și de a populariza această realitate rămîne ca unul din principalele merite ale conferinței.

telex

- MARRAKECH** ● Opinia publică africană își manifestă neliniștea față de transformarea treptată a Insulelor Canare (aflate în apropierea coastei continentului) în bază militară a S.U.A. Presa informează că pe insule există instalații de lansare a rachetelor strategice, precum și sisteme antirachetă.
- DUBLIN** ● Cei doi miniștri implicați într-o afacere de contrabandă cu arme și excluși din guvernul Republicii Irlanda au fost de curînd arestați sub acuzația de activitate subversivă.
- MONTRÉAL** ● Marele oraș canadian construiește în vederea Olimpiadei din 1976 un stadion de 80 000 locuri, bazine olimpice și un velodrom pentru 10 000 spectatori. Satul olimpic va găzdui 12 000 oaspeți.
- PARIS** ● Teatroteca Franței, recent creată la Paris, își propune să păstreze, pe film sau bandă magnetică, cele mai de seamă spectacole teatrale, în vederea conservării și eventualei lor valorificări.
- MOSCOVA** ● Al 50 000-lea automobil «Moskvic» a ieșit zilele acestea de pe banda de montaj a uzinei din Ijevsk.
- BONN** ● Presa vest-germană anunță descoperirea unei organizații

BRUXELLES

BUDAPESTA

DJAKARTA

NAIROBI

- militare secrete cu caracter fascist. Toți membrii ei făceau parte din partidul de extremă dreaptă național-democrat.
- BRUXELLES** ● Belgia nu va intra în competiția porturilor europene pentru primirea petrolielor de peste 200 000 tone. «Costă prea mult» — a declarat dl. De Saeger — ministrul lucrărilor publice.
- BUDAPESTA** ● În comparație cu primele 4 luni ale anului trecut, producția industrială a R.P. Ungare a crescut cu 8%; în industria chimică sporul înregistrat a fost de 16%; în cea constructoare de mașini — de 10%.
- DJAKARTA** ● Un nou indiciu al intensificării penetrației capitalului străin: guvernul a aprobat contracte pentru prelucrarea de minereuri cu 8 firme străine, precum și acorduri oferind capitalului străin un larg cîmp de activitate în industria prelucrătoare, alimentară, farmaceutică etc.
- NAIROBI** ● În marile rezervații naturale din Kenya și Tanzania au fost ucise, în ciuda interdicțiilor legale, peste 40 000 animale cu blănuri prețioase. Se cer măsuri severe împotriva brăconajului.

Romulus CĂPLESCU

CONDIȚIE OBLIGĂTORIE ?

Februarie 1968. Amurg. Pe străzile Stockholmului, un eveniment fără precedent: mii de oameni, cu torțe în mîini, reclamă încetarea, fără întârziere, a agresiunii americane în Vietnam. În fruntea manifestațiilor un bărbat blond, cu înfățișarea juvenilă: Olof Palme, ministrul educației. Manifestația produce la Washington o serioasă indispoziție, alimentată și de faptul că autoritățile suedeze acordă drept de azil militarilor din forțele S.U.A. care refuză să poarte armele contra poporului vietnamez. Ambasadorul american, William Heath, este rechemat urgent «pentru consultări».

Ianuarie 1969. Senzație în multe cancelarii diplomatice: guvernul suedez anunță hotărîrea de a recunoaște Republica Democrată Vietnam. La acuzația că sparge «frontul solidarității occidentale» — Suedia fiind singura țară din Apus care a întreprins o asemenea măsură — oficialitățile de la Stockholm, printre care același Olof Palme, cu un caim specific nordicilor, replică: «Am fost printre primele state din lume care, cu ani și ani în urmă, am recunoscut Statele Unite. Pe atunci am considerat hotărîrea noastră realistă. Și în cazul de față nutrim aceeași convingere». Consecința imediată — numirea unui nou ambasador american, ca urmare a «schimbării gărzii» la Casa Albă, este aminată sine die.

Octombrie 1969. Fostul ministru al educației devine, la 43 de ani, cel mai tânăr premier din istoria Suediei și, pînă la ora actuală, cel mai tânăr șef de guvern în Europa. Cu numai cîteva săptămîni înaintea investiturii Stockholm anunțase, sub directul impuls al viitorului premier, că va acorda R.D. Vietnam, după încetarea ostilităților, un ajutor economic în valoare de 40 milioane de dolari. Reacția americană nu se lasă așteptată: tratativele comerciale cu un grup de firme suedeze sînt întrerupte, ceea ce implică pentru acestea din urmă pierderea unor contracte substanțiale. Își pune în funcțiune bateriile cu tir lung și presa americană, ca «Newsweek», de pildă, care descoperă (subit) că Suedia este o țară a «disoluziei morale».

Aprilie-mai 1970. După o lungă pauză, este numit, în fine, un nou ambasador al S.U.A. la Stockholm, în persoana lui Jerome Holland. Prea multă amărăciune s-a acumulat însă între timp. Noul reprezentant diplomatic este primit de populație cu manifestații ostile. O oficialitate americană declară: se crede că ambasadorul (abia sosit la post!) nu va fi retras.

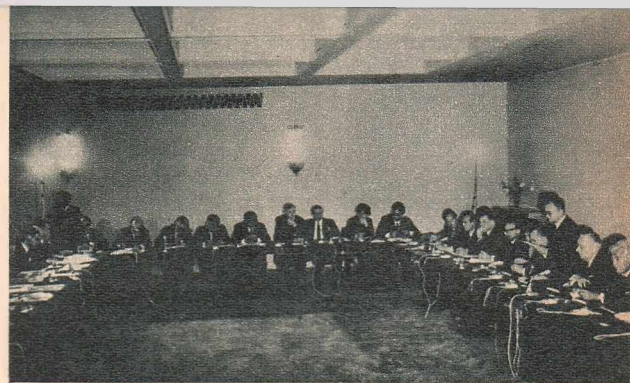
În succesiunea lor aceste episoade oferă substanța unui veritabil suspens politic-diplomatic, întregit de vizita neoficială — abia încheiată — a premierului Palme în S.U.A. O vizită ale cărei scopuri și rezultate — cu excepția ceremoniei de atribuire a titlului de Doctor Honoris Causa de către Universitatea din Ohio — sînt învăluite în discreție. Nu s-a ascuns însă că discuțiile purtate cu personalitățile politice americane au fost consacrate examinării relațiilor dintre cele două țări în evoluția lor sinuoasă din ultimii ani, explicațiilor reciproce. În ce îl privește pe Olof Palme, asemenea explicații le-a dat încă ceva mai înainte, în cursul unei convorbiri cu ziaristul american Sulzberger: «Nu vă puteți aștepta din partea noastră să spunem: războiul din Vietnam este un lucru bun și îl acceptăm ca atare. Este oare o condiție a prieteniei reciproce ca o țară mică să fie întru totul de acord cu politica externă a unei alte țări numai pentru simplul motiv că aceasta este imens de puternică?»

Dic. BABOIAN

„ALL THE BIG GUNS“

Cu cinci zile înaintea scrutinului din 18 iunie, scena politică britanică este copleșită de amploarea desfășurării de forțe, fonduri electorale și mijloace de persuasiune în bătălia pentru cele 630 de locuri în Camera Comunelor. Cea mai scurtă campanie electorală, declanșată de Harold Wilson sub impulsul previziunilor incurajatoare ale repetatelor sondaje de opinie publică, prilejuiește o încercare de forțe cu implicații multiple și profunde. Faptul că alegătorul britanic a fost invitat să-și declare prin vot opțiunea cu un an înaintea scadenței-limită a mandatului laburist, ca și fixarea datei alegerilor în toiu vacanței de vară engleze indică în ce măsură miza aflată în joc i-a determinat pe laburiști să depășească limitele, altădată sacrosancte, ale tradiției. În țara cunoscută drept cea mai conservatoare în respectarea regulilor și obiceiurilor împămîntenite, cursa electorală transplantează practici neobișnuite care, departe de a scandaliza pe cineva, sînt asimilate «în mers» și — de ce să n-o spunem — hiperbolizate într-o manieră tipic americană. Pe alocuri chiar, în încrucișarea scăpărătoare a spadei, liderii laburiști și conservatori depășesc limitele clasicului fair-play englezesc, acuzîndu-se, ridiculizîndu-se, demascîndu-se sau pur și simplu insultîndu-se reciproc, într-o atmosferă de violență rar întîlnită în precedentele scrutine engleze. Laburiștii îi taxează pe liderii conservatori drept «oamenii de ieri» (Yesterday's Men), incapabili să guverneze. În replică, liderii conservatori declară că guvernul actual este format din «oameni de paie», care exploatează o conjunctură favorabilă. Exponenții principalelor partide își etalează ostenativ... Nonconformismul. Domnul Heath a închiriat un avion cu 50 de locuri, oferind «înlesniri» acelor ziaristi care vor să-l însoțească în campanie. Liderul liberal Thorpe — care speră să devină arbitru situației în cazul unui scrutin indecis — a preferat elicopterul. Iar premierul Wilson a angajat — contra cost — o garnitură de tren. În drum spre Cardiff, surprins și fotografiat de ziaristi cu pipa aprinsă în dreptul unei tăblițe cu inscripția «No smoking», premierul britanic a părăsit imediat compartimentul nefumătorilor: într-un moment atît de hotărîtor el nu putea să-și asume riscul unei sfidări — cu urmări incalculabile — la adresa alegătorilor... nefumători. Cu atît mai mult cu cît caracterul «volatil» al curentului de opinie ar putea oricînd să reducă la minim avansul deținut de laburiști. Tendentzele de redresare economică, rezultatele alegerilor municipale din mai, excedentul balanței de plăți, renunțarea la unele restricții în domeniul majorării salariilor nu sînt considerate suficiente pentru garantarea popularității în timp a cabinetului Wilson. Situația fiind labilă și pe plan extern, mai ales în ajunul rediscutării problemei aderării Angliei la Piața comună, șeful guvernului și al partidului laburist a decis să intre în luptă cu artileria grea, cu toate armele mari (All The Big Guns). Și aceste arme sînt în primul rînd *atu-urile sale imediate*. Vădit handicapați, conservatorii — acești «învinși pe hirtie» — depun acum eforturi pentru dezmințirea casanelor electronice sperînd, în ultimă instanță, să evite un eșec răsunător, și să facă mai mult decît dificilă o a treia victorie consecutivă a laburiștilor.

Zarurile ce vor cădea la 18 iunie polarizează semnificativ atenția englezilor într-o măsură poate mai mare decît cele aflate în joc pe stadioanele din Mexic, unde evoluează unsprezecele lui Sir Ramsey.

În timpul lucrărilor Colocviului european cu tema «Problemele Conferinței europene pentru cooperare și securitate».

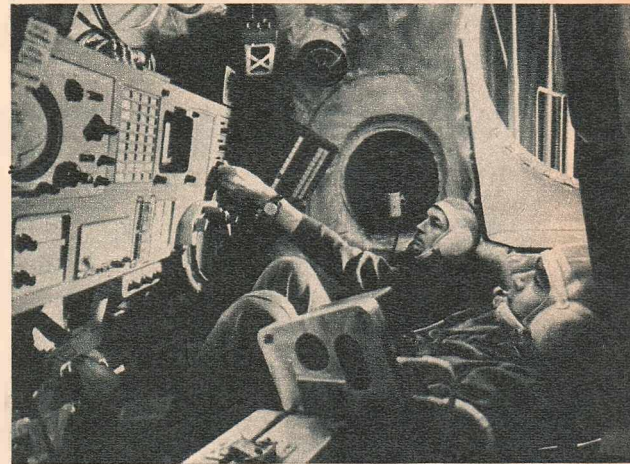
MOSCOVA

„SOIUZ-9“ — MISIUNE COMPLEXĂ

Corespondență specială de la Alexei IVANOV

Observarea și fotografierea unor obiective geologice și geografice, a unor fenomene meteorologice, experiențele de pilotare a navei, studiiul reacțiilor fiziologice ale membrilor echipajului — aceste cîteva obiective, sumar enumerate, ale misiunii cosmice sovietice «Soiuz-9» conferă programului său un caracter extrem de complex. Specialiștii subliniază aspectele preponderent practice, importanța conjugării activității de cercetare tehnico-științifică cu cea de obținere a unor date cu vastă aplicabilitate în economia națională. Informațiile culese de «Soiuz-9» în timpul zborului său pe orbită circumterestră vor putea fi astfel folosite în numeroase domenii, cu importante implicații — începînd cu prospectarea zăcămintelor de minereuri utile și terminînd cu posibilitatea prognozării inundațiilor și cutremurelor.

Experimentarea unor noi sisteme și agregate, variatele exerciții de plasare pe orbită, de schimbare a orbitei — executate atît manual cît și automat — precum și studiarea acțiunii conjugate a diverselor efecte ale zborului circumterestru asupra organismului uman constituie la rîndul lor, factori extrem de importanți pentru stabilirea pe viitor a operațiunilor care vor fi încredințate echipajelor și a celor ce vor reveni automatelor. Complexa misiune a navei «Soiuz-9» se încadrează astfel — după cum a subliniat constructorul principal al navelor «Soiuz» — în programul sovietic spațial pe termen lung al cărui scop final este «crearea de stații orbitale pentru observații permanente asupra atmosferei pămîntului vieții, pe uscat și pe mare, pentru cercetări astronomice».

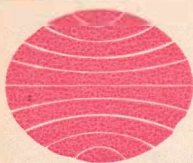

Fotografia prezintă echipajul navei «Soiuz-9»: cosmonautul colonel Andrian Nikolaev, comandantul navei, și inginerul de bord Vitali Sevastianov.

TRAGEDIA PERUVIANĂ

Telegramele transmise de agențiile de presă încearcă să cuprindă dimensiunile reale ale tragediei ce s-a abătut asupra Perului. Dacă în dimineața ce a urmat catastrofalului cutremur din seara de 31 mai comunicatele se refereau, de pildă, la circa 1 000 de morți, cifra cunoscută după o săptămîină era de aproximativ 50 000 morți, 15 000 răniți și 800 000 persoane rămase fără adăpost, haine și hrană. Îndurerat de această teribilă calamitate naturală, poporul peruvian nu se lasă însă copleșit. În ciuda marilor greutăți s-a declanșat o cursă disperată pentru acordarea de ajutor în alimente și îmbrăcăminte sinistrăților, sute de echipe medicale au fost trimise pentru vaccinarea celor rămași în viață și amenințați de epidemii datorate imposibilității înhumării cadavrelor. După cum s-a anunțat din Lima, pentru operațiunile de salvare și reconstrucție au fost alocate 750 milioane de soles.

cronica de trei secunde

CĂUTÎND ADEVĂRUL...

Cel puțin patru trăgători l-au asasinat pe J.F. Kennedy, cel puțin alte cinci persoane au fost implicate în complot. S-au tras cel puțin șase focuri — un gloanț n-a atins pe nimeni, un altul l-a rănit pe guvernatorul Texasului, celelalte patru l-au doborât pe președinte: două în cap, unul în spate, unul în gât. Doar două gloanțe au fost trase din celebrul depozit de cărți. Nici unul din cei patru asasini nu era Lee Oswald, care în acele momente nu se afla în Dallas.

Toate aceste calme precizări nu aparțin unei noi anchete deschise de cine știe care nouă obsedat al adevărului. Ci unui ordinator. Un ordinator serios al unei firme serioase de cercetări în electronică; i s-au dat sfinxului spre analiză 500 de fotografii luate în clipa crimei și 25 000 de clișee cinematografice. Fiecare document a fost codificat în funcție de acțiunea tuturor persoanelor prezente pe clișeu. La capătul analizei, sfinxul a spus oamenilor adevărurile de mai sus. Au ajuns cineva ordinatorii... Au ajuns sfincși, detectivi, generali, strategii, diagnosticieni, boxeri, fotbaliști. Ele au ajuns să aibă soarta ambasadiorilor răpiți. O bandă de gangsteri a furat în S.U.A. un ordinator de mare valoare, cerind în schimb eliberarea unuia dintre ai lor, om de mare valoare, arestat într-o «cădere». Dacă nu e eliberat — ei amenință că fac praf ordinatorul.

Se va ajunge probabil ca ambasadiorii să fie înlocuiți de ordinatoare. Va fi răpit un ordinator-ambasador, cerându-se în schimb eliberarea unui ordinator-gangster. Într-o bună zi, zic specialiștii, statele (nu numai cele «unite») vor fi conduse de ordinatoare. Într-o altă zi, ordinatorul-președinte sau ordinatorul-rege va fi împușcat în plină stradă de patru ordina-

toare-asasini. Pe urmele lor vor fi puse ordinatoare-polițiști. Ordinatoarele se vor urmări între ele, se vor mitralia între ele, se vor aresta între ele și nu încapă încă să se condamne la moarte între ele. Dar pe o insulă somptuoasă, ordinatorul-soție a ordinatorului-președinte ucis se va căsători cu un ordinator-prieten dintotdeauna al familiei, putred de bogat în informații.

...Nu există decât o singură condamnare la moarte a ordinatoarelor: să-și autocodifice, în atotputerea lor, o soartă de om.

CĂUTÎND DROGUL...

Mai sînt însă oameni care disprețuiesc ordinatorul, rămînînd la tradițiile strămoșești. Scotland Yardul, de pildă, conservator cum îl știm, continuă a prețui ciinele. La Keston, sînt dresați ciini-antidrog. E o școală formidabilă, cu mari succese; din Franța s-au trimis trei exemplare pentru a-și însuși experiența patru-pedelor engleze. Detalii nu se dau presei; se anunță doar că detectivii britanici pe patru picioare au descoperit afaceri importante și vor mai descoperi. Atît... «Nu obișnuim să discutăm cu presa străină acest subiect»... — i s-a replicat unui ziarist francez care venise să se intereseze cum merg cu studiile ciinii națiunii sale. Dar franțuzul tot a aflat ceva interesant, căci de aceea e el ziarist francez. Pe fondul sonor al unor viguroase lătrături, inspectorul-șef Churchman i-a vindut următorul pont:

— Noi nu folosim decât ciini, ei s-au dovedit mult mai corecți, mai echilibrați decât cățelele, caracterizate printr-o mare instabilitate a caracterului...

Voilà!

Radu COSAȘU

SPORT

Guadaluajara. Fază din meciul care a adus echipei naționale a României aplauzele celor 70 000 de spectatori aflați în tribune și a prilejuit o mare satisfacție suporterilor din țară ai «unsprezecelui» nostru (o spectaculoasă dispută pentru balon între Sătmăreanu și jucătorul cehoslovac Petras).

LA ATENA:

ROADELE UNEI VECHI INIȚIATIVE ROMÂNEȘTI

În anul 1913, prin inițiativa lui Nicolae Iorga, Vasile Pârvan și Gh. Murgoci, lua ființă la București Institutul de studii sud-est europene. Crearea lui avea să stimuleze, și să polarizeze chiar, cercetările privind spațiul carpato-balcanic. Curînd, preocupărilor românești li se adăugau și cele ale cercetătorilor din țările vecine. În 1918 cercetătorul sîrb Iovan Cvijić publica ampla lucrare «La Péninsule Balkanique». Între cele două războaie mondiale cercetările — uneori conjugate — se concretizează în numeroase studii, bibliografii și reviste de specialitate.

Cunoștințele generale și speciale privind spațiul carpatic și balcanic se îmbogățiseră considerabil, solicitînd — mai ales prin interesul și aportul unor cercetători din alte țări — un cadru mai larg. Așa se face că în 1962, într-o reuniune la Sinaia, se constituie Asociația internațională de studii privind sud-estul european, care s-a bucurat de adeziunea a numeroși specialiști din restul țărilor Europei, din America și chiar din Orientul Apropiat. La fiecare patru ani, asociația se întrunește în congrese internaționale. Primul congres a avut loc în 1966, la Sofia. Al doilea, recent, la Atena. În legătură cu lucrările lui, am solicitat tovarășului VALERIU RÂPEANU, membru în Comitetul național-român de studii sud-est europene, participant la congres în calitate de coraportor, un scurt interviu.

1. Care au fost problemele luate în discuție de congres?

Fără îndoială, ar fi dificil ca un singur participant dintre cei aproape cinci sute de cercetători, profesori, savanți din douăzeci și două de țări ale lumii, cîți au participat la congres, să dea o perspectivă asupra lucrărilor desfășurate aici. Mai ales dacă ținem seama de aria largă a preocupărilor congresului, care a dezbătut pasionante probleme de istorie, literatură, artă, arheologie, lingvistică, etnografie, folclor, drept, economie. Și totuși nu aș putea schița, măcar în treacăt, aria preocupărilor din domeniul la care am participat fără să menționez că în toate domeniile de manifestare ale acestei reuniuni internaționale, în fiecare secție și în fiecare ședință cercetătorii și savanții români au fost prezenți în mod efectiv, aducînd puncte de vedere originale, fondate pe o temeinică și serioasă cunoaștere a domeniului de activitate dat.

2. Ce a relevat congresul în domeniul literaturii, lingvisticii și folclorului din zona sud-estului european?

Problemele literaturii discutate în cadrul congresului s-au axat pe trei coordonate: romantism, umanism, literaturile epice populare. Bineînțeles, rapoartele, corapoartele, comunicările ca și dezbaterile pe marginea lor au căutat în primul rînd să pună în evidență trăsăturile caracteristice literaturii popoarelor sud-est europene, privite în contextul dezvoltării și afirmării curentelor artistice și de idei ale lumii. S-a afirmat astfel, pornindu-se de la o minuțioasă cercetare a peisajului fiecărei culturi naționale puse neconștient în legătură cu aceea a popoarelor înconjurătoare, faptul că în sud-estul Europei s-au conturat trăsături proprii ale umanismului și ale romantismului. Acestea și-au avut originea în lupta comună a acestor popoare pentru eliberarea națională și socială, în rolul activ pe care învățării și artiștii l-au conferit culturii pe aceste meleaguri. Bineînțeles, de la o țară la alta, de la un popor la altul, fiecare din aceste trăsături s-au nuanțat căpătînd o culoare proprie, neconfundabilă. Evidențindu-le s-a ajuns, de pildă, în cadrul discuțiilor, la sublinierea faptului că romantismul sud-est european a fost o expresie a dorinței popoarelor de a-și afirma individualitatea națională, în primul rînd prin descoperirea tezaurului folcloric, de a păși pe calea progresului social, de a servi în chip nemijlocit unor idei generoase, de largă amplitudine umană. Astfel, din contribuții diferite, s-a conturat cu acest prilej o direcție originală în afirmarea romantismului care merită o cercetare amănunțită. S-a subliniat de pildă circulația unor motive în literatura populară (Balada soarelui și a lunii și a fraților morți), s-a afirmat că noțiunea de frumos în aria sud-est europeană implică, deopotrivă, afirmarea perfecțiunii fizice și morale, că frumusețea este inseparabil legată de primatul criteriului etic.

3. Ce ne puteți spune despre prezența românească la congres?

Prezența românească a fost de înaltă calitate. Referindu-mă numai la domeniile amintite, aș vrea să subliniez câteva momente deosebite deoarece spațiul nu-mi îngăduie să citez toate contribuțiile participanților români. Pentru toți cei ce au fost la ședința de încheiere a dezbaterilor asupra umanismului, concluziile formulate de profesorul Mihai Berza au constituit un prilej de înaltă satisfacție intelectuală. Cred că am asistat la unul din momentele culminante ale congresului, problemele atît de controversate ale umanismului tratate în concluziile profesorului M. Berza căpătînd o perspectivă de înaltă ținută.

Pornind de la deosebitele puncte de vedere exprimate în cadrul întrunirii de la Atena, vorbitorul a insistat asupra trăsăturilor generale ale umanismului ca și ale celor ce îl particularizează în aria sud-est europeană, insistînd asupra aspectului activ al umanismului, asupra necesității de a ține seama, în aprecierea lui, de aria difuziunii sale sociale. Ideile, extrem de prețioase, exprimate de savantul român cred că ar trebui reluate cît mai curînd într-un studiu. N-aș putea încheia aceste rînduri fără să amintesc cel puțin de contribuția activă pe care au avut-o în cele trei secții oamenii de știință români, cum au fost: Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Al. Dima, Virgil Căndea, Al. Dușu, Valentin Georgescu, Romulus Vulcănescu, Carol Göllner, Eugen Stănescu, Mihai Vasiliu, Ileana Berlogea care au adus puncte de vedere și opinii interesante ce sperăm că se vor fructifica în studii de mai mare amploare. Integrate schimbului general de idei, realizat la o înaltă ținută științifică de acest congres, discuțiile despre umanism și romantism au subliniat încă o dată faptul că marile idei ale culturii universale, străbătute de respect față de om, față de cuceririle civilizației, nu-și pot pierde niciodată actualitatea. Dimpotrivă, ele trăiesc și își afirmă neconștient vitalitatea.

Marina PETRESCU

FLACĂRA-ALBUM

CLIFF RICHARD, pe care nu am oboșit să-l așteptăm de la trecutul «Cerb de aur», va cînta din nou în fața publicului nostru. Exprimîndu-și sentimentele de caldă prietenie pentru publicul românesc, Cliff Richard a anunțat că va oferi un concert extraordinar în folosul sinistraților.

Fotografie de S. STEINER

